

19610
Magy. Nemzeti Múzeum irrtapi osztálya
Buda

XXVII. évfolyam.

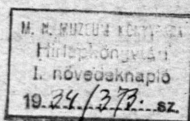
1-2. szám.

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYEI
NÉPMŰVELÉS

Felelős szerkesztő:
Greczmajer Károly

Felelős kiadó:
Csiky Ernő

Szolnok, 1934. január-február hó.

ROTH DEZSŐ KÖNYVNYOMDÁJA SZOLNOK.

ROTH DEZSŐ, SZOLNOK

PIAC-TÉR. KÖNYV- ÉS PAPIRÁRHÁZ TELEFON III.

Raktáron van és azonnal szállítható:

- Iskolai nyomtatványok.**
645. Helyreállítási elszámolás
64. Butorelax írás
647 a. Állami elemi népisk. óvodái gondnoks. (együttes) költségvetés, külön
647 b. Állami elemi népisk., óvodái gondnok s. (együttes) költségvetés, belev.
648. I. Kimutatás beíratási díjakról
649. II. Kimutatás egyesesadóról, 5%, 3%-os pótdáváltságról
650. III. Kimutatás a képzéni- és terményhozzájárulásról
651. IV. Kivonat a bérszabódásból
652. V. Kimutatás lapítványok jóveldeleméről
653. VI. Kivonat kölcsönfeljegyzet tervezéséből
654. VII. Kimutatás hitoktatási díjak megállapításához
955. VIII. Kimutatás fűtési és irodai áramny megállapításához
956. IX. Kimutatás tízfia mennyiségéről és értékéről
657. Átvételi elismervény anyagokról
658. Napazárjegyzék
- 659/60 Népiskolai helyi (tanmenet A), B) belv. B) külön
661. Könyvtári költségvetés
662. Könyvtári pénztári napló és számadás kötet
663. Állami elemi iskolai (kisdedóvodai) anyagszámadási könyv. Kötve, 5 évre
663. Áll. elemi isk. (kisdedóvodai) anyagszámadás*
665. Kimutatás ingyen-tankönyvekről
666. Iskolai pénztári napló A) minta
667. Közs. isk. számadás
668. Népiiskolai költségvetés
669. Isk. alapvagyoni számadás
671/b. Statisztikai kimutatás
672. Bérbeszerzés érbérvendő épületek számára
675. Posti feladatkönyv
688. Javadalmi jegyzőkönyv tanfők részére
690. Elbocsátó-levél
691. Beíratási díj kezelési napló*
803. Iktatókönyv
Iktatókönyv, kötve, tárgymutatással ellátva
805. Tárgymutató
824. Állami elemi iskolai és óvodai számadás, (teljes példány)
824/a. Állami elemi iskolai és óvodai számadás, bevételi belevél iv
824/b. Állami elemi iskolai és óvodai számadás, kiadási belevél iv
824/c. Állami elemi iskola és óvodai számadás kötet
829. Elemi iskolai értesítő-könyvecske
830. Népiiskolai (elemi) bizonyítvány. Melltett papíron
844. Tisztorvosi bizonyítvány
947. Órarend elemi iskolák számára (I iv = 2 példány)
948. Nyugta tasítói fizetésekéről (I iv = 2 példány)
950. X. Kimutatás
I. a. Kimutatás

Leitári nyomtatványok.

915. Leitári napló (1. sz. minta)*
616. Szakleitár (2. sz. minta)*
917. Szobaleitár (4. sz. minta)
940. Könyvtári szakleitár (3. sz. minta)*
941. Selejteési jegyzék (5. sz. minta)*
942. Ártérési jegyzőkönyv (6. sz. minta)
943. Más intézetnek átadandó tárgyakról kiállítandó közzététel (7. sz. minta)

Nyomtatványok az 1921. évi XXX. törvények végrehajtásához.

1. m. Tanköteles törzskönyvi lapja
2. m. Kisdedóvodai törzskönyvi lap átküldéséhez
3. m. Óvó- és tanköteles korba lépő gyermekek bejelentése
4. m. Beküldött gyermekek bejelentése
5. m. Végleg elküldött gyermekek bejelentése
6. m. Kivonat a születési anyakönyvből
7. m. Kivonat a halálzási anyakönyvből (szep. 1-101.)
8. m. Kivonat a halálzási anyakönyvből (aug. 31-ig).
9. m. Jelentés
10. m. Kimutatás iparos- és kereskedőtanoncok számdában az előző évi szeptember 1. óta bedlított változásokról
11. m. Értéktés tanoncvizonyba lépő tankötelesekről
12. m. Értéktés tanoncvizonyból kiüptett tanoncokról
13. m. Egyéni lap
14. m. Értéktés az iskolából kiüptő tanköteles gyermekekről
15. m. Kimutatás az október 15-ig beírt tanulókról
16. m. Felhívás a be nem iratkozott gondviselőkhöz
17. m. Kimut. törzskönyvezett tankötelesekről
18. m. Feljelentés beíratás elmulasztásával elkövetett kihágásért
19. m. Felhívás hivatalból való beíratásra
20. m. Értéktés hivatalból való beíratásról
21. m. Kötelező nyilatkozat felmentéshez
22. m. Orvosi jelentés és engedély
23. m. Kimutatás igazolatlanul mulasztó gyermekekről
25. m. Feljelentés a negyedszer vagy ennél több ízben elkövetett kihágásért
26. m. Figyelmeztetés oktatás meghosszabbítására
27. m. Figyelmeztetés magánvizsgálatra jelentkezés tárgyában
28. m. Nyilvánlató-napló kirótt büntetés-pénzkeről*
29. m. Nyilvánlató-napló kirótt bírság-pénzkeről*
30. m. Felvételi napló*
31. Haladási napló*
32. m. Malasztási napló
33. m. Anyakönyvi napló
34. m. Bírságotól
35. m. Pénznapló büntetés-pénzkeről*

Önálló gazdasági és gazdasági laméltó-iskolák számára.

- A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium 1922. évi 139.102. sz. rend. előírt 1-41. mintájú nyomtatvány
703. Félévi jelentés
703/a. Anyakönyvi napló*
A felvétel, mulasztás és haladás céljaira
704. Vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium 1922. évi 139.102. sz. rend. előírt 1-41. mintájú nyomtatvány

Kisdedóvodák számára.

724. Felvételi napló.*
726. Mulasztási napló*
727. Haladási napló puha kötetben
728. Bizonyítvány nyári menházakat vezető dajkák részére
729. Bizonyítvány állandó menházakat vezető dajkák részére

Iparos- és kereskedőtanonciskolák számára.

746. Költésgevetés
748. Felvételi napló*
748. Tanulmányi napló*
750. Előmeneteli és mulasztási napló*
751. Anyakönyvi törzslap
752. Iparos-tanonciskolai bizonyítvány.
754. Értéktés (ellenőrző) könyvecske
757. Kereskedőtanonciskolai bizonyítvány
758. Zárószámadás

A jegyzékben felsorolt nyomtatványok a fennálló törvényeknek és miniszteri rendeleteknek megfelelően készültek és azok használatára kötelező.

A nyomtatványokat előnyösen számított nettó áron számíthatjuk és postai úton is elküldjük meg.

A megrendelésnél ajánlatos a nyomtatvány megnevezése előtt álló rajtár- vagy mintaszámot is, valamint a külső vagy belső ívet is pontosan megjelölni.

A megrendeléseket beérkezéskor naponta késedelem nélkül elfogadjuk.

A *-gal jelölt nyomtatványokhoz külön ív (soríték) is tartozik.

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYEI

NÉPMŰVELÉS

A vármegyei tanítóegyesület, a kir. tanfelügyelőség, s a vármegyei iskolán kívüli népművelési bizottság
HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Laptulajdonos: Jász-Nagykun-Szolnok-
vármegyei Áll. Tanítóegyesület.

Nyomtatott Róth Dezso könyvnyomdájában
Szolnokon (Hosszút-léc.)

FELELŐS SZERKESZTŐ:
GRECZMAJER KÁROLY.

FELELŐS KIADÓ
CSIKY ERNŐ.

Megjelentik a **tanítókönnyel.**

Előzetesétől átvett és átdolgozott Csiky Erné
megjegyzései, a lap: Szolnok, 1934. évi
számaiban közzétételére a tanítóegyesület
Szolnok, 1934. január 15. napján. Kézirat
hat hónapon belül érkezik.

Drozdy Gyula.

Élénk érdeklődéssel várta az ország tanító-
sága a Néptanítók Lapja december közepén
megjelenő számát. Ezt az osztatlan érdeklődést
az új főszerkesztő személye váltotta ki. Mind-
nyájunkat egyformán érdekelt, hogy kire esik
a kultuszminiszter ur választása s ki lesz az,
akit a magyar népoktatásügy legfőbb irányítója,
megtisztelő bizalmával a Néptanítók Lapja fő-
szerkesztői székébe ültet, hogy onnan elméleti
és gyakorlati tudásával az ország tanítószá-
gának vezére és irányítója legyen.

Öszinte örömmel olvastuk, hogy a minisz-
ter ur kitüntetett választása Drozdy Gyulára, a
budapesti I. ker. áll. tanítóképző-intézet gyakorló
iskolájának tanítójára esett, akit ezen szolgálata
alól felmentett és felelős szerkesztői minőség-
ben a Néptanítók Lapjához osztott be.

Csodálattal láttuk Drozdy Gyula eddigi
munkásságát és kivételes munkabíráását. A gy-
akorló iskola egész embert kívánó mintaszerű
ellátása mellett, ugyszólván hétről-hétre jelentek
meg gyönyörűen kidolgozott mintatanításai és
remekbekészült pedagógiai cikkei s csaknem
felévenként értékes vezérkönyvei, amelyeket az
ország tanítószága osztatlan érdeklődéssel várt
és fogadott.

Mindezek mellett még arra is tudott időt
szakítani, hogy a messze vidékek tanítóképzőit
felkeresse s ott a növendékeknek mintatanítá-
sokat tartson. Ott láttuk működni a pedagógiai
szemináriumokban, a tanítógyűléseken, a to-
vábbképző tanfolyamokon, hirdette a modern
pedagógiai elveket s bemutatva azoknak a gy-

akorlati életben való alkalmazását, tanítva s
gyönyörködtetve hallgatóit.

Az Új Tanterv megszerkesztésében is te-
vékeny részt vett, annak megvalósítása és az
új módszeres eljárások megismertetése és meg-
szeretettése körül pedig elévülhetetlen érdemei
vannak.

A Néptanítók Lapjának „A Tanterv végre-
hajtása” és „Gyakorlati pedagógia” rovatai,
melyeket ő vezetett kiváló gondtal és hozzá-
értéssel, amelyekben művészetten kidolgozott
mintatanításai is megjelentek, az egyébként is
kiválóan szerkesztett lapnak mindig szívesen
olvasott s leggyakrabban fellapozott részei voltak.

Hasonló érdeklődéssel fogadta az ország
tanítószága vezérkönyveit is, melyeket szívesen
forgat minden magyar tanító és amelyek ese-
ményei voltak pedagógiai irodalmunknak. A
mesteri kézzel megírt könyvek közközlésen for-
nak és ezek nagyban hozzájárultak ahhoz,
hogy az Új Tanterv gyönyörű elgondolásai
testet ölthessenek és az új módszeres eljárások
egyöntetűekké váljanak.

Mindnyájan ismerjük és szívesen lapozgat-
juk Elméleti fejtegetések és gyakorlati tanítá-
sok című művét, a Beszéd- és értelemgyakor-
latok, a Helyesírás és nyelvmagyarázatok ta-
nításával foglalkozó vezérkönyveit. Mindenik
egy-egy gyöngyszeme és maradandó értéke a
magyar pedagógiai irodalomnak.

Szerencsésnek találjuk a választást már
csak azért is, mivel egy közszereplőben álló,
termékeny pedagógiai író nyert teret és alkalmat,
hogy megszabadulva minden más egyéb
elfoglaltságtól, teljes idejét, erejét és tudását

állíthatja a magyar népoktatásügy fejlesztésének szolgálatába.

Őszinte örömmel üdvözöljük őt azon a megtisztelő helyen, ahová nagy tudása, fáradhatlan munkássága és rátermettsége emelte. Örömmel ismerjük el vezetőnknek, mert kiváló képességei tették azzá és széles elméleti tudása, nagy gyakorlati tapasztalatokkal párosult.

Jóleső érzésünket és örömről csak fokozza az a tudat, hogy a vér a mi vérukból s hogy tanító-testvérünk került annak a lapnak élére, amely az ország tanítószolgálatának irányítására és vezetésére van hivatva.

g. k.

Magyarok vagyunk!

Magyar a szívünk, magyar a vérünk, magyar a gondolkodásunk. Magyar itt minden körülöttünk. Magyar az égbojt, magyar a levegő és magyar a dal. Felettünk magyar égen sűt a nap s magyar csillagok ragyognak.

És magyar a beszédünk. Magyar a szó, az az édes csengés, mit ha idegen földön hallasz, magyarrá varázsol mindent körülötted, mintha nem is idegen földön volnál.

Magyar a rög, a föld itt mindenütt, amelyen járnak, amely táplál és nevel bennünket, gyermekeinket és amelyben apáink, ösapáink pihennek s melyben mi is pihenni fogunk. — Nincs e csonka hazában egy tenyérnyi hely, mely egykoron, az elmúlt ezredév alatt dicsőséges történelmünk egy-egy jelenetének, mozzanatának színhelye ne lett volna.

Magyar a fűszál s a rengő buzakalász a mezőkön, magyar a virág, mely ez annyi hősi vértől megszentelt földből fakad. Magyarul énekel itt tavasszal nekünk a madár a virágos rétek felett, Magyar a mi Tiszánk és a Dunánk, történelmünknek ez évezredes tanúi.

Minden magyar itt e 8 és félmillió lélek-lakta területen. El, forrong-izzik itt egy sajátos nemzeti lélek és nemzeti egyéniség, mely átvárársol, átváltoztat mindent különleges, de vonzó karakterre, mit egyszóval magyarnak nevezünk.

Mégis mi hiányzik ebből az egységes és rokonszenves nemzeti harmóniából? Ugy érzem,

valami hiányzik a teljességből. Megmondom! Hiányzik a magyar név. — A sok jó magyar embernek magyar neve hiányzik nekem.

Pedig te jó magyar vagy, testvérem! Biztosan tudom, hogy izzig-vérig jó magyar vagy. És mégis idegen nevet viselsz? Ez lehetetlen!

Félsz talán szülőid emléket megsérteni? Ne félj attól, nem feddnek meg elődeid érte, poraikban sem, ha magyar nevet viselsz. Ők, akik szintén jó magyarok voltak (mert hiszen belőled is jó magyart neveltek), nem róhatnak meg téged kegyeleltérséggel azért, ha magyarrá teszed nevedet.

Nem hiszem, hogy hiányzanék szívedből az a büszke és boldog tudat és érzés, hogy te magyar vagy, tanító testvérem és hogy magyar szíved van. Azt sem hiszem, hogy hiányzanék lelkedből az a gondolat, hogy ha neved nem magyar, hát ezután azzá fogod azt tenni. Csak valami közöny, vagy lényegtelen előítélet tartott vissza eddig ettől.

Nem hallottad-e, hogy fővárosunk több iskolájában az idegen nevű gyermekek szent fogadalmat tettek, hogy magyar nevet fognak viselni? Ugyanezt már a szolnoki abonyi uti áll. iskola is követte. Olvastad-e, hogy Albertfalva ezer pengőt szavazott meg a névmagyarosítás elősegítésére? Olvastad, vagy hallottad-e, hogy egyik Habsburg kir. herceg a magyar honalapítónak, Árpádnak nevét adatta újszülött gyermekének?

Semmi kétség, hogy ezek a gyönyörű jelenségek mind igaz magyar lelkekből fakadt virágok.

Nem érzed-e magyar tanító testvérem, ki már magyarrá tetted nevedet, — mily más érzés az: magyar nevet viselni? Én azt hiszem, megújodást jelent ez a léleknek is, magyarrá tesz bennünket egészen.

Külsőségnek tartod talán a magyar nevet? Óh nem egészen az! Akkor miért öltönek magyar díszruhát nők és férfiak a magyar nemzeti ünnepeken? Miért nem német, vagy cseh nemzeti ruhába öltözködnek? Avagy miért leng magyar zászló a magyar ünnepeken, ha a szín mindegy volna? Megtűrnéd-e az oláh zászlót nemzeti, vagy bármily ünnepeinken?

Forma dat esse rei, — mondja a latin közmondás. — A forma adja meg a dolgok lényegét is. Ha a külsőségre semmit sem adunk, agyon üjtük magát a lényegét is. Majd azt mondhatnám: Magyar nevet viselni annyi, mint magyarnak lenni.

Ha majd 8 és félmillió magyar lélek magyar nevet fog itt e csonka földön viselni, nem gondolod-e, magyar testvérem, milyen félelmes ereje lesz annak a 8 és félmillió magyar névnek Európában?

Magyar tanító testvérem! Magyar iskolában, magyar gyermekeket, magyar kulturára tanítasz és nevelsz! — Öltözz erre a dicsőséges munkára díszruhát; válassz magadnak egy jó magyar nevet!

Dr. Kovács János.

Az Állami Tanítók és Óvónők Egyesületének közgyűlése.

Az Állami Tanítók és Óvónők Országos Egyesülete dec. 2-án tartotta közgyűlését a Tanítók Ferenc József Házának dísztermében. A közgyűlésen a kultuszminisztérium képviselőjében Petri Pál dr. államtitkár és Huszka Jenő dr. miniszteri tanácsos jelent meg.

A közgyűlés előtt bensőséges ünnepen leplezték Galla Endrének, az egyesület elnökének arcképét, negyven éves tanítói jubileuma alkalmából. Berkényi Károly alelnök mondta az üdvözölő beszédet, majd Galla Endre elnöki megnyitó szavaiban megköszönte a tanítószolgálat ragaszkodását, azután a tanítótársadalom súlyos helyzetéről beszélve, arra kérte a kormányt, hogy főként a legmostohább sorsú segédtanítói karon segítsen.

Petri Pál államtitkár a kultuszminiszter üdvözlőletét tolmácsolta. Elismeréssel emlékezett meg a magyar tanítói karról, amely mindig fáradhatatlan zászlóvivője volt a nemzeti gondolatnak. Utalt arra, hogy a népiszkolai hálózatot úgy, ahogy Klebelsberg is tervezte, teljesen ki fogják építeni. Eddig 5100 népiszkolai objektum készült el és 4900 felépítést tervezik a jövőben, mert Hóman kultuszminiszter iskolaépítési programját nagy elődjéhez méltóan meg-

valósítja. A magyar tanítószolgálat jogainak, de ma csak igen keveset lehet segíteni. Főleg a tanítónők között nagy az állatlanság. Igéretet tett arra, hogy a tanfelügyelői intézmény megreformálásánál a tanítószolgálat nagyobb mértékben fog szerephez jutni. Befelező szavaiban rámutatott arra, hogy a magyar tanítószolgálat nagy feladat vár és bármilyen mostoha is a jelen, bizni kell a jövőben.

Ezután Csorba Odón főtitkár mondott beszámolót a múlt évi munkásságról, azután a jelentések előterjesztése után megválasztották az eddigi tisztikart. Petri Pál államtitkár örökös tiszteletbeli taggá választották.

A továbbiak során beható vita volt a tanítói társadalmat érintő kérdésekről. Az elfogadott határozatokban többek közt követelik a helyettes tanítói állás megszüntetését, segédtanítók alkalmazását az érdemes tanítók részére harminc évi munkásság után a VIII. fizetési osztály megnyitását, a tanítógyerekek részére internátusok felállítását és segélyezését. Tiltakoztak a nyugdíjtörvény javaslata ellen és a szolgálati pragmatika megalkotását kívánják. Kívánják azt is, hogy rendezzék az igazgatók jogkörét és megfelelő szolgálat után állami tanítókat is nevezzenek ki címzetes igazgatókká. Szót emeltek a tanítói diplomások túlzott mértékű ellen és kéri a feleslegesen működő tanítóképzők megszüntetését. A közgyűlés felkérte az elnökséget, hogy a határozatokat közzétegye utján juttassa el a kultuszminiszterhez.

Dr. Fall Endre, a Revíziós Liga igazgatója felszólalásában azt fejtegette, milyen fontossága van annak, hogy a tanítói kar minél élénkebben vegyen részt a revízióért folyó munkában. A Himnusz elnéklésével ért véget a közgyűlés.

A Kalász r-t. gyűlése.

A Kalász december 18-án 1. u. tartotta választmányi gyűlését Budapesten a Tanítók Házában. A gyűlést megelőzően leplezték Osztie Bélának, a Kalász első vezérigazgatójának arcképét. A kitűnően sikerült arcképű Galla Endre művészi alkotása. Az emlékezésként Birinyi József tartotta.

A gyűlést, amelyen igen nagy számban jelentek meg a választmányi tagok, dr. *Pogány Frigyes* elnök nyitotta meg, meleg szavakkal áldozott *Osztie Béla* emlékének s rámutatva arra az áldásos munkára, amelyet a Kalász a tanítói intézmények támogatása által fejt ki.

Osztie Zoltán nagy figyelemmel hallgatott beszámolót tartott a Kalász működéséről. *Berkényi Károly* élénk érdeklődés mellett a Kalász támogatásának eszközeiről értekezett. *Tobel Ferenc* a szeretetről tartott igen értékes és nagyhatású előadást. Dr. *Stolmár László* a megfigyelések szerepe a tanításunkban címen, *Háros Antal* pedig a beszéd tanításáról tartottak gondolatokban gazdag, nagyon értékes előadásokat. (g. k.)

A szövetségtanácsí közgyűlés.

Élénk érdeklődés közepette zajlott le Budapesten, az elmúlt év dec. 29-én az Országos Tanítószövetség tisztújító szövetségtanácsí közgyűlése. A tisztújítással kapcsolatos gyűlés feladata lett volna az alapszabályok korszerű megváltoztatása. Az elnökség el is készítette tervezetét, de ez a tanítószövetség igen széles rétegében ellenzést váltott ki. Különösen az általános tanítóegyesületek részéről nyilvánult meg komoly ellenállás. Így mi sem tettük magunkévál Átérezvén a helyzet fontosságát, a gyűlést megelőző estén semleges helyen összejöttünk ÁTE. vezetők és a késő éjjeli órákig vitattuk a kiválasztott módokat. A pestvármegyei ÁTE. tervezetét *Berkényi Károly* (a pestvármegyei ÁTE. elnöke) ismertette. Ezt kisebb módosítással a mi vármegyénk felfogásával egyeztetettük s valamennyien magunkévá tettük. Elnökünk (*Ferenczy Kálmán*) személyében központosult a megjelentek bizalma, hogy megállapodásunk alapján tárgyaljon a szövetség elnökségével. *Ferenczy Kálmán* vezetésével hármas bizottság (*Tombory Ferenc* a pestvármegyei ÁTE. főtitkára és alulírt) még az új folyamán felkereste *Rákos István* szövetségi elnököt. A tárgyalás folyamánaképpen másnap a szöv. elnöksége visszavonta az alapszabálymódosító tervezetet azzal a kötelezettséggel, hogy egyelőre a régi

szerint működik, de megbízatása alatt alkot egy oly tervezetet, mely hivatva lesz komoly tárgyalások alapjául szolgálni. A különböző felfogások reprezentánsai pedig kijelentették, hogy az alkotmányos úton megalkotandó alapszabályokat maguk részére kötelező erejűnek ismerik eleve is el, vagyis a többség határozata előtt meghajolnak. Ez a kijelentés oly ünnepies megnyilatkozásként történt, hogy a szövetség-tanácsi gyűlés egész lefolyására kihatótt. A további gyűlés az összhangzatos tanító lelkeség impozáns megnyilatkozása volt. Bár mindig és mindenütt így lenne! Eredmény: 1. *Rákos István* személye, 2. A bomlás előidéző tervezet visszavonása, 3. A jelenlegi béke, 4. A kötelező megnyilatkozás (*Ferenczy Kálmán* és *Ormos Lajos* részéről) arról, hogy a kisebbség aláveti magát majd a többség határozatának.

A szövetségtanácsí gyűlés *Rákos István* emelkedett lelkesületű gondolatokban gazdag és kifejezésben szép megnyitója után tiszteletbeli elnökké választotta *Keresztes Vencelt*, eddigi közbecsülésnek örvendő elnökünket, ki fáradhatatlanul munkálkodott a szövetség békéjének megteremtésén. A nagyszámú tiszteletbeli tagválasztásnál igaz örömmel szolgálta *Bodor Lajos* megtiszteltetése, mert megválasztásával vármegyénk érdemes tanító-vezetőjét láttuk országos viszonylatban elismerni. Az alapszabálytervezet visszavonása után sor került az új tiszttakar megválasztására. A közbizalom ismét egyhangulag tüntette ki *Rákos Istvánt*, mikor ismét elnökké választotta. A tiszttakar további tagjai során lényegesebb változás nem történt. A gyűlés folyamán *Földes Ferenc* szövetségi titkár tartott még lelkes és élénk érdeklődést kiváltó előadást az időszakos kérdésekről. *Tobel Ferenc*.

EGYESÜLETI ÉLETT

Pályázat.

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Tanítóegyesület pályázatot hirdet az alábbi 3 szindarab megírására.

A) Elemi iskolások részére, szinpad nélkül

is előadható magyaros vonatkozású *karácsonyi szindarab*.

B) Elemi iskolások által előadható *pdsztor-járék*.

C) Levente-korú ifjúság részére márc. 15-re alkalmas *irredenta szindarab*.

Pályázati feltételek:

- 1) Csak egyesületi tag pályázhat.
- 2) A pályamunka a papír egyik oldalára írógéppel írt legyen.
- 3) A pályázat jelíges. A jelíge többszörös papírburkolatban helyezendő a borítékba.
- 4) Mindhárom darab jutalma, egyenkint 30 P. — A jutalmazott mű az egyesület tulajdona marad.
- 5) A dicséretre ajánlott pályamunkák jelíges borítékai is felbontatnak.
- 6) Határidő: március 1.
- 7) A pályamunkák az egyesületi titkár címére küldendők. (*Tobel Ferenc*, Szolnok, Cukorgyár).

Szolnok, 1934. január 8-án.

Tobel Ferenc s. k. titkár. *Ferenczy Kálmán* s. k. elnök.

Pályázat.

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Általános Tanítóegyesület pályázatot hirdet oly sokszorosításra alkalmas levelezőlapra (fekete tus-sal készített tollrajz), mely alkalmas lenne arra, hogy „anyak napján” a vármegyei tanulóifjúság azt édesanyjának átnyujtsa.

A levelezőlap nagysága 10,5x15 cm.

A rajz magyaros s a gyermeki szeretetet szimbolizáló legyen. Vármegyei vonatkozás felhasználása előnyös. A rajz tervezésénél hely hagyandó a gyermek fogalmazása részére.

Határidő: március 1. Jutalom 20 P. — A jutalmazott pályamű az egyesület tulajdonát képezi. A jelíges pályázatok az egyesületi titkár címére küldendők (*Tobel Ferenc*, Szolnok, Cukorgyár).

Szolnok, 1934. január 8-án.

Tobel Ferenc s. k. titkár. *Ferenczy Kálmán* s. k. elnök.

Választmányi gyűlés.

A Vármegyei Általános Tanítóegyesület december 8-án tartotta öszválasztmányi gyűlését Szolnokon, a Vármegyeházán.

A gyűlésen, melyen *Ferenczy Kálmán* egyesületi elnök elnökölt, jelen voltak: *Tóth József*, *Mihályfalvi József*, *Skakács János*, *Csomor Irén*, *Csiky Ernő*, *Czifra Sándor*, *Angyal Sándor*, *Renner József*, *Orosz György*, *Bacskó Gyula*, *Módos Jenő*, *Bodor Lajos*, *Tobel Ferenc* és *Greczmajer Károly* választmányi tagok.

Ferenczy Kálmán elnök üdvözlölte a gyűlésen megjelent *Bihary István* vez. kis. tanfelügyelőt, majd emelkedett hangy elnöki megnyitójában foglalkozott a tanító közélet minden mozzanatával. Ismertette a névmagyarosítási mozgalmat és buzdította a választmány tagjait e szép gondolat felkarolására és támogatására.

Tobel Ferenc titkár számolt be ezután részletesen az Orsz. Szövetség alapszabálymódosításának ügyéről. A választmány úgy találta, hogy nincs ok eddigi álláspontjának megváltoztatására. Felhívta a kiküldött képviselőket, hogy a karácsonyi szövetségi gyűlésen mindnyájan jelenjenek meg s az egyesület álláspontjának igyekezzenek érvényt szerezni.

Beszámolt az internátusi telek ügyéről. A telek ugyanis városrendezési vonalba esik csak akkor lesz véglegesen megoldható, ha a Tiszapart rendezése, amely folyamatban van, befejezést nyer. Ismertette a fizetek ügyét is. *Tóth József*, *Merk Andor*, *Csiky Ernő* s mások szólottak a tárgyhöz, amely után a pénztáros tette meg a jelentését.

Jelentéséből megállapítható volt, hogy a gazdasági leromlás nagyon megláthatja a pénztár állapotán is. A tagdíjak győren folynak be, a bevételek feltűnően megcsappantak. — Ha a felére leszállított tagdíjak rendszeren befolyának, minden zökkenő nélkül tehetne eleget az egyesület a fizetési kötelezettségeinek, azonban a kevésbé lelkiismeretes fizetők száma az utóbbi időben nagyon megsaporodott.

Kéri a tagokat — ezuton is, — hogy tegyenek eleget kötelezettségüknek.

A pénztári jelentés kapcsán lapunk felelős szerkesztője tett indítványt a lap kiadásával járó

terhek csökkentésére. Bihary István vez. kir. tanfelügyelő, Ferenczy Kálmán elnök, Renner A. József, Bacskó Gyula választmányi tagok és még számosan szoltak hozzá az ügyhöz, mindannyian kifejezést adva annak a véleményüknek, hogy a lapra, mint egyetlen összekötő kapcsolatra, szükségünk van s a körülménykényszerítő hatása alatt, a lapnak 2 havonként való megjelenése mellett döntött a választmány.

Majd az ezévi pályázatok kitűzésére került a sor s élénk vita után úgy határozott a választmány, hogy ezévben 2, illetve 3 pályadíjat tűz ki.

Tobel Ferenc titkár indítványára elhatározta a választmány azt is, hogy az Anyák Napjára felhasználható levelezőlapot ad ki, (A pályázatok a lap mai számában található) amelyek a kézimunkákat s egyéb ajándékokat lesznek hivatva helyettesíteni.

A gyűlés szünetében részt vett a választmány a szolnoki iskolán kívüli bizottság által szervezett háziipari (famunkák) kiállítás megnyitásán. Nagy élvezettel nézgetve és szemlélve a Bene Lajos kir. s. tanfelügyelő, helyi bizottsági elnök által szervezett tanfolyamon készült izléses használati és dísz tárgyakat. *gk.*

ANYUKA MEGGYÓGYUL*

Mesejáték 1 felvonásban.

Írta: Perger Viktor.

SZEMÉLYEK:

Pista, IV. elemista	Pimpilló, udvarmester
Béla, a bátyja	Sugárka, jó tündér
Andris, cimborája	Ballangó, rossz tündér
Jancsi	I. Manó
Gyurka	II. Manó
Tündérkirály	—

Apródok, tündérek, testőrök, manók.

Szin: polgári szoba, egyszerű butorizzattal. Jobbra, balra ajtó, baloldalt asztal, rajta rendetlen összevisszaságban könyvek, papírok, zsinag, gummipuska, golyók, gombok, fadarab, bicska, gyufa, cigaretta, labda, fakard, az asztalnál két szék, jobboldalt fiókos szekrény, hátul közepen nagy karosszék.

Idő: estefelé.

*) Első díjjal jutalmazott pályamunka.

1. JELENET.

Pista, Béla.

Pista (jó lelkű, de rakoncátlan, szilaj gyerek.

Mérgesen): ... és ha megpukkadsz is és ha a fejed tetejére állsz is, akkor se tanulok!

Béla (szolid, jó fiú. Rábészélve): De nézd Pisti, tanulni kell! Mi lesz veled, ha megnősz?

Meg fogsz halni éhen. Nem fogod majd tudni a mindennapi kenyeredet megkeresni!

Pista (hencegve): Hát aztán? Mi közöd hozzá?

Majd elveszem az ilyen mafláktól, mint te is vagy! Én ám erős vagyok, (mutatja az ökleit) Te pedig földhöz váglak, ha akarlak, te nyápic! Különben is ha megnővök, elmegyek katonának.

Béla: Csacsi vagy! Hisz annak is kell tanulni!

Pista (nyelvelve): Nem is igaz! Annak nem is kell! Annak csak harcolni kell tudni! Meglőni, meg kaszabolni az ellenséget. (Le-

kapja a kardot az asztalról, hadonászik vele s kiabál) Üsd, vágd, nem apád! Csak a fejét, hogy meg ne sántuljon.

Béla: Csakhogy a katonaság nemcsak annyiból áll ám! ahhoz tudni is kell ám sok mindent! (Kérlelve) Pistukám... tanulj!...

Pista (szótagolva, határozottan): Nem ta-nu-lok! Ha megpukkadsz, akkor se tanulok!

Béla (rábészélve): De nézd, Pisti...

Pista (belevág, hadarva): nem tanulok, nem tanulok, nem tanulok...

Béla: Pisti, idehallgass... mondok valamit.

Pisti (befogja a fülét és daloló hangon folyton mondja) Nem tanulok, nem tanulok, nem tanulok...

Béla (csüggedten vár, míg Pisti befejezi): Anyuka is azért beteg, mert te rossz vagy, nem akarsz tanulni.

Pista (találva érzi magát): Nem is igaz! Azért beteg, mert beteg! Azért beteg, mert... Mióta édesapám ottmaradt a háborúban, azóta mindig beteg. Hagyj engem békén, (dühösen) mert megpofozlak! Te béka.

Béla (folytatva szemrehányóan): Te meg mindig rossz vagy, mindig kárt csinálsz és nem tanulsz és mindig szomorítod szegényt... pedig most is nagyon rosszul van, talán meg is hal és ennek te leszel az oka, mert

olyan rossz gyerek vagy és (sirva) nem akarsz tahanuhulni...

Pista (dühösen): Ne nyafogj, te mafla (utánozza) Brühühü, nem akarsz tahanuhúhü... (Felcsattanva) Tudd meg, azért se tanulok, mit nyafogsz itt nekem mindig? (A nyelvét mutatja rá) More!...

Béla (kétségbe esve): Istenem, Istenem...

Pista (csufondárosan): Iszitenem, Iszitenem... (grimaszt vág) jaj de szép vagy! (Rákiabál s felkapja a kardot) Eredj innen kifelé, mert összekaszabollak! Nem tanulok! Megértetted? Nem ta-nu-lok! És pont. Játszani akarok! (Hátat fordít).

Béla (egy ideig szomorúan nézi, majd csüggedten el).

Pista (dacosan): Csak azért se tanulok. Ha megpukkad Béla urfi, akkor se tanulok. (Cigaretettát vesz elő) Azért is rágyujtok! (Rá akar gyújtani de nem sikerül neki).

2. JELENET.

Pista, Jancsi, Gyurka.

Jancsi (belép): Szervusz Pista!

Pista (öszönösen eldugja a cigaretta)

Gyurka: Mi az, te cigaretta?

Pista (ujra előveszi, hetykén): Igenis cigarettázom! Nem tetszik?

Jancsi: Gyere tanulni a Nagykertbe!

Pista: Nem megyek!

Jancsi: De holnapra sok lecke van ám feladval!

Katekizmusból az egész IV. parancs!

Pista (vállat von): Hát aztán? Azért se megyek! Nem tanulok!

Gyurka: De akkor holnap kikapsz a tanító urtól. Meg a tisztelendő ur is mondta, hogy aki a szüleit szereti, az nagyon jól megfogja tanulni a IV-ik parancsot.

Pista: Bánom is én! De nem tanulok! (Mérgesen) Megértettétek? Nem ta-nu-lok! Nohát! Hagyjatok békén!

Jancsi (vállat von): Hát akkor szervusz! Mi megyünk.

Pista (gunyosan): Alászolgájal!

Jancsi Gyurival együtt el.

3. JELENET.

Pista egyedül.

Pista (méltatlankodva): Még, hogy tanuljak?!

Tanuljon a csuda! Nem ettem mezzel! És még hozzá katekizmust! (Felkapja a könyvet az asztalról és a földhöz vágja) Nesze neked, katekizmus! (Nézi egy ideig a földet, majd fölveszi, nézegeti) A negyedik parancs van feladva. Bánom is én! (Ujra veszi, nézegeti, előveszi a gummipuskát és lövöldözni kezd) Nem tanulok! Csak azért se, mert itt nyafognak rajtam! (Céltáblát tűz a falra és célba löv) Talál! Csak látta volna Andris! (Szünet) De ugyan miért nem jön már? (Kinéz az ajtón majd vissza jön, megint lövöldöz. Csakhamar megújja, leül az asztalhoz, faragni kezd) Még, hogy azért beteg, hogy én nem tanulok! Maszlag. Azért beteg, mert beteg! (Tovább farag. Szünet).

4. JELENET.

Pista, Andris.

Andris (vásott, züllött külsejű gyerek, bedugja a fejét az ajtón. Fojtott hangon): Pista! Pista! Itthon vagy?

Pista (kurtán): Nem látod?

Andris (bejön, feltűnően szopogat egy darab cukrot): Mit csinálsz?

Pista (ingerült): Jaj, de hülye kérdések! Csufolódva utánozza) Itthon vagy? Mit csinálsz? Mintha nem látnál... Faragok!

Andris (leül ropogtatja a cukrot. Szünet).

Pista: Mit eszel?

Andris (dicsekedve): Cukrot!

Pista (érdeklődve): Hol vetted?

Andris: A Weisznál.

Pista: Hát a pénzt hol vetted?

Andris (mutatja a lopást): Gyűtt!

Pista (izgatottan): Honnan?

Andris (kezi meg hozzá, titkolózva) Ellop-tam a fővőrem nyakláncát, adtam. Minek annak a nyavalyásnak nyaklánc. Nem igaz?

Pista: Kinek adtad el?

Andris: A Weisz gyerekeknek.

Pista: És mennyit adott érte?

Andris: Egy pengőt!

Pista (csodálkozva): Hű! (Szünet) És nem vet-ték észre?

Andris (szünet után): Nem! (Szünet)

Pista (szégyenlősen): Adjál cukrot!

Andris: Nem adok. Tudod-e már a leckét?

Pista: Nem tudom és nem is tanulm meg.

Nem tanulok. Ha megpukkad Béla, akkor sem tanulok! (Szünet) Egy csöppet sem adsz? Egy ilyen picikét! (mutatja).

Andris (komiszul): Nem adok biz én! Lopjon mindenki magának!

Pista (elszontyorodva): Nálunk nincs semmi olyan, amit el lehetne... izé... venni. Mi szegények vagyunk. Csak a jeggyűrűje van az édesanyámnak, de az mindig a kezén van és azt nem szabad elvenni, meg... a medaillon... De abba apám képe van benne.

Andris: Hát aztán? Lopd el azt!

Pista (hosszu szünet után bizonytalanul): De azt anyám sokszor szokta nézegetni és olyankor mindig sir. És észreveszik, ha hiányozni fog.

Andris: Legalább nem sir anyád annyit. (Szünet) Hát aztán, hol van az a híres medaillon?

Pista (némán a szekrényre mutat).

Andris (odamegy): Itt!

Pista (bólint).

Andris (próbálja kinyitni): Hisz ez nyitva van! Pista: Nálunk minden nyitva van.

Andris: Nagyszerű! Majd én vigyázok, hogy be ne jöjjön senki, te meg vedd ki! (Az ajtóhoz megy, lesekedik).

Pista (nem mozdul).

Andris (türelmetlenkedik): Vedd ki már!

Pista (láthatólag küzd magával, többször neki indul, végre elszánja magát, odamegy a szekrényhez, sietve kivieszi a medaillont, visszamegy vele az asztalhoz és ijedten nézegeti).

Andris (fojtott hangon): Kész vagy-e már?

Pista (bizonytalanul): Kész...

Andris (eljön az ajtótól, kíváncsian): Mutasd? (Megnézi) Szépl (El akarja tenni).

Pista (ijedten utána kap, nyugtalanul): Mit akarsz?

Andris: Majd eladom a Weisz gyerekeknek.

Pista (tiltakozva): Majd eladom én.

Andris (félvállról): De félted azt a rongyos medaillont.

Pista (kinyitja és nézegeti): Az apám képe van benne!

Andris (szünet után): Hát majd később gyere utánam. Én addig előkeritem a Weisz gyereket! És eladjuk. Az megveszi! Jó lesz? (Nem kap feleletet. Szünet) Hát szervusz! (El).

5. JELENET.

Pista egyedül.

Pista (leül az asztal mellé, maga elé teszi a medaillont és nézi): Az apám képe van bennel... (Merengve) Az édesapám képe. (Mozdulatlanul nézi egy darabig, majd ásit) Jaj, mi van most velem, de álmos vagyok! (Tovább nézi a medaillont, majd egyre mélyebben bölogat, aztán a két karjára borul, az asztalon elalszik. A jelenet végére erősen bealkonyodott, most teljes a homály. Rövid szünet után lila vagy kék hangulat-szín gyűlik ki.)

IV. JELENET.

Pista Manók.

(Lábujhegyen két kis manó fut be a szobába. Serényen felmászna a székre majd felkuporognak az asztalra).

I. Manó: Juj de nagy rendetlenség van ezen az asztalon.

II. Manó: Rendetlen fiú lehet a gazdája:

I. Manó (felveszi a bodzapuskát): Nini bodzapuska!

II. Manó: Ez meg labda! (felveszi).

I. Manó: Itt meg csuzli van!

II. Manó: Madzag! Golyó! Gomb! Bicska! Gyufa! Cigaretta!

I. Manó (kiugrik a földre): A könyv meg a földön! (Szótárolva olvassa): (Kate-kizmus). Visszamaszik az asztalra a könyvvel, nézegeti.

II. Manó: Rossz gyerek ez a Pista! Nem tanul! Rendetlen!

I. Manó: Tudod-e pajtáskám, hogy valahányszor egy gyerek rosszat tesz egy napot vesz el az édesanyja életéből!

II. Manó: Tudom bizony! Amelyik gyerek meg jót tesz egy nappal megtoldja anyukája életét.

I. Manó: Sajnálom ennek a fiúnak a mamáját.

II. Manó: Szegény... szegény asszony!

I. Manó: Bizony! Hallottam, hogy nagy be-

teg és nem sokára meg fog halni, mert ez a fiu már annyi rosszat tett, hogy anyukájának alig van pár napja hátra!

II. Manó: Hogy miért is vannak rossz gyerekek!

I. Manó: Tedd vissza a könyvet, pajtáskám a földre, nehogy észrevegye, ha fölébred.

II. Manó (lemászik az asztalról és leteszi a földre a Katekizmust).

7. JELENET.

Voltak, Sugárka, Ballangó.

Ballangó (fekete denevér kosztümös tündér be-szalad, egyenesen Pistához): Ez a rossz fiu az enyém!

Sugárka (fehér ruhás jó tündér Pista másik oldalára áll): Nem engedem!

Ballangó: Én meg nem kérdezem tőled! Minden rossz fiu az enyém! Ez pedig nagyon rossz gyerek. Még az anyját sem szereti!

Sugárka: De meg fog javulni!

Ballangó: Csakhogy már késő! A király nem fog többé megkönyörülni rajta. De nem is érdemi!

8. JELENET.

Voltak, Tündérkirály, Pimpilló, tündérek, testőrök (Lábujhegyen bevonulnak, a nagy karosszéket drapériával letakarják, párnát tesznek rá és helyet foglal rajta a király. Tabló).

Király: Itélni jöttünk e rossz fiu felett kedvelt híveim. Pimpilló hívem olvasd a vádat!

Pimpilló (Egy nagy könyvből olvas): Rossz gyermek. Nem tanul, makrancos mindig verekedik, sőt ma irtózatot bünt követett el, ellopta beteg anyjának utolsó ékszerét, amely hősi halált édesapjának egyetlen emléke volt!

Tündérek: Borzasztó!

Pimpilló: Anyja meg fog halni, mert valahányszor egy gyermek rosszat tesz, anyja életéből mindannyiszor elvesz egy napot. Ez a fiu, pedig már annyi rosszat tett, hogy anyjának alig van pár napja hátra.

Tündérek: Borzasztó!

Ballangó: Ime láthatod hát felséges királyom, hogy mennyire rossz ez a fiu. Add át őt nekem, hadd teljesedjék be a sorsa. Én majd végzek vele.

Sugárka: Királyi Felség, kegyelmezz még

egyszer nekil! Te ugyan jól tudod, hogy valahányszor egy gyermek jót tesz anyja életéhez, mindannyiszor hozzáadnak egy napot. Én hiszem, hogy ez a gyermek megjavul és anyja meg fog gyógyulni.

Király: Hát csakugyan olyan rossz volna ez a gyermek?

Pimpilló: A sok apró hibája mellett van egy irtózatos bűne: nem szereti az édesanyját.

Tündérek: Irtózatos!

Tündérkirály (felállva): Kihirdetem az ítéletet: a mai napot utolsó próbaképen még neki adom. Ha meg nem javul, tedd vele Ballangó azt, amit akarsz!

Ballangó (kárörvendve): Ugy-ugy! Pusztulni fog! Sugárka (összetett kezekkel): Oh édes Istenem! segítsd meg őt! (Lábujhegyen mindannyian el. Sugárka, aki utoljára marad so-káig szomorúan nézi Pistát, Világosság)

IX. JELENET.

Pista.

Pista (pár másodpercnyi alvás után megdör-zsöli a szemét felugrik): Jaj! Jaj, de bor-zalmasat álmodtam! (Felsikoltva): Nem igaz, hogy én nem szeretem anyámat! (So-káig gondolkozik) Nem igaz? Mégis meg-akartam lopni. (A medaillont sietősen vissza dugja, a szekrénybe. Visszafogva felveszi a a katekizmust és hangosan tanulni kezd.) Mit parancsol Isten a IV. parancsban? Isten a IV. parancsban azt parancsolja, hogy a gyerekek szüleit tiszteljék, sze-ressék, bajukban segítsék, nekik engedel-meskedjenek és érettségük imádkozzanak! Édes jó Istenem, óh add kérelek, hogy az én jó anyukám ne haljon meg! Én meg-ígérem, neked, hogy jó fiú leszek és életének minden elrabolt napját kétszere-sen adom vissza!

X. JELENET.

Pista, Andris.

Andris (bedugja a fejét, fojtott hangon): Pista!

Pista! Gyere már! Itt a Weisz!

Pista (felnéz a könyvből): Nem megyek!

Andris: Miért nem gyűz?

Pista: Azért, mert tanulok!

Andris: Hát akkor add ide a medaillont!

Pista (felugrik hevesen): Nem adom, nem adom!
Eredj innen! Te rossz fiu vagy! (Sirva)
És én nem akarom megölni az édesanyámat. (Izgottan): Minden napját vissza adom. Minden elrabolt napját vissza akarom adni! (Tuszkolja) Eredj, eredj én nem akarok rossz lenni!

Andris (Vállat von): Ez úgy látszik megbolondult. (E).

Pista: (tovább tanuló).

XI. JELENET.

Pista, Béla.

Béla (berohan örömmel): Pisti, Pisti tud-e mi az ujság? Most volt itt az orvos és azt mondta, hogy a gyógyulás bizonyos, anyuka tul van minden veszélyen, (körül-táncolja a szobát és elrohan)

XII. JELENET.

Pista egyedül.

Pista (az előtérben áll sokáig néz fölfelé): Köszönöm Istenem, köszönöm. (leesik a feje a mellére, halkan)... és érettük mindig... (szenvédéllyel), mindig imádkozzanak! (hosszu szünet): majd lassan térdre esik össze teszi a kezét meghatoltan): Mi Atyánk ki vagy a mennyekben!..

Függöny!

Iskolánkivüli népművelés

Szám 43—1934.

Valamennyi helyi Iskolánkivüli Népművelés Bizottságának.

Szíves tudomására hozom a Bizottságunk tulajdonában levő filmdia pozitívok jegyzékét, melyet díjmentesen kölcsönzünk ki. Figyelmeztetem azonban a helyi Bizottságokat, hogy a kért határidőn túl visszatartott dia pozitívokért hetenként és darabonként 10 fillér késedelmi díjat szedünk. Azért a dia pozitívoket lejátszás után azonnal küldjék vissza, hogy a késedelmi díj ne terhelje a kölcsönvevő bizottságot, továbbá közérdek, hogy az élénk kereslet miatt minél több kölcsönzöt ki tudjunk elégíteni és egyes helyeken ne heverjen hetekig a dia pozitív.

1. Röptében a világ körül szövegkönyvvel, 2.

India szívében, 3. Középpindia és Ceylon, 4. Kanton, 5. Japán, 6. Francia Nyugat-afrika, 7. Északafrika és a Szahara, 8. Hajóval Afrika körül, 9. Tíusz, 10. Egyiptomban, 11. Élet a sivatagban, 12. Jáva, 13. Anglia, 14. Páris, 15. Svédország, 16. Norvégia címszöveggel, 17. Itália I. rész, 18. Itália II. rész szövegkönyvvel, 19. Itália, 20. Velence, 21. Róma, 22. Etna kitörése, 23. Szicília, 24. Spanyolország, 25. Görögország címszöveggel, 26. Alpeselek és Mont-Blanc, 27. Svájc, 28. Utazás Délamerikába szövegkönyvvel, 29. Amerikai rézbőrű indiánok, 30. Eszkimók címszöveggel, 31. Budapest I., 32. Budapest filmszöveggel, 33. Kalotaszeg szövegkönyvvel, 34. Budapestől Fiuméig címszöveggel Szolnok, Jászberény, 35. Alföldi árvizek, 36. II. Rákóczi F. élete és szabadságharca, 37. Arany János mint a nemzet nevelője, 38. Kossuth Lajos, 39. Széchenyi István szövegkönyvvel, 40. Mi maradt nekünk (Trianon) filmszöveggel, 41. Mit veszítettünk Erdéllyel, 42. Mit dalol a magyar nép, 43. Miért kell a művészet, 44. Leventék szövegkönyvvel, 45. Képek az Öszvétségből, 46. Képek az Ótestamentumból, 47. Az irtalmas szamaritánus, 48. A nagy lakoma története, 49. Tékózló fiu, 50. Képek Jézus életéből, 51. Jézus születése, 52. Jézus ifjúkora, 53. Jézus csodái, 54. Jézus szenvedése és halála, 55. Rúth története címszöveggel, 56. Az ősemlék szövegkönyvvel, 57. Tengerallatjáró pusztulása címszöveggel, 58. A világ keletkezése és elmúlása, 59. A csillagvilág csodái, 60. Képek a közlekedési technikáról, 61. Közlekedés a tengeren, 62. A technika csodái, 63. A láthatatlan óriás (elektromosság), 64. A léghajózás története, 65. A só és bányászása, 66. A köszén és keletkezése, 67. A szénbányászat, 68. A könyvnyomtatás fejlődése, 69. Porcellángyártás, 70. Szeszgyártás, 71. Pamuttermelés, 72. Hogyan lesz a gyapjuból ruha, 73. Dohánytermelés, 74. Selyemtermelés, 75. Burgonyatermelés, 76. A méhészet, 77. Cukortermelés, 78. Májmétely, 79. Hajcsővesség fizikai és növényélettani szempontból, 80. Amit nem tudunk a szeszszítalokról, 81. A légy az ember ellensége szövegkönyvvel, 82. Látogatás az állatkertben madarak, 83. Látogatás az állatkertben emlősök, 84. Külföldi emlős állatok, 85. Séta a budapesti állatkertben madarak, 86. Séta a budapesti állatkertben emlősök címszöveggel, 87. Folyók munkája szövegkönyvvel.

Szolnok, 1934. január 8-án.

Bihary István s. k.
Gyvt. elnök, kir. tanfelügyelő.

MIREK

— Szerkesztőváltás a Néptanítók Lapjánál. *Petróczi István* halálával megüresedett főszerkesztői széket, a kultuszminiszter, *Drozdy Gyulával*, a lap eddigi szerkesztőjével töltötte be. A lapon mellette Dr. *Lőrinczy Szabolcs* nevét olvashatjuk, mint segédszerkesztőt. Dr. *Lőrinczy Szabolcs* közismert, verbeli pedagógus, eddig is, hasonló minőségben tevékeny részt vett a lap szerkesztésében s annak egyik legkiválóbb munkatársa volt. Kiváló tehetsége és értékes munkássága nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a Néptanítók Lapja a mai előkelő és magas színvonalra emelkedett. Örvendünk, hogy a Miniszter ur választása ilyen két kiváló pedagógiai íróra esett.

Athelyezés. *Mayer Ferenc* jászberényi ujerdoi áll. tanítót Kőszegre helyezte át a miniszter és az ottani áll. tanítóképző gyakorló iskolájához osztotta be.

Vitéz Egry Elemér pilisszentiváni áll. tanítót a kunazentártoni-jaksori iskolához helyezte át. *Tarnay Mária* gazd. szaktanító a mezőturi, *Miklovits Gergely* és *Katrics Mária* gazd. szaktanítók a jászberényi áll. gazd. népiskolához nyertek beosztást. *Gyenes Margit* debreceni és vitéz *Dukay Lajos* szolnoki áll. tanítók kölcsönösen áthelyeztettek.

Államsegély. A jászárokszállási gazd. továbbképző iskola személyi kiadásaira 700 P, a mezőturi gazd. továbbképző részére pedig 400 P államsegélyt engedélyezett a miniszter ur.

Igazgatói kinevezés. *Mihalik Kálmán* jászberényi gazdasági szaktanítót igazgatói címmel tüntette ki a miniszter ur. Gratulálunk!

Vármegyénk népoktatási számokban. A vármegye területén 257 elemi iskola működik, amelybe a folyó tanévre 51.171 mindennapi tanköteles iratkozott be. Az I. osztályba 11.763 tanuló, a II.-ba 10.277 tanuló, a III.-ba 9640 tanuló, a IV.-be 8730 tanuló, a V.-be 7375 tanuló, a VI.-ba 4231 tanuló, a VII.-be 103 tanuló, a VIII. osztályba pedig 52 tanuló iratkozott. Az adatok állandó szaporodást mutatnak. Van a vármegyénknek 120 állami, 26 községi, 79 róm. kat., 39 ref., 2 ág. ev., 9 izr., 11 uradalmi és 1 társulati elemi iskolája. A tanítók száma: 911. Ezek közül 495 férfi és 416 nő. A tanteremek száma: 799. Egy tanteremre átlag 63 és egy tanítóra átlag 56 tanuló jut.

A középiskolák reformja. A középiskolák megreformálására törvényjavaslat készült amelyeket már megküldöttek az illetékes egyházi és világi hatóságoknak véleménynyilvánítás végett. A tervezet szerint az összes középiskolák alsó négy osztályú egységes lesz, csak négy felső osztály tagozódik majd háromféle képpen. Lesz gimnázium, reál-gimnázium és reáliskola. Megváltozik az osztályozás módja is. Az általános eredményt az egyes tárgyakból kapott pontok összegezése révén állapítják meg. A IV. osztály sikeres elvégzése esetében sem folytathatja majd középiskolai tanulmányát az a tanuló, aki az összes pontegységek felét nem éri el. Egyetemre pedig csak az mehet, aki az érettségén az összes pontegységek háromötödét eléri. A kultuskormány úgy tervezi, hogy e reformot jún. 1-én lépteti életbe.

A főváros decemberben töltötte be a megüresedett tanügyi állásokat. 67 állásra több mint 1800 pályázat érkezett.

Orvosok az OTBA ellen. Az Orvosszövetség jan. 14-én tartotta rendkívüli közgyűlését Budapesten. Tárgysorozaton szerepelt az Országos Tisztviselői Beteg Alapj terbevetett rendelőjével szemben kimondott tilalmi határozat is. Az Orvosszövetség úgy döntött, hogy a szervezendő rendelő intézmény való állás vállalástól tagjait eltiltja és azokat a tagokat, akik ott állást vállalnának bojkott alá helyezi.

Félaru műtrágya. A földmivelségi minisztérium a gazdák részére, kísérleti célra, félaru műtrágya kiosztást engedélyezett. A kiosztást a földmivelségi minisztériumban a Növénytermelési Hivatal végzi, ugyanez a hivatal fizeti a fuvarköltségeket is és ad a kiosztásról bővebb felvilágosítást.

Kartársak szives figyelmébe. A nyugtázások rovatában csak a hó 10-ig kézhezvett összegek szerepelnek. Ha tehát a küldemény később érkezik be, úgy az csak a következő számban lesz nyugtázva. — Kérjük tehát a Kartársakat, hogy ily esetekben a következő lapszám nyugtató rovatát is kísérik figyelemmel. *Díjbefizetések Jász-Nagykun-Szolnok vármegye Általános Tanítóegyesület, Szolnok címre 57480. számú postatakarékpénztári csekkszámára eszközlendők.*

Nyugtázások. — Zeller Ferenc, Zeller Ferencné, Kovács Róza, Bozsikné K. Margit 1—1 P, Kunszentmárton, Boross Ilona 4 P, Kunhegyes, Butyka Etel 4 P, Tiszaföldvár, Feisztámmel Károly 4 P, Szajol, Resz József, Resz Józsefné, Röpper Nándorné, Szabó Béláné, Hajdu Lászlóné, Kovács Nándor, Kovács Nándorné, Renner Lászlóné, Oldall István, Oldall Istvánné, Szugyi Pál, Kontraszty Julia, Csillik Mihályné 2—2 P, Rákócifalva, vitéz Tamásy Imre 4 P, Kunhegyes, Vitárius Endre, Kiss Károly, Kiss Károlyné, Wittmanné B. Anna, Schidek Etel 2—2 P, Imrisek József 1 P, Borkóles Béla 6 P, Wittmann György 3 P, Tájlering József 20 P, Jászberény, Sajtosné K. Katalin 8 P, Törökszentmiklós, Markscheid Károly 2 P, Jászberény, Száva Lajos 8 P, Jászládány, Tóth József, Tóth Józsefné, Lándory Ilona, Horváth G. Mária, Molnár Győző, Molnár Béla, Csatáry Lajos, Zöld Jánosné, Vámos Lajos, Dobó Sándorné, Benedek József, Gonda János, Horváth Imre, Fodor Zsigmond, Fodor Zsigmondné, Kasza Károly, Kiss Ágnes, Szatmáry Gáborné, Várady József, Kosnár Lajos, Szakács János, Marossy Eszter, Korda Julia, Szakácsné P. Julia, Tóthné K. Mária, Bányainé N. Irén, Szijj Józsefné, Mezőtúr, Véghelyi Amand, Jászládány 4—4 P, Nagy Zoltán 8 P, Kenderes, Székely Nándor 8 P, Kisujszállás, Papp Gábor 24 P, Czibakháza, Röder Margit 14 P, Tissovárkony, Kun Lajosné 3 P, Karcag, Csiky Anna 12 P, Szajol, Kretsmár Margit 4 P, Pusztagyenda, Bogdy Béla 4 P, Jászfelsőszentgyörgy, vitéz Bakos Dénes, Barócsi Antalné, Friedrich Ferenc, Friedrich Ferencné, Hengárten Józsa, Hartung Nándor, Karácsonyi Virgíli, Lörentey Olga, Lótos Ferenc, Lótos Ferencné, Maliska Károly, Nagy Ferenc, Nagy Ferencné, Péterfiyiné M.

Beatrix, Racskó János, Racskó Jánosné, Ruzsinszky Jusztina, Sztavényik Vilma, Talas Ernő, Torbáné G. Anna, vitéz Voloncs Ferenc, vitéz Voloncs Ferencné 2—2 pengő, Jászárokszállás, Jánossy Róza 4 pengő, Módos Jenő, Jancsó Kajetánné, Sztipits Bódogné, vitész Farkas Tivadarné, Tóth Piroska, Polonyi Róza, vitész Nagy Lajosné, Czifra Sándor 1—1 P, Szolnok, Soós József, Soós Józsefné, Sikolya Albert, Kopáné L. Éva, Movik János, Kerekes Eszter, Illyés Margit, Angyal Mária, Zobelné F. Anna 2—2 P, Tiszaföldvár, Lőrinc János, Lurtz Béla, Tömösközy József, Háló Malvin, Somogyi Erzsébet, Mészáros Kálmán, Kiss Anna 4—4 P, Mezőtúr, Magyar Gyuláné, Országh Pál 4—4 P, Budapesti, Csinger Teréz 6 P, Jánoshida, Merk Andor, Nyilas János, Kozelka Károly, Máthé János, Máthéné Sz. Irén, Szőlősné J. Vilma, Bakos Jolán 4—4 P, Tiszakürt, Debrecezeni Károly 24 P, Kuncsorba, Vogl Károly 10 P, Fegyvernek, Kmetykó Pál 8 P, Bóth Ilona 42 P, Tiszasüly, Törökne H. Franciska 4 P, Szolnok, Simon Lőrinc 9 P, Tiszapüspöki, Mihályfalvi József, vitész Fodor Béla, Török Lőrinc, Rátkay Lajos, Farkas Jénóné, Nagy Julianna, Telek László, Öllös Árpád, Turi Lajos 2—2 P, vitész Fodor Béláné 10 P, Turkeve, Péntek Jozsefné 2 P, Karczag, Szabó Ilona 2 P, Jászfelsőszentgyörgy, Kovács József 4 P, Tiszasüly, Horváth Ilona 4 P, Törökszentmiklós, Kreskai Ferencné 16 P, Tiszaderzs, Kontz Pálné 10 P, Fegyvernek, Jancsó Jolán 4 P, Dévaványa, Manga Olga 12 P, Kőtelek, Blaskovits Margit 4 P, Fegyvernek, Túské Aranka 4 P, Jászládány, Ilinczy Mária 4 P, Törökszentmiklós, Borsódyne L. Aranka, Petrovay Mária, Részóné Sz. Mária, Subaly Józsefné, Sipos Béláné, Subaly József, Szatmáry Lajos 4—4 P, Sipos Béla 8 P, Nagykőrös, Nagyné V. Gizella 10 P, Jászládány, vitész Asztalos Sándor 6 P, Nagyrev, Schwartz Géza 10 P, Mezőtúr, Iklódy Zsuzsanna 4 P, Jászkisér, Tóth Erzsébet 5 P, Kisujszállás, Kakuk István 6 P, Törökszentmiklós, Csász Klára, Oroszvály János 5—5 P, Kőtelek, Timpfel Ilona 4 P, Tiszabó, Bodonyi József 4 P 50 f, Jászapáti, Töröcsik Mária 8 P, Jánoshida, Vincze Imre 8 P, Tusztaszenttamás, Hommer Lászlóné 8 P, Jászapáti, Timpfel Ferenc, Timpfel Mária 5—5 P, Tanczos György 4 P, Kőtelek, Nagy Gyuláné 4 P, Mezőtúr, Baghy Béla 4 P, Jászládány, Takács Sándor 8 P, Jászapáti, Bozsikné K. Margit 7 P, Kunszentmárton, Rónay Gyula 2 P, Tiszasüly — *tagatij címen.*

Temetkezési-díj címen: Bezemek Józsefné 1 P 20 f, Budapest, Oroszy Viktória 2 P 40 f, Szolnok, Markscheid Károly 3 P 60 f, Pálmai Károlyné 1 P 20 f, Jászberény, Feisztámmel Károly 2 P 40 f, Szajol, Molnár Lujza 4 P 80 f, Jászberény, Luczak János 2 40 f, Czibakháza, Egner Ilona 3 P 60 f, Szolnok, Molnár Béla 2 P 40 f, Mezőtúr, Bogdy Béla 1 P 20 f, Jászfelsőszentgyörgy, Renner Ignác 2 P 40 f, Esztergom,

ROTH DEZSŐ, SZOLNOK

Telefon 113.

Legnagyobb raktár

Plac-ter.

közigazgatási, ügyvédi,
iskolai, közjegyzői, pénzügyi
és más hivatalos nyomtatványokból,
irodai felszerelések, irógépekből és
írógépszállagokból **üzleti könyvek gyára.**
Dobozgyáramban készülnek az elismert legjobbnak
kereskedelmi, patent, raktári és gyógyszerészeti dobozok.
A vidéken legjobban berendezett **könyvnyomtatás** készíti a
legtartósabb kivitelű könyvkötéseket, a legegyszerűbből
a legkényesebb izlést is kielégítő díszművekig.
Könyvnyomdám elegáns, izékes kivitelben, a
legolcsóbb árak mellett készít füzeteket,
könyveket, röplapokat, táblázatokat,
lakodalmi és bál meghívókat
és minden fajta **könyvnyomdai** munkát.

Könyvnyomda. * Üzleti könyvek gyára.

Ifjusági és tanítói könyvtárak
számára alkalmas könyvek
kedvező fizetési feltételek
mellett kaphatók

ROTH DEZSŐ
könyvesboltjában, Szolnok.

A Dármegyei Tanítótestület által kiadott „ÉRTESÍTŐ
KÖNYVELSÉRE” kapható. 2008 Ára netto 24 fillér.

XXVII. évfolyam.

3-4. szám.

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYEI

NÉPMŰVELÉS

Felolós szerkesztő:
Greczmajer Károly

Felolós kiadó:
Csiky Ernő

Szolnok, 1934. március-április hó.

ROTH DEZSŐ KÖNYVNYOMDÁJA SZOLNOK.

TELEFON 113.

ROTH DEZSŐ

Tankönyvek

Tanszerek

Könyvhöfésék

Nyomtatványok

SZOLNOK

Új üzlethelyiségem
a régi mellett ugyanab-
ban az épületben van.

ROTH DEZSŐ, SZOLNOK

PIAC-TÉR. KÖNYV- ÉS PAPIRÁRUHÁZ TELEFON 113.

Raktáron van és azonnal szállítható:

645. Helyreállítási elszámolás	659-60. Népiszkolai helyi tanmenet A), B) belv. B) külív	803. Iktatókönyv Iktatókönyv kötet, fargymutatóval elváltva
647. a. Állami elemi népisk. óvodai gondnoks. (együttes) költségvetés, külív	661. Könyvtári költségvetés	805. Fargymutató
647. b. Állami elemi népisk., óvodai gondnoks. (együttes) költségvetés, belv.	662. Énztárinapó és számadás	824. Állami elemi iskolai és óvodai számadás, (teljes példány)
648. i. Kimutatás beirattási díjakról	662. Könyvtári pénztári napló és számadás kötet	824. a. Állami elemi iskolai és óvodai számadás, havi- és belső iv számadás, kiadási belső iv számadás
649. ii. Kimutatás egyenesedőkről, 5%, 3%-os pótdávóltságról	663. Állami elemi iskolai (kisdavódai) anyagszámadási könyv. Követ. 5 évre	824. b. Állami elemi iskolai és óvodai számadás, kiadási belső iv számadás
650. iii. Kimutatás a készpénz- és terményhozjárulásról	663. Áll. elemi isk. (kisdavódai) anyagszámadás	824. c. Állami elemi iskola is óvodaszámadás kötet
651. iv. Kivonat a bérszerződésből	665. Kimutatás ingyen-tankönyvekről	829. Elemi iskolai értesítő-könyvecske
652. v. Kimutatás laplányok jövendelméről	666. Iskolai pénztári napló A) minta	830. Népiszkolai (elemi) bizonyítvány. Merített papíron
653. vi. Kivonat kölcsöntörleszt. tervzetből	667. Könyv. isk. számadás	844. Tisztiorvosi bizonyítvány
654. vii. Kimutatás hiteltörleszt. díjak megállapításához	669. Népiszkolai költségvetés	947. Órarend elemi iskolák számára (1 iv = 2 példány)
935. viii. Kimutatás futási és iradási általán megállapításához	669. Isk. alapnyelvi-számadás	948. Nyugta (nyilv. fizetésekről) (1 iv = 2 példány)
956. ix. Kimutatás tűzifa mennyiségéről és értékéről	671. Statisztikai kimutatás	950. X. Kimutatás a Kimutatás
957. Átvételi elismervény anyagokról	672. Bérszerződés bérbeveendő eptetek számára	
958. Napzámjegyzék	675. Post. felhívások	
	688. Javaslattal jegyzőkönyv tanítók részére	
	693. Fibocató-levél	
	691. Beirattási díj kezeelési napló	

915. Leltári napló (1 sz. minta)*
 916. Szakleltár (2 sz. minta)*
 917. Szobaleltár (4 sz. minta)

Nyomatványok az 1921. évi XXX. törvényük végrehajtásához.

1. m. Tanköteles törzskönyvi lapja	11. m. Értékesítés tanoncviznyóba lépő tanoncköről	23. m. Kimutatás igazolatlanul mulasztó gyermekekről
2. m. Kiserőlevél törzskönyvi lap atkúldéséhez	12. m. Értékesítés tanoncviznyóból kilepelt tanoncköről	25. m. Feljelentés a negyedzer, vagy ennél több ízben elkövetett kihágásért
3. m. Óvó- és tanköteles korba lépő gyermekek bejelentése	13. m. Egyéni lap	26. m. Figyelmeztetés oktatás meghosszabbítására
4. m. Beköltözött gyermekek bejelentése	14. m. Értékesítés az iskolából kilepő tanköteles gyermekekről	27. m. Figyelmeztetés magánvizsgálatra jelentkezés tárgyában
5. m. Végleg elköltözött gyermekek bejelentése	15. m. Kimutatás az október 15-ig beirt tanulókról	28. m. Nyilvántartó-napló kirótt büntetésekről
6. m. Kivonat a születési anyakönyvből	16. m. Felhívás a bé nem iratkozott gondoskodókhoz	29. m. Nyilvántartó-napló kirótt bírság pénzeiről
7. m. Kivonat a halálzási anyakönyvből (szep. 1-181.)	17. m. Kimut. törzskönyvezett tankötelesekről	30. m. Felvételi napló
8. m. Kivonat a halálzási anyakönyvből (aug. 31-ig)	18. m. Feljelentés beirattás elmulasztásával elkövetett kihágásért	31. Haladási napló
9. m. Jelentés	19. m. Felhívás hivatalból való beirattásra	32. m. Mulasztási napló
10. m. Kimutatás iparos- és kereskedőtanonck számban az előző évi szeptember 1. óta bedíltolt változásokról	20. m. Értékesítés hivatalból való beirattásról	33. m. Anyakönyvi napló
	21. m. Kötelező nyilatkozat felmentéshez	34. m. Bírságolás
	22. m. Orvosi jelentés és engedély	35. m. Pénznapló beintéfpénzeiről

Önálló gazdasági és gazdasági ismétlő-iskolák számára.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium 1922. évi 139.109. sz. rend. előirt 1-41. mintájú nyomtatvány	703. Félévi jelentés	729. Bizonyítvány állandó menházakat vezető dajkák részére
	33. a. Anyakönyvi napló	
	A felvételi, mulasztás és haladás céljaira	

Kisdavódok számára.

724. Felvételi napló.*	727. Haladási napló puha kötésben	
726. Mulasztási napló*	728. Bizonyítvány nyári menházakat vezető dajkák részére.	

Iparos- és kereskedőtanonck iskolák számára.

746. Költségvetés	750. Előmeneteli és mulasztási napló*	754. Értékesítő (ellenőrző) könyvecske
748. Felvételi napló*	751. Anyakönyvi törzslap	757. Kereskedőtanonck iskolai bizonyítvány
749. Tanulmányi napló*	752. Iparostanonck iskolai bizonyítvány	758. Zárószámadás

A jegyzékben felsorolt nyomtatványok a fennálló törvényeknek és miniszteri rendeleteknek megfelelően készültek és azok használata kötelező.
 A nyomtatványokat előnyösen számított nettó áron számítjuk és postai átvétellel küldjük meg.
 A megrendelésnél ajánlatos a nyomtatvány megnevezése előtt álló raktár- vagy mintaszámot is, valamint a külső vagy belső ívet is pontosan megjelölni.
 A megrendéseket beérkezésük napján késedelem nélkül elintézzük.
 A *-gal jelölt nyomtatványokhoz külső iv (borítékív) is kapható.

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYEI NÉPMŰVELÉS

A vármegyei tanítóegyesület, a kir. tanfelügyelőség, s a vármegyei iskolánkülső népművelési bizottság HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Laptulajdonos: Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei All. Tanítóegyesület. Nyomtatott Roth Dezső könyvnyomdájaiban, Szolnokon (Hosszú-ter.)	FELELŐS SZERKESZTŐ: GRECZMAJER KÁROLY. FELELŐS KIADÓ: CSIKY ERNŐ.	Megjelenik kéthavonta. Előzetes díjak és reklamációk Csiky Ernő egyesületi pénztárára, a nap szolgálati osztályon, 1024 Szolnokon, a Szerkesztőség címe: Szolnok, Széchenyi utca 14. hűtlen. Hozzáírta. ha nem másként utasít.
---	--	---

A feltámadás ünnepén.

(g) Zord, fagyos télre, mosolygó tavasz; csillágtalan, sötét éjszakára, arany sugaru hajnal; börtön sötétjére, életet adó napsugár; nagypentekre, husvét; az elmúlásra, a halálra; feltámadás!

Dicsőség az Igének, mely feltámadott, lelünkbe öntve az örök reményt!

Komor gyász... Nagypentek! Meghatódott lélekkel ünneplik a világ keresztényei az örök szeretet, Krisztus szenvedésének emléknapjait.

Az ember borongó lelke visszazárlt kézredév régmúlt, távoli ködébe s meghatva gondol minden idők legnagyobb tragédiájára, melyben áldozatul esett az Igazság az ambere gyűlölségének és gonoszságának.

A szeretetet hirdető Istenember szenvedett e napokon és halt meg, hogy mi éljünk, hogy megváltsa az emberiséget.

Ott jeküdt az Istenember megkínzott teste a sziklasírban. Jövőbelátó szeme azonban látta a fényt, látta glóriás fényét a győzelemnek. Látta, hogy korok, népek, nemzetek fognak a semmiségbe süllyedni, de az Ige örökké él. Élni fog az Eszme és az igazság diadalra jut és bevilágítja késő évezredek sokaságát.

Szeresd Uradat, Istenedet... Szeresd felebarátodat... Az Ige él ma is és élni fog, amíg egy emberi szív dobog a földön.

Husvét van... Diadalmasan zengenek a harangok... Testvéreink ott, túlnan is ünnepet ülnék. Ünnepelnek ájtatosan, alázatos hittel és hívő lélekkel... Ünnepelnek a feltámadás re-

ménységével... Túrnek, szenvednek, csukott ajakkal. Ünnepelnek a feltámadásnak a reményével, amelyben bizni, amelynek elkövetkezésében hinni soha meg nem szüntek. Az Ur feltámadásának ünnepe erősíti őket a hitökben. De erősítsen minket is, hogy fanatikus hívői, apostolai, ha kell mártirjai legyünk a magyar feltámadásnak.

Adjon erőt e magasztos ünnep, adjon törhetetlen hitet, hogy jön, hogy jönnie kell, mert a halál után van feltámadás. Akarjátok ezt élő hittel, Istenben vetett bizalommal, akarjátok ezt a nap minden percében, érte, csak élte dolgozva. Ha kell nélkülözve, ha kell szenvedve! Minden munkátokat csak ez vezesse és akkor lesz feltámadás!

Hirdessétek, hogy már virrad. Gyujtogsátok, élesszétek és tápláljátok a kicsinyek és nagyok szívében a tüzet, a feltámadás szent hitének tüzet! Hasson át ennek élő vágya és ragadja magával a gondoktól és munkától fáradt lelkeinket!

Hat csak zugjakok harangok zengjetelek ércnyelvek! Csengő hangtok töltse be az újra éledő természet illatától mámoros tavaszi léget! Vigyétek hullámszárnnyatokon a hitet. Előttetek nincs gát, nincs sorompó. Szálljatek diadalmasan, hirdessétek itt és túlnan a dicsőséges feltámadás örök hitét!

Légy üdvözölve Husvét! Diadalmas győzelmi ünnep! Légy üdvözölve szent hit, dicsőséges feltámadás hite! Adj kegyelmet, adj erőt. Tápláld, erősítsd a reményt bennünk! Mindnyájunkban!

Hozsánna néked... Hozsánna...!

Énekversen.

Az érzelmi nevelésnek egyik leghatásosabb eszköze a dal, az ének tanítása. Ugy az egyes egyének, mint a népek lelkiéletének hű tükrét képezi a dal, amely felszínre hozza a szív elrejtett kincseit, betekintést enged annak lelki-világába.

A dal nevelő hatása meg van a mesevilágban élő gyermekkorban. Csodálatos ereje búvkörében tartja a meglett férfit s hű társa a multak emlékei felett álmódózó öregnek.

Éppen ezért úgy nemzeti, mint a vallásos életre való nevelésnél az ének tanítására nagy gondot kell fordítani. Gondos figyelemmel kell örködni a felett, hogy a dal tanítása mindig e nemesebb érzelmek szolgálatában álljon és ne sülyedjen le a ledérségek, a síkamlós gondolatok eszközeivé.

Az iskolában a tanítónak már le kell rakni azokat az alapokat, amelyekre kint az életben építeni lehet s ezeknek az alapoknak olyanoknak kell lenni, hogy érezze az felnőtt korában is azt, hogy az énektanításnak nem szabad az iskola padjaiból való kikerülésekor megszakadnia, mert annak tovább fejlesztése az egyének lelki szükségletét kell képezze. A dal megkedveltetése mellett azért a tanítónak arra kell törekedni, hogy a gyermek lelkében felébressze azokat a vágyakat, amelyek állandó biztatója lesz később a dalkultúra fejlesztésénél. E vágyak megerősítésére szolgálnak az iskolai énekversenek, ahol a nemes vetélkedés a fokozottabb munka teljesítésére ösztönzi a gyermeket. A magyar dalkultúrának e szilárd alapját igyekszik Bihary István vezető kir. tanfelügyelő ur vármegyénkben lerakni, amikor a járási iskolai énekversenek megtartásának eszméjét hangoztatja, amely törekvését már az 1933. évi május hó 27-én Tiszaföldváron rendezett járási elemi iskolai énekversennyel meg is valósított. Ennek az eszmének életrevalóságát bebizonyította az 1933. évi vármegyei tanítói közgyűlésen szerepelt tiszaföldvári—öszöli állami elemi iskolai énekkar, amely szép énekével a vármegyei gyűlésen résztvevőket gyönyörködtette.

E járásban a megkezdett munka tovább

halad. Ez évben is a járásköri gyűléssel kapcsolatosan 1934. május 17-én Tiszaföldváron ismét küzdőterre lép a tettevagyó kis lelkes gyermekcsereg. Folyjni fog a küzdelem a dr. Erödi-Harrach Tihámér országgyűlési képviselő ur első díjnak ajándékozott gyönyörű, gazdagon himzett selyemzászlóért, a Vármegyei Népművelési Bizottság, Tiszaföldvár község és a tiszaföldvári állami elemi iskolák gondnoksága vándordíjáért. Ezen versenyben nem lesznek legyőzöttek, csak győzők, mert ott lenni a munkában, résztvenni a küzdelemben, nemcsak akkor jelent dicsőséget, sikert, ha első lesz a versenyző, de már akkor is, ha részt vesz azon.

Kívánatos volna, ha a tiszai alsójárás iskoláinak példája követésre találna s a többi járásköri gyűléseknek is egyik tárgysorozati pontját képezne az énekversen megtartása. A kezdet nehézségeitől nem szabad megijedni, azoknak leküzdése csak növeli a jól végzett munka felett érzett örömet. A magasabb célokért dolgozó tanítószázad bizonyára megéri ezen eszmének nemzetnevelő jelentőségét. Amennyiben irányító, segítségre van szüksége a tanítószázadnak, abban is számíthat a vezető kir. tanfelügyelő ur támogatására, aki mint a tiszai alsójárás tanítószázadának e törekvését, úgy a más járás tanítóinak e munkáját is támogatni fogja.

A munka jutalmát megtalálja a dolgozó tanítószázad akkor, amikor látja a csillogó szemű, boldog versenyző gyermekcsereget s látja a magyar dal fejlődését, amely áldásos munkájának nyomán fakad.

Sóos József.

Husvétii gyűlések.

A Magyarországi Tanítók Eötvös-Alapja március 26-án tartotta tavaszi gyűlését Budapesten a Tanítók Háza dísztermében. A gyűlést — amelyen a kultuszminisztérium képviselőjében dr. Borecsky Elemér osztálytanácsos jelent meg — Sólyom János elnök nyitotta meg emelkedett hangú megnyitó beszéddel. Utána Háros Antal főtitkár tartott mindenre kiterjedő, részletes beszámolót. Bejelentette többek között azt az örvendates eseményt is, hogy a Tanítók

Házában, a Péterffy Leányotthonban és a keszthelyi Rákos István fiuinternátusban 90 jóelőmeneteli, tanítógyermek lakója részesült oly magas köztartási segélyben, hogy február 1-től a tanév végéig a szülők nem fizetnek köztartási díjat. Gergely István számtartó az Eötvös-Alap vagyoni helyzetéről, Péterhidi Jóssef igazgató pedig a Tanítók Háza főiskolai internátusáról tettek kimerítő jelentéseket.

Elhatározta a gyűlés, hogy a férőhelyek arányában a jövőben a tanyai tanítók középiskolák gyermekeit is felveszik az internátusokba. S végül utasította a gyűlés az elnökséget, hogy a tagok temetkezési biztosítására dolgozzon ki javaslatot.

A Kalász Rt. gyűlése márc. 26-án délután volt. A gyűlésen Pogány Frigyes dr. ny. államtitkár elnökölt. A nagyszámban megjelent részvényesek és érdeklődők meglepedéssel és örömmel hallgatták a jelentéseket, amelyekből megállapítható volt, hogy a Kalász Rt. forgalma állandóan emelkedik, mindig nagyobb és nagyobb összegeket áldoz tanítói jótékony és jóléti célokra.

Csernai Mátyas a mezőgazdasági oktatásról, Bódy Ottó pedig az iskolai ünnepélyekről tartott nagy figyelemmel hallgatott, nívós előadást.

A mérleg elfogadása után dr. Pogány Frigyes elnök zárószavaiban a tanítószázad szeretetébe és jóindulatu támogatásába ajánlotta a Kalász tankönyveit és egyéb kiadványait.

As Országos Tanító Szövetség március 27. napján tartotta igazgatósági gyűlését. A gyűlésen az összes országos tanítóegyesületek képviseltették magukat. Megjelent a kultuszminisztérium képviselőjében dr. Antalfia Antal miniszteri osztálytanácsos is. — A gyűlést Berkényi Károly alelnök vezette. Rákos István elnök Keszthelyen üdül. A gyűlés táviratban üdvözölte. Berkényi Károly elnöki megnyitójában összefoglalásra buzdította a tanítószázadot. Kitartásra és önfelegylemre van szükség, hogy megfelelhessen súlyos feladatainak. Meleg szavakkal üdvözölte Bodor Lajos kisújszállási, Kertész János abaujszántói, Masurek Ferenc békécsabai

és Eberhardt János mucsai igazgatókat, illetve tanítókat, akiket az Akadémia a Wodianer díjjal tüntetett ki. Wanitsek Rezső főtitkár jelentése után Ekamp Nándor, a Tanító Szövetség alelnöke tartott nagy érdeklődéssel hallgatott előadást a népoktatás időszere kérdéseiről. Határozati javaslatokat terjesztett elő: A nyolcosztályu elemi iskola megnyitására, s ezzel kapcsolatos kérdésekről, a főiskolai tanítóképzésről, a népiskolai szaktanulmányokról. A tanítószázad képviselői kapjanak helyet a fővárosi és vidéki közigazgatásban.

A javaslatokat Ferencs Kálmán és Ráthonyi Lajos hozzászólása után elfogadja a gyűlés.

A tanítószázad anyagi ügyeiről Szoldoványi Gábor tartott előadást, melynek során a következő határozati javaslatokat terjesztette elő: 1. Az igényjogosult állami és nem állami tanítókat nevezzék ki a VII. fizetési osztályba. — 2. Szüntessék meg a terményjelzálogokat. Minden tanító a közpénztárból, készpénzben kapja a fizetést. Az iskolai terhek fedezésére iskolai adót vessenek ki. — 3. A 3—6 tanítós iskola igazgatója egy, a 7—10 tanítós iskola igazgatója két fizetési fokozattal, míg a 10-nél több tanítós iskola igazgatója egy fizetési osztállyal lépjen elő. — 4. A helyettesi és segédtanítói intézményt töröljék el. — 5. A tanyai tanítók a községiútkól 3—6 km távolra lévő iskolánál a fizetésüknek 8, a 7—10 km-re lévőké pedig 15 százalékát kapják működési pótlékkul. — 6. A férjes tanítónők, óvónők lakáspénzét ne csontsítsák meg. 7. Az óvónők előtt nyissák meg a VIII. fizetési osztályt. Szüntessék meg a segéd és helyettesi rendszert.

A gyűlés Griesshaber Henr. és Szabó Pál hozzászólása után a javaslatokat elfogadta.

Dr. Antalfia Antal miniszteri osztálytanácsos beszélt ezután. Nagy figyelemmel hallgatott beszédében rámutatott, hogy a mai kormányzat a nemzeti öncélúságot szolgálja, független magyar államot akar kiépíteni, amely munkát a magyar tanítószázad közremunkálása nélkül el sem lehet képzelni. Ismeri a tanítószázad értékét, munkájának nagy eredményeit és ismeri súlyos bajait is. A tanítószázad a nemzeti egyik fenntartó

eleme és jogosan kívánhatja, mint ilyen, igényeinek kielégítését. De a tanítósnak is meg kell hoznia azt az áldozatot, hogy most, mikor a helyzet javulása már csak rövid idő kérdése, akkor a tanítóság is kívárja ennek a boldogabb időnek eléréését.

A gazdasági fellendülés el fogja oszlatni a VII. fiz. osztályba való kinevezés körüli sérelmeket is. Hangsúlyozta, hogy soha nagyobb jóakarattal nem állottak a kultuszminisztériumban a tanítóság szolgálatára, mint éppen most. A kultuszminisztériumnak szorosabb kapcsolatot kell fenntartania a tanítósággal és ott kell lennie mindenütt, ahol a tanítóság fontos nevelési és nemzeti kérdésekről tárgyal.

Az élénk éljenzéssel fogadott beszéd után a gyűlés az elnök zárószavaival ért véget.

Az új nyugdíjtörvény végrehajtása.

A nyugdíjtörvényt módosító 1934. I. tc. végrehajtása tárgyában három rendelet jelent meg a hivatalos lap 30. számában.

Az 1610—1934. M. E. sz. rendelet szabályozza a kényszernyugdíjazás esetében követendő eljárást. Végelbírás alá lehet venni ezentúl azt a közalkalmazottat, aki nem látja el megfelelő mértékben hivatalát. Aki a hivatalával járó kötelezettségek kifogástalan elvégzéséhez szükséges szakképzettség, szorgalom, vagy egyéb ok miatt a kellő eredményt nem tudja felmutatni. Az alkalmazottnak hivatalán kívüli viselkedése és esetleges káros szokásai is okul szolgálhatnak az eljárásra, ha azok hivatali állásának tekintélyét csorbitják, vagy az alkalmazott szorgalmának, vagy hivatali megbízhatóságának oly mértékű csökkenését idézik, elő hogy az a szolgálatának megfelelő mértékben való ellátásában akadályozza. Az eljárást a hivatalfőnök indítja meg és a miniszter által a minisztériumban és az általa kijelölt hatóságoknál alakított 5, illetve 3 tagból álló bizottság folytatja le. A bizottság megállapítása ellen 15 napon belül írásbeli észrevételt lehet tenni. Végző fokon a miniszter határoz.

A végelbírás kimondó határozat ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Az 1620—1934. M. E. rendelet a törvény 3 §-ának végrehajtására vonatkozik. Kimondja, hogy a nyugdíjasnak, özvegynek nyugellátása korlátozás alá esik, ha az államtól, vagy az állammal viszonyosságban álló intézménytől a jelen rendeletben meghatározott mértéket meghaladó keresete van. A nyugdíjasoknak havi 300 P (főiskolai végzettségükénél havi 400 P), az özvegyeknek havi 200 P (illetve havi 300) összjövédelme nem esik korlátozás alá. Ugyanezen rendelet szerint be kell szüntetni a nyugdíjnak havi 300 P-n felüli, illetőleg az özvegyi nyugdíjnak havi 200 P-n felüli részét akkor is, ha a nyugdíjasnak, özvegynek az államtól, vagy önkormányzattól hasznosítható jogosítványa van. Ide tartoznak különösen a kizárólagos dohányárúsítási, korlátlan italmérési, mozgóképszínházi, osztálysorsjáték elárúsítási engedély, gyógyszer-tári jogosítvány stb. A bejelentési határidő itt is március 15.

Ha a nyugdíjasnak, vagy özvegynek neveltetési pótlékban részesülő gyermeke van, a 300 és 400, illetve 200 és 300 P-n felüli értékhatárnak 5 százaléka visszahagyható a gyermek részére, mégpedig annyiszor 5 százalék, ahány nevelési pótlékban részesülő gyermeke van.

Ha a nyugdíjas, vagy özvegy más forrásból eredő keresete megszűnik az ellátási díját teljes egészében újra folyósítják.

A harmadik, az 1630. számú rendelet, a nyugdíjas alkalmazottak és özvegyek lakáspénzét szabályozza, mely szerint az ellátásban részesülő és a hatályban levő jogszabályok szerint igényjogosult nyugdíjasnak és özvegynek járó lakáspénzt a jelen rendelet hatályba lépése után is a nyugalmomba helyezett, illetőleg az elhalt alkalmazott által a tényleges szolgálatban utoljára viselt állás szerint és annak a lakbér-osztálynak megfelelően kell megállapítani, amely lakáspénzosztályba tartozik az a város, község, amely az alkalmazottnak utolsó állomáshelye volt, illetőleg azoknál az alkalmazottaknál, akik 1923. évi május hó 1-ét megelőző időben helyezettek nyugalmomba, annak a lakbér-osztálynak megfelelően kell megállapítani, amelybe az a város, község tartozik, ahol a nyugdíjasnak (özvegynek) állandó lakóhelye volt 1923. V. 1-én.

A megállapított lakáspénz nem változhatik abból kifolyólag, hogy az ellátásban részesülő alkalmazott, vagy özvegy állandó lakását más lakáspénzosztályba tartozó városba helyezi át.

A lakáspénz megállapítása tekintetében a rendelet akként intézkedik 1934. május 1-től kezdődőleg, hogy a 15 éven aluli szolgálatuaknál az alapulvehető lakáspénz 55 százalékban, a 15 évi vagy ennél több, de 25 éven aluli szolgálatuaknál 70 százalékban, a 25—35 évi szolgálatuaknál 80 százalékban, a 35—40 évi szolgálatuaknál 90 százalékban kell megállapítani.

A Magyarországi Tanítók Eötvös-alapja pályázatot hirdet:

- több jutalomra;
- több segélydíjra;
- a budapesti Tanítók Házában létesített s az alábbi c) pontban felsorolt helyekre;
- a Péterfy Sándor Leányotthonban létesített s az alábbi d) pontban felsorolt helyekre;
- e), f) a keszthelyi Rákos István Fiúintézet és Üdülőház alábbi e) és f) alatt részletezett helyeire;
- több árvanvelési segélyre.

Az Eötvös-alap elnökségéhez intézendő jelentkezések az illetékes tanítóegyesületek útján, legkésőbb folyó évi május hó 31-ig küldendők be (Budapest, VIII., Szentkirály-utca 47.). Később érkező jelentkezések csak kivételes esetben vehetők figyelembe. Minden folyamodványhoz a kérelmező nevére pontosan megcímzett (név, lakóhely, megye, utolsó posta) és az okmányok ajánlott visszaküldésére kellően felbélyegzett, megfelelő nagyságu borítékot kell csatolni.

a) **Jutalomdíj** adományozásáért azok a tanulók jelentkezhetnek, akik a polgári vagy középiskola IV. osztályát már az 1932—33. évben, avagy régebben jó sikerrel elvégezték és jelenleg ez iskolák magasabb osztályaiban tanulnak, avagy a tanítóképzőintézetben, akadémián, egyetemen folytatják tanulmányaikat. Pályázhatnak azok is, akik oly tanintézetekben tanulnak, amelyek a felvételhez e közép- vagy

polgári iskola négy alsó osztályáról szóló bizonyítványt követelik.

Jutalomdíjban csak az részesülhet, kinek atya (anya) legalább tíz év óta tagja az Eötvös-alapnak.

A jutalomdíjért jelentkezők mellékelni tartoznak: 1. az 1932—33. évről szóló végbizonyítványukat; 2. az 1933—34. évről szóló iskolai felévi értesítőjüket; 3. az illetékes tanintézet tanári karának ajánlatát; 4. annak az iskolai hatóságnak, és tanítóegyesületnek ajánlatát, amelyhez szülei tartoznak, illetve tartoztak; 5. a szülei tagságát igazoló okmányt (részesítési jegy, tagsági jegy, illetve az 1934. évi tagdíj befizetését igazoló nyugtátvány).

A debreceni, pécsi, szegedi egyetemek és a soproni bányászati és erdőészeti főiskola valamely tanszakát hallgató oly ifju, kinek jogosult szülője nem e főiskolák székhelyén lakik, 50 százalékkal magasabb jutalomdíjban részesülhet, melyet két részletben, szeptemberben és februárban, a beírás és tanulmányi eredmény igazolása után folyósít az elnökség.

b) **Segély** adományozásáért jelentkezhetnek az elaggott, betegeskedő vagy csekély nyugdíjban részesülő, szegénysorsu penes tagok, ezek özvegyei, kiskorú árvái, esélyes keresetképtelen nagykorú gyermekei, valamint az özvegyek és árvák hátrahagyása nélkül elhunyt rendes tagok szegénysorsu szülei.

A segélyért jelentkezők kérésüket az illetékes tanítóegyesületük elnöksége után tartoznak az Eötvös-alaphoz beküldeni. Csatolandó: 1. szegénységi, illetve orvosi bizonyítvány; 2. az illetékes tanítóegyesületnek ajánlata; 3. az egyesületi tagságot igazoló okmány.

Segélyben csak az részesülhet, aki legalább 10 év óta tagja az Eötvös-alapnak. Ez alól csak az özvegyekkel és árvákkal tehető kivétel.

c) **A Tanítók Házába** fővételért jelentkezhetnek az 1934—35. iskolév tartáma a tanítók, tanárok és a tanügyi tereken működő egyéneknek a budapesti Tudomány- és Műegyetemen vagy egyéb fő-, közép- és szakiskolákon tanuló fiai.

A Tanítók Házába 142 ifju vehető fel.

A jelentkezők bemutatni tartoznak: 1. szü-

letési bizonyítványukat; 2. végzett tanulmányaikról szóló bizonyítványukat (ha az évvégi bizonyítvány még nincs meg, felszólítás bevétele nélkül utólag beküldendő); 3. a tagságot igazoló okmányt; 4. vagyoni és családi viszonyaikról szóló bizonyítványt; 5. ha a folyamodó valamely alapítványi helyet óhajt elfoglalni, az alapító ajánlólevelét; 6. igazoló okmányt bármely oldalról és bármely csekély összegű segély vagy ösztöndíj élvezéséről, vagy annak ellenkezőjéről.

A „Józsa Mihály gondnok és neje Barcsay Julia szobája” címét viselő szoba-alapítvány elnyeréséért folyamodók kérvényükhöz a már említett mellékleteken kívül az illető vármegyei tanítóegyesület elnökségének a kir. tanfelügyelő által láttaozott ajánlólevelét is csatolják. Az alapítványra ezidőszent oly egyéb feltételeknek megfelelő teljesen árva is folyamodhatik, kinek szülei az Eötvös-alapnak nem voltak tagjai.

A felsorolt okmányok bemutatása alól azok sincsenek felmentve, akik a múlt évben lakói voltak a Háznak.

Az Eötvös-alap régibb tagjainak gyermekei és a jobb előmenetelű folyamodók a felvételnél elsőbbségben részesülnek. Egyenlő minősítéssel bíró jelentkezők közül az árvák és nagyobb-számu családtaggal megáldott szülők gyermekei részesülnek előnyben.

Az alapítvánnyal bíró egyesek, egyesületek, jogszemélyek ajánlattételüknél ez elveket szintén figyelembe venni kötelesek, miért is az illető alapítványra jelentkezők összes okmányai az-ajánlattal együtt az Eötvös-alapnak a főt megjelölt határidőig beküldendőik.

A Tanítók Házába felvételt nyert ifjak az egész iskolaéven át ingyen lakást, s a közgyűlés által megállapított hozzájárulási összegért pedig fűtést, világítást, felügyeletet, reggelit, ebédet, vacsorát, mosást (gallérok és kézelők kivételével) és szükség esetén orvosi kezelést élveznek.

A felvétel csak akkor válik végérvényessé, ha a jelentkezés alkalmával megejtendő orvosi vizsgálaton az illető ellen egészségi szempontból kifogás nincsen.

A köztartási díjakat a közgyűlés állapítja

meg s legkésőbb a felvételi értesítéssel fogjuk közölni.

d) A Péterfy Sándor Leányotthonba felvételért folyamodhatnak az 1934—35. iskolaév tartamára a tanítók, tanárok és a tanügy terén működő egyéneknek a budapesti főiskolákon, a középiskolák felső tagozatán vagy az ezekkel egyenlő értékű szakiskolákon tanuló leányai.

A Péterfy Sándor Leányotthonba 30 leány vehető fel.

A pályázat feltételei az előbbi fejezetben felsorolt, a Tanítók Házára vonatkozó feltételekkel azonosak.

e) A *keszthelyi Rákos István Fiuinternátusba* felvételért jelentkezhetnek az 1934—35. iskolaév tartamára a tanítók, tanárok és a tanügy terén működő egyéneknek a keszthelyi középiskolákon tanuló fiai.

A Fiuinternátusba 40 tanuló vehető fel.

A pályázat feltételei a c) pontban felsorolt, a Tanítók Házára vonatkozó feltételekkel azonosak.

f) Az *üdülőházba* felvételért jelentkezhetnek az 1934. év június 15-ike és augusztus 21-ike közötti idő tartamára oly tanítók, tanárok és a tanügy terén működő egyének, akik az Eötvös-alap tagjai és egészségi okokból a balatoni vagy hévízi fürdőre szorulnak.

Az Üdülőházban 80 személy helyezhető el. Teljes ellátás szobák szerint, személyenként 4 P-től 5 P-ig.

Lakás és ételmezés csak együtt vehető génybe.

Az üdülés tartama legfeljebb három hét.

g) *Árvanevelési segélyben* részesíthetők a tanítók oly vagyontalan fél vagy teljesen árva gyermekei, aki az Orsz. Tanítói Nyugdíjintézet árvaházaiban, önhibájukon kívül eső ok miatt, nem voltak elhelyezhetők.

A folyamodók mellékelni tartoznak mindazokat az okmányokat, melyekből igényjogsultságuk és teljes vagyontalanságuk kiténik.

Budapest, 1934. március havában.

Máros Antal főtitkár. **Rákos István** kir. tan., elnök.

A vármegyei Ált. Tanítóegyesület Temetkezési Alosztálya jótékony intézmény. Minden tagtársunk saját érdekében cselekszik, ha tagnak belép.

Ezer magyar zászlót tüzzetek a Kárpátokra!

Ezt a címet adta a szolnoki izraelita iskola negyedik osztályos növendékeinek pályatételül egy iskolaszéki tag. A legjobb dolgozat írójának jutalmazására egy tizkoronás aranyat ajánlott fel. Amint a „Hitélet” c. szolnoki izr. hitbuzgalmi lap írja, 33 dolgozat közül 16 dolgozat jutott be a döntőbe. Az első díjat B. I. nyerte, az alábbi dolgozattal.

„Ezer éven át volt hazánknak természetes határa a Kárpátok. Koszoruzta Alföldünket, Sok ellenségtől nyújtott védelmet ezer éven át, sok százezer embernek adtak kenyeret ásványokban gazdag hegyei, sok-sok embernek adott üdülést gyönyörű vidéke, forrásai.

De jött a világháború. Négy évig vérrel öntözték a Kárpátokat. Az ellenség hol innen, hol túl volt, ágyuk dörögtek, békés falvakat dúltak fel, családok, gyermekek lettek hontalanná, árvákká. Azért, hogy ez a része országunknak a miénk maradhasson. Most nem sikerült. A négyéves hosszú harc elgyengítette seregünket és a vesztesek mi lettünk. S jött egy szomorú nap: 1920. június 4-e.

E napon a külföldi győztes hatalmak összeültek és úgy határoztak, hogy a Kárpátok nem a miénk többé. Gyászos szomorú nap volt ez és azóta különösen szomorú ennek a napnak az évfordulója.

A felnőttek azt mondják, hogy mi még azt nem értjük, hogy ha a Kárpátok nem határolják többé országunkat. De a visszaszerzés feladata a miénk lesz. De, hogy mivel, karddal, vagy vérrel, ésszel, vagy munkával, azt még nem lehet tudni. Ehhez erős, okos, nagy embernek kell lennünk! Tehát igyekezzünk egy szent célért! Minden jól végzett nappal, minden jó felelettel egy-egy zászlót tűzünk a Kárpátokra. Ha minden gyerek ebben az országban elmondhatja, hogy ily módon egy zászlót tűzött a Kárpátokra, akkor rövidesen Isten segítségével fent lesz ezer nemzetiszínű zászló a Kárpátok szent bércein.”

A tanulók dolgozatait érdekesen mutatták a különféle felfogást és a különféle értékelést.

Volt sok dolgozat, amelyek érzelmi síkban keresett feleletet, így azt írja: Ez a szó, hogy Trianon, úgy hasít bele minden magyar szívébe, mint egy késszurás. Idegen zászló leng a Kárpátok ormán! Mi ez álom, vagy valóság? De volt sok dolgozat, amelyek megfontolt értékeléssel fordul a Kárpátok felé és az elvesztett Kárpátokat visszaszerző elhivatást az önfelelőség feltételeihez szabja.

EGYESÜLTI ÉLEK

Anyák napja — anyák lapja

Az ez ügyben hirdetett pályázat eredményeként elsőül elismert rajz sokszorosítása iránt intézkedtünk s az első nyomatok után körlevélünkkel együtt megkeresünk minden iskolát.

Elnökség.

Felhívás.

Felkérjük „Imádkozzunk szép hazánkért” jelgével benyújtott díjnyertes pályamű szerzőjét, hogy személyesen, vagy írásban keresse meg az elnökséget.

Elnökség.

Felhívás.

Felhívjuk a rajzpályázat azon résztvevőit, kik díjat nem nyertek, hogy pályamunkáikat átvehetik Roth Dezső könyvesboltjában, ha személyesen, avagy megbízottjuk útján hívatkoznak a jelgére.

Ugyancsak felhívjuk azt a pályázót, kinek „Imádkozzunk szép hazánkért” jelgével pályaművét elfogadtuk, sürgősen közölje nevét az elnökséggel.

Elnökség.

HIVATALOS RÉSZ

805/914. sz.

Valamennyi állami-, községi-, izraelita és uradalmi elemi iskolai Tanító Úrnak.

A Hivatalos Közlöny folyó évi március 1-4 számában megjelent a VKM ur 59964/1933. sz. körrendelete, melyben közölve van, hogy a debreceni nyári egyetem keretében működik többek között az iskolánkülső népművelési tan-

letési bizonyítványukat; 2. végzett tanulmányaikról szóló bizonyítványukat (ha az évvégi bizonyítvány még nincs meg, felszólítás bevárása nélkül utólag beküldendő); 3. a tagságot igazoló okmányt; 4. vagyoni és családi viszonyaikról szóló bizonyítványt; 5. ha a folyamodó valamely alapítványi helyet óhajt elfoglalni, az alapító ajánlólevelét; 6. igazoló okmányt bármely oldalról és bármely csekély összegű segély vagy ösztöndíj-élvezéséről, vagy annak ellenkezőjéről.

A „Józsa Mihály gondnok és neje Barcsay Julia szobája” címét viselő szoba-alapítvány elnyeréséért folyamodók kérvényükhöz a már említett mellékleteken kívül az illető vármegyei tanítóegyesület elnökségének a kir. tanfelügyelő által láttamozott ajánlólevelét is csatolják. Az alapítványra ezidőszent oly egyéb feltételeknek megfelelő teljesen árva is folyamodhatik, kinek szülei az Eötvös-alapnak nem voltak tagjai.

A felsorolt okmányok bemutatása alól azok sincsenek felmentve, akik a múlt évben lakói voltak a Háznak.

Az Eötvös-alap régibb tagjainak gyermekei és a jobb előmenetelű folyamodók a felvételnél elsőbbségben részesülnek. Egyenlő minősítéssel bíró jelentkezők közül az árvák és nagyobb-számu családtaggal megáldott szülők gyermekei részesülnek előnyben.

Az alapítvánnyal bíró egyesek, egyesületek, jogszemélyek ajánlattételüknél ez elveket szintén figyelembe venni kötelesek, miért is az illető alapítványra jelentkezők összes okmányai az ajánlattal együtt az Eötvös-alapnak a fent megjelölt határidőig beküldendők.

A Tanítók Házába felvételt nyert ifjak az egész iskolaéven át ingyen lakást, s a közgyűlés által megállapított hozzájárulási összegért pedig fűtést, világítást, felügyeletet, reggelit, ebédet, vacsorát, mosást (gallérok és kiegészítő kivételével) és szükség esetén orvosi kezelést élveznek.

A felvétel csak akkor válik végérvényessé, ha a jelentkezés alkalmával megejtendő orvosi vizsgálaton az illető ellen egészségi szempontból kifogás nincsen.

A köztartási díjakat a közgyűlés állapítja

meg s legkésőbb a felvételi értesítéssel fogjuk közölni.

d) A Péterfy Sándor Leányotthonba felvételt folytathatnak az 1934—35. iskolaév tartamára a tanítók, tanárok és a tanügy terén működő egyéneknek a budapesti főiskolákon, a középiskolák felső tagozatán vagy az ezekkel egyenlő értékű szakiskolákon tanuló leányai.

A Péterfy Sándor Leányotthonba 30 leány vehető fel.

A pályázat feltételei az előbbi fejezetben felsorolt, a Tanítók Házára vonatkozó feltételekkel azonosak.

e) A Keszthelyi Rákos István Fiuinternátusba felvételt jelentkezőknek az 1934—35. iskolaév tartamára a tanítók, tanárok és a tanügy terén működő egyéneknek a keszthelyi középiskolákon tanuló fiai.

A Fiuinternátusba 40 tanuló vehető fel.

A pályázat feltételei a c) pontban felsorolt, a Tanítók Házára vonatkozó feltételekkel azonosak.

f) Az Üdülőházba felvételt jelentkezőknek az 1934. év június 15-ike és augusztus 21-ike közötti idő tartamára oly tanítók, tanárok és a tanügy terén működő egyének, akik az Eötvös-alap tagjai és egészségi okokból a balatoni vagy hévízi fürdőre szorulnak.

Az Üdülőházban 80 személy helyezhető el.

Teljes ellátás szobák szerint, személyenként 4 P-től 5 P-ig.

Lakás és ételmezés csak együtt vehető igénybe.

Az üdülés tartama legfeljebb három hét.

g) Árvanevelési segélyben részesíthetők a tanítók oly vagyontalan fél vagy teljesen árva gyermekei, aki az Orsz. Tanítói Nyugdíjintézet árvaházaiban, önhibájukon kívül eső ok miatt, nem voltak elhelyezhetők.

A folyamodók mellékelni tartoznak mindazokat az okmányokat, melyekből igényjogsultságuk és teljes vagyontalanságuk kiténik.

Budapesten, 1934. március havában.

Háros Antal főtitkár. **Máhos István** kir. tan., elnök.

A Vármegyei Ált. Tanítóegyesület Temetkezési Alosztálya jótékony intézmény. Minden tagtársunk saját érdekében csatlakozzon, ha tagnak belép.

Ezer magyar zászlót tüzzetek a Kárpátokra!

Ezt a címet adta a szolnoki izraelita iskola negyedik osztályos növendékeinek pályatételül egy iskolaszéki tag. A legjobb dolgozat írójának jutalmazására egy tizkoronás aranyat ajánlott fel. Amint a „Hitélet” c. szolnoki izr. hitbuzgalmi lap írja, 33 dolgozat közül 16 dolgozat jutott be a döntőbe. Az első díjat B. I. nyerte, az alábbi dolgozattal.

„Ezer éven át volt hazánknak természetes határa a Kárpátok. Koszoruzta Alföldünket, Sok ellenségtől nyújtott védelmet ezer éven át, sok százezer embernek adtak kenyeret ásványokban gazdag hegyei, sok-sok embernek adott üdülést gyönyörű vidéke, forrásai.

De jött a világháború. Négy évig vérrel öntözték a Kárpátokat. Az ellenség hol innen, hol túl volt, ágyuk dörögtek, békés falvakat dúltak fel, családok, gyermekek lettek hontalanná, árvákká. Azért, hogy ez a része országunknak a miénk maradhasson. Most nem sikerült. A négyéves hosszú harc elgyengítette seregünket és a vesztesek mi lettünk. S jött egy szomorú nap: 1920. június 4-e.

E napon a külföldi győztes hatalmak öszszegültek és úgy határoztak, hogy a Kárpátok nem a miénk többé. Gyászos szomorú nap volt ez és azóta különösen szomorú ennek a napnak az évfordulója.

A felnőttek azt mondják, hogy mi még azt nem értjük, hogy ha a Kárpátok nem határolják többé országunkat. De a visszacszerzés feladata a miénk lesz. De, hogy mivel, karddal, vagy vérrel, ésszel, vagy munkával, azt még nem lehet tudni. Ehhez erős, okos, nagy embernek kell lennünk! Tehát igyekezzünk egy szent célért! Minden jól végzett nappal, minden jó felelettel egy-egy zászlót tűzünk a Kárpátokra. Ha minden gyerek ebben az országban elmondhatja, hogy ily módon egy zászlót tüztünk a Kárpátokra, akkor rövidesen Isten segítségével fent lesz ezer nemzetiszínű zászló a Kárpátok szent bércein.”

A tanulók dolgozatai érdekesen mutatták a különféle felfogást és a különféle értékelést.

Volt sok dolgozat, amelyik érzelmi síkján keresett feleletet, így azt írja: Ez a szó, hogy Trianon, úgy hasít bele minden magyar szívébe, mint egy kéaszúrás. Idegen zászló leng a Kárpátok orman! Mi ez álom, vagy valóság? De volt sok dolgozat, amelyik megintolt értékeléssel fordul a Kárpátok felé és az elvezett Kárpátokat visszaszerző elhivatást az önfelelősség feltételéhez szabja.

EGYESÜLETI ÉLETT

Anyák napja — anyák lapja

Az ez ügyben hirdetett pályázat eredményeként először elismert rajz sokszorosítását intézkedtünk s az első nyomatok után körlevélünkkel együtt megkeressük minden iskolát.

Elnökség.

Felhívás.

Felkérjük „Imádkozunk szép hazánkért” jelíggel benyújtott díjnyertes pályamű szerzőjét, hogy személyesen, vagy írásban keresse meg az elnökséget.

Elnökség.

Felhívás.

Felhívjuk a rajzpályázat azon résztvevőit, kik díjat nem nyertek, hogy pályaműveiket átvehetik Roth Dezső könyvesboltjában, ha személyesen, avagy megbízottjuk útján átvahoznak a jelíggé.

Ugyancsak felhívjuk azt a pályázót, kinek „Imádkozunk szép hazánkért” jelíggű pályaművét elfogadtuk, sürgősen közölje nevét az elnökséggel.

Elnökség.

HIVATALOS RÉSZ

805/914. sz.

Valamennyi állami-, községi-, izraelita és uradalmi elemi iskolai Tanító Urnak.

A Hivatalos Közlöny folyó évi március 1-4 számában megjelent a VKM ur 59964/933. sz. körrendelete, melyben közölve van, hogy a debreceni nyári egyetem keretében működők többek között az iskolán kívüli népművelés-tan-

folyam is, melyet főként külföldi magyar tanítók részére tartanak meg.

Nagy nemzeti missziót teljesít ez a tanfolyam és nagymértékben fokozná az eredményt az, ha a külföldi magyar tanítóság minél több csonkahazánkbeli magyar kartársával találkozhatnék a nyár folyamán Debrecenben. Éppen ezért felkérem a vármegye tekintetes Tanítóságát, hogy a fenti tanfolyamot az új évben minél többen látogassák.

Szolnok, 1934. március 14-én.

Bihary István s. k.
vez. kir. tanfelügyelő.

877.934. sz.

Valamennyi iskola Tekintetes Igazgatóságának és Tantestületének.

Áltomáshelyén.

Dezső Lipót kir. tanfelügyelő: „Magyar Hazám” című nagy albumalakú, képes illusztrációkkal díszített könyvét, mely a földrajz tanítás kitűnő segédeszköze, nemcsak az iskolai könyvtár részére, hanem a tantestület tagjainak, valamint jutalomkönyvnek is a legmelegebben ajánlom. A mű ára: 3 P 90 f.

Megrendelhető a szerzőnél, Szombathelyen valamint hivatalomban Bacskó Gyula berendelő áll. isk. igazgatónál, kinél a mű meg is tekinthető.

Szolnok, 1934. március 20-án.

Bihary István s. k.
vez. kir. tanfelügyelő.

ÚJ KÖNYVEK.

Magyar Hazám címen jelent meg Dezső Lipót kir. tanfelügyelőnek, az elismert, kitűnő pedagógusnak legújabb munkája. A kiváló pedagógiai érzéssel megáldott író, a díszes kiállítású könyvében Magyarország vidékeit, népet, szokásait ismerteti nagyon szerencsés, könnyed és megkapóan érdekes módon. Három cserkészfiu járja az országot tanára kíséretében. Tapasztalataikat közvetlen modorban, egymással beszélgetve, kérdeztetve közlik az olvasóval. Éles szemük mindent meglát, figyelmük mindenre kiterjed. Földrajzi ismeretek, népszokások, történelmi események, szóval minden

amit szép hazánkról tudnia kell minden magyarnak, ifjunak, öregnek egyaránt.

Ha kezünkbe vesszük az album-alakú hatalmas munkát és felnyitjuk, nem tudjuk addig letenni a kezünkől, amíg végig nem lapoztuk. Szébbnél-szebb képekben elevenednek előttünk a rég látott, kedves tájak. Visszavarázsolnak a boldog béke éveibe. Ujra ott érezzük magunkat a csodás Vág völgyében és a sebesvízü Garam partján. Feltűnik előttünk Sziget, Besztercebánya, Rimaszombat kedves képe, hogy a következő pillanatban Kassa főutcáján képzeljük magunkat. Néhányat lapozunk, Brassó, Kolozsvár, Nagyszében... az öregi vártoronyos utca... elmúlt fiatalságunk szép emlékeit idézik. Itt van előttünk együtt mindnyájunk álma, az egész, szépséges, boldog Nagymagyarország! Természeti szépségek, jellegzetességek szóval minden, felezernél több gyönyörű mélynyomású képből. A hazaszerepre való nevelés hatalmas eszköze ez a könyv. A hazai földrajz tanításának olyan nagyértékű támogatója, megkönnyítője és elmélyítője, hogy minden magyar pedagógus örömmel üdvözölheti e kiváló munkát, amelynek egyetlen magyar tanító kezéből és egyetlen iskola könyvtárából sem szabad hiányoznia. A rajzokat A. Szabó Károly, a mélynyomású képeket a Glóbus műnyomó intézet készítette. Ára 3 P 90 f.

Testnevelési vezérkönyv írta: *Kmetykó Károly* testnevelési főiskolai tanár. Az elmúlt évben a modern testnevelés elveit és kivitelének gyakorlati módjait a kultuskormány rádió előadásorozatban ismertette meg az ország tanítóságával. Ha visszagondolunk ezekre a rádióelőadásokra, elsősorban is azok az érdekes és lebilincselő gyakorlati mintatanítások jutnak az eszünkbe, amelyeket *Kmetykó János* mutatott be, osztátlan érdeklődés mellett. Az ő előadásai alkalmával, azt hiszem, számtalan voltunk, akik ceruzával a kézben ültünk a rádió előtt. Figyeltünk, jegyeztünk, igyekeztünk, hogy legalább a menetet papírra vethessük, vagy legalább a mese vázlatát megrögzíthessük, hogy aztán azon melegében kipróbálhassuk az osztályunkban. Sok-sok örömről volt vele magunknak is, tanulóinknak is. Sajnos rövid

MIREK

volt, kevés volt. Az országsszerte megnyilvánult érdeklődés, melyet az izellő bemutatások keltek, arra birták a kiváló testnevelési szakembert, hogy kidolgozza az elemi iskolai testnevelés teljes anyagát és tudását közkinccsé tegye. Kiváló szolgálatot tett ezzel a népiskolai testnevelés ügyének.

A terjedelmes munka igen nagy gonddal készült, felöleli a népiskolai testnevelés teljes anyagát és az annyira nélkülözött egyöntetű munkát teszi lehetővé. Általános, hasznos utbaigazítást ad, könnyen érthető modorban, majd kidolgozza az anyagot mind a 6 osztály részére 9 hónapra. A tanmeneteket a 3 testgyakorlati órára való figyelemmel A), B) és C) részre osztja. Az anyag úgy van összeállítva, hogy fiúk és lányok egyaránt végezhetik, sőt figyelemmel van e kiváló vezérkönyv még arra is, hogy a falu és város tanulóinak különböző igényeit is kielégítse. Különös értéke a könyvnek a több, mint 1000 rajz, amellyel a gyakorlatokat kíséri és szemléltethető teszi. Még azok is azonnal megértik, akik a testnevelés újabb irányával behatóbban nem foglalkoztak eddig. Megértik és megszeretik. Mert a hosszú évek gazdag tapasztalatain kívül sok-sok szeretet sugárzik e könyvből. Minden sora, minden gyakorlata szeretettel simogatja és féltő gonddal neveli a nemzet kincsét, a gyermeket, a szebb magyar jövőt. A finom papíron nyomott, szép kiállítású könyv ára 4 P. (Portó 20 f.) A szerzőnél rendelhető meg. Bp. I. Attila-u. 2. (gk)

Illetménytájékoztató. Szerkesztette *Berán Lajos*. A gazdasági viszonyok változása folytán a tisztviselők fizetése is sok változáson ment keresztül az utóbbi időben. A sok levonás, csökkentés úgy megváltoztatta illetményeinket, hogy bizony szükség volt már egy ilyen „Tájékoztató”-ra. Már alig volt valaki, aki tisztán látott a sok rendelet között, vagy éppen ki tudta számítani, hogy nem kap-e esetleg többet, vagy kevesebbet. Biztos utmutató *Berán Lajos* könyve az illetményekkel kapcsolatos minden ügyben. Hasznos segítőtára a beadványoknál és adminisztratív ügyekben is. Ára 1 P. Kapható *Ferenczy Kálmán* egyesületi elnökénél is.

Wodianer-díj. Az idei Wodianer-díj egyik nyertesé, illetve kítüntetettje *Bodor Lajos* kis-ujszállási ref. isk. igazgató lett. Az akadémia e kítüntető döntése osztatlan örömet kel mindnyájunkban, akik *Bodor Lajos* fáradhatatlan munkásságának évek óta tanúi és szemlélői vagyunk. Nehéz volna felsorolni sokoldalú és nagyon értékes munkásságát, melyet az iskolában, az iskolán kívül és a tanítói közeletben egy életen át kifejtett és kifejt ma is frissen, tele ambícióval és munkabírással. Fáradhatatlan és értékes munkásságával szerezte meg mindnyájunk szeretetét és nagybecsülését. Örömmel ragadjuk meg tehát az alkalmat, hogy ahhoz a legnagyobb elismeréshez, melyet a Wodianer-díj jelent, őszinte szeretettel, igaz szívvel gratuláljunk.

Kinevezés. A Vall. Közoktatásiügyi Miniszter ur 1934. január 1-től számított hatályos segédtanítókká nevezte ki *Vida Pál* és *Dercsenyi Ilona* jászárokszállási, Négy Flóra mezőtúr—pusztapóti és *Ruszt Béla* tiszavárkonyi helyettes tanítókat. Nagy *Kálmán* okl. tanító helyettesi megbízást kapott a turkeddi iskolához.

Áthelyezés. *Fáth Imre* turkevei gazd. szaktanítót a nyirbátori gazd. iskolához helyezte át a miniszter ur és pótlására *Gudricza István* okl. gazda, okl. tanítót rendelte ki. *Hartung Nándor* jászárokszállási áll. tanító a pécsi bányatelepi iskolához helyeztetett át, pótlására *Kammel Ferenc* rendeltetett ki.

Pedagógiai szemináriumok. A pedagógiai szemináriumok ezévi sorozata márciusban kezdetét vette. *Szolnokon* 7-én volt a következő munkaprogrammal: Mintatanítás a nyelv-magyarázat köréből a IV. osztályban, melyet *Thiel Bernát* jászárokszállási áll. isk. igazgató tartott. Földrajzból *Ficza Gyula* jászapáti rk. isk. igazgató tartott mintatanítást. Énektanításról az elemi iskolában értekezett és bemutató mintatanítást tartott az énektanításból *Angyal Sándor* szolnoki áll. isk. igazgató-tanító. *Kisujszálláson* március 14-én volt a szeminárium, ahol a nyelv magyarázatok köréből *Hajós István* a rajz

tanításból elméleti és gyakorlati előadást *Csiky József*, míg az ének tanításból ugyancsak elméleti és gyakorlati előadást *Angyal Sándor* szolnoki áll. tanítók tartottak. A Karcagon tartott szeminarium április 5-én folyt le. Targysorozata a következő volt: Nyelvi magyarázat a IV. oszt.-ban Mintatanítás: *Totola József* szolnoki áll. isk. igazgató; Rajztanításról értekezés és gyakorlati tanítást tartott *Csiky József* szolnoki áll. tanító. Az elemi iskolai énektanításról értekezést tartott és mintatanítást mutatott be *Angyal Sándor* szolnoki áll. igazgató tanító.

Eljegyzés. *Varga Erzsébet*, áll. tanítónő kartársunkat eljegyezte *Simon Lajos* áll. tanító Törökszentmiklóson. Sok boldogságot kívánunk!

Az Országos Tanító Szövetség legutóbbi tisztújító gyűlésén *Tobel Ferenc* szolnoki cukorgyári tanító, vármegyei tanítóegyesületünk agitációs titkárárt és dr. *Nagy Lajos* karcagi ref. tanítót, a Tanítók Lapja munkatársát az Országos Tanítószövetség titkárává választotta. — Örömmel közöljük e hirt, mert tudjuk, hogy értékes tanítói közéleti munkásság nyert ezzel megtisztelő elismerést.

A népkönyha Jászladányon most fejte be áldásos működését, amely Kiss Imre rk. plébános, dr. Kótzian Emil főjegyző és Scheffer Vilmosné vezetése és felügyelete, valamint Vikonkál Vilma közs. óvónő gazdasági vezető közreműködése mellett fejtette ki áldásos működését. A körülbelül 2000-nyi kubikos és gazdasági munkásságnak csak igen kis része jutott munkaalkalomhoz a téli hónapokban. Sok könnyet törült le, sok nyomort enyhített e derék és minden dicsőretet és elismerést megérdemlő akció, amelyet a község lakossága nagy megértéssel támogatott és lehetővé tette, hogy naponta 80—100 szegény, jobbsorsra érdemes embertársunknak nyújtson melege ételt.

Kitüntetett tanító. A Nemzeti Munkavédelem budapesti központja Andorkó László abádszalóki ref. elemi iskolai tanítónak a Nemzeti Munkavédelem szervezése és továbbfejlesztése érdekében huzamosabb időn át alkörzetvezetői minőségben kiváló eredménnyel teljesített és izzó hazafiságtól áthatott, önzetlen

munkálkodásáért őszinte köszönetét és dicsőre elismerését fejezte ki.

Pályázat tanítók részére. Rákos István 40 éves tanítói működésének betöltése alkalmából az Országos Tanító Szövetség alapított létesített olyan tanítók segélyezésére, akik tanítói és nevelői szaktudásukat külföldi tanügyi intézmények látogatásával és tanulmányozásával is gyarapítani akarják. Ebben az évben 200 pengőt szán a Szövetség erre a célra. A folyamodóknak pályázatukat legkésőbb május 1-ig kell beadniok.

A szegedi kanyarójárvány. Szegeden a kanyarójárvány a két hét óta tartó iskola szünet ellenére is tovább terjed és a legutóbbi három nap alatt ismét közel száz újabb megbetegedés történt. A kanyarós megbetegedések száma elérte az ezret.

Az Országos Izs. Tanítóegyesület „Alföldi Kör”-ének közgyűlése. Az O. I. T. E. „Alföldi Köre”, amely 8 vármegye izs. hitfelekezeti tanítóit egyesíti magában és amelyhez a J. N. Szolnok vármegyében működő izs. tanítók is tartoznak, f. évi május 3-án nagyszabású közgyűlést rendez Karcagon. A közgyűlés tárgysorozatán az értékes és tanulságos pedagógiai kérdéseken és felolvasásokon kívül az egyre sorvadó zsidó iskolák ügye és ezzel párhuzamosan az állástalan ifjú tanítók elhelyezésének kérdése is szerepel. A 8 vármegyéből összeseregülő mintegy 60—80 főnyi tanítóságot a karcagi izs. tantestület elszálásolja és az ottani hitközséggel együtt a közgyűlést megelőző este ismerkedési estélyt tart, a közgyűlés után pedig társasbédet rendez. A közgyűlést Lippe József ny. igazgató-tanító, elnök vezeti, az Országos-Egyesület képviselőjében pedig Schichtancz Ármin orsz. elnök vesz részt.

Igazgatói kinevezés. *Szmrecsányi Lajos* egri érsek *Wesniczky Antal* besenyszögi rk. tanítót, az egyház és a tanügy terén kifejtett kiváló munkásságáért igazgatóvá nevezte ki. Gratulálunk!

Miniszteri elismerés. A Vall.- és Közoktatásügyi miniszter ur meleg elismerését fejezte ki a jászberényi Szent Ferenc harmad-

rendnek, a tiszaföldvári Ref. Nőegyletnek és dr. Erdődi Harrach Tihámér országgyűlési képviselőnek a szegény tanulók karácsonyi felruházásáért.

Áthelyezés. A Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter ur *Holvayné Schmotzer Margit* dévanyai gazd. szaktanítónőt Hevesre helyezte át. Pótlására *Bartos Irén* ideiglenes óraadó szaktanítónőt köldötte ki. Kunszentmártonból *Geisler Péter* áll. tanítót helyezte át a miniszter ur, akinek helyére *Vermesné Bárány Aranka* tanítónőt helyezte át Algyőröl.

Helyettesi megbízás. *Flórenczné Sady Ilona* okl. tanítónő helyettesi megbízást kapott a tiszaföldvári—pusztahéki áll. el. iskolához.

A porosz kultuszminiszter korlátozza az érettségizők számát. A poroszországi iskolák és főiskolák túlszűfolttsága ellen hozott törvény végrehajtásaként 1934-re azoknak az érettségizőknek számát, akiket főiskolai tanulmányokra éretteknek nyilváníthatnak 10.734-ben állapította meg. Ezek közül 1048 lehet csak nő.

A tanítói állások betöltése. Dr. *Hóman Bálint* Vallás- és Közoktatásügyi miniszter rendeletet intézett a vármegyei közigazgatási bizottságokhoz és az összes tanügyi hatóságokhoz a tanítói alkalmaztatásokra vonatkozólag. A miniszter rámutat e nagyfotosságu rendeletében arra az általa követett eljárásra, hogy az állami iskolákhoz és ovodákhoz csak olyan tanítókat, tanítónőket illetve óvónőket alkalmaz akik képesítésüket már régebben szerezték meg és akiknek oklevele legalább jörendű. De ezen felül az alkalmazásnál arra is különös gondot fordít, hogy azok jussanak elsősorban kenyérhez, akik legjobban rá vannak szorulva. Ezzel szemben, mondja a rendelet, azt tapasztalja, hogy a községi és felekezeti iskolaszékek ezekre a szempontokra nem igen vannak figyelemmel és oly egészen fiatal tanítókat, tanítónőket illetve óvónőket választanak, akiknek a megválasztását megfelelő méltányos körülmény a legtöbb esetben nem indokolják. — E rendeletében arról értesíti a közigazgatási bizottságokat, hogy abban az esetben, ha államsegélyes állás betöltéséről van szó, a fizetési-kiegészítői államsegélyt csak abban az esetben fogja folyósítani, ha az állásbetöltésénél a felsorolt követelményekre az iskolaszékek figyelemmel lesznek. Felhívja a Közigazgatási Bizottságokat, hogy a fizetési-kiegészítő államsegélyben részesülő községi, felekezeti tanítói ál-

lások betöltésének elbírálásánál e szempontok érvényesülését kiserjék figyelemmel és amennyiben az illetékes helyhatóságok ezt figyelem kívül hagynak, az államsegély kifizetésének megtagadása iránt tegyenek javaslatot. A mai súlyos gazdasági viszonyok között — mondja a rendelet — megengedhetetlennek tartja, hogy az okleveleket már régebben megszerzett, alkalmaztatásukra feltétlen rászorult tanítókat náluk jóval fiatalabb, alkalmaztatásukra nem utalt, kevésbé érdemes tanítókkal szemben mellőzzék.

Az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alap terhére az állami alkalmazottak (nyugdíjasok, özvegyek) a Balatoni Szövetség balatonfüredi üdülőházában 1934. május hó 14-től szeptember hó 21-ig terjedő idő alatt 3 hét tartamára nyerhetnek elhelyezést. Az időszakok a következők: I. időszak: május hó 14-től június hó 3-ig; II. időszak: június hó 5-től június hó 25-ig; III. időszak: június hó 27-től július hó 17-ig; IV. időszak: július hó 19-től augusztus hó 8-ig; V. időszak: augusztus hó 10-től augusztus hó 30-ig; VI. időszak: szeptember hó 1-től szeptember hó 21-ig. A szoba használatáért, napi háromszori étkezésért, tisztálási díjjal együtt, naponként és személyenként fizetendő árak a következők: 4.30 P. 10 évnél fiatalabb gyermek, valamint a beutalt által magával hozott cseléd után 3 P.

A Balatonfüredi Üdülőházban való elhelyezésért a m. kir. pénzügyminiszterum IV. b. főosztályához beadandó bélyegmentes kérvényben kell folyamodni. A kérvényhez orvosi bizonyítvány csatolandó. A kérvényeket, amennyiben a kérvényező az I. vagy III. időszakra kér elhelyezést, az 1934. évi április hó 15-ig, amennyiben a III. IV. V. vagy VI. időszakok valamelyikére kér elhelyezést, az 1934. évi május hó 15-ig kell a pénzügyminiszterium IV. b. főosztályának megküldeni. A szeptember hó 23-tól május hó 12-ig terjedő idő alatt az Üdülőház közvetlenül a Balatonfüredi Üdülőház Szövetkezet igazgatóságánál történt előzetes bejelentés alapján bármikor három hétnél rövidebb vagy hosszabb időre is igénybe vehető. A hat napot meg nem haladó tartózkodás után naponként és személyenként 5.60 P. fizetendő. Az igényjogosultságot a tényleges szolgálatban állók közvetlen hivatali főnökök részéről a kérvényre vezetett záradékkal, nyugdíjasok és özvegyek pedig a nyugdíjról szóló utolsó postatakarékpénztári utalványszelvénynek a kérvényhez való csatolásával igazolják.

Kartársak szives figyelmébe. A nyugtázások rovatában csak a hó 5 ig kézhezvett összegek szerepelnek. Ha tehát a küldemény később érkezett be, úgy az csak a következő számban lesz nyugtázva. Kérjük tehát a Kartársakat, hogy ily esetekben a következő lapszám nyugtató rovatát is kiserjék figyelemmel. — Díjbefizetések „Jász-Nagykun-Szolnok vármegye Általános Tanítóegyesület, Szolnok” címre 57480. számú postatakarékpénztári csekk-számlára eszközölhetők.

Nyugtázások:

Tagdíj címen: Herskó Mózes 4 P, Karczag, Boross Ilona 4 P, Kunhegyes. Dr. Kovács Jánosné 2 P, Richter József, Gyenes Margit, Schmidt Irén, Fazekas Károly 4—4 P, Szolnok. Bogdy Béla 2 P, Jászfelsőszentgyörgy. Módos Jenő, Jancsó Kajetánné, Sztipits Bódogné, vitéz Farkas Tivadarné, vitéz Nagy Lajosné, Polonyi Róza, Czifra Sándor, Tóth Piroska 2—2 P, Bihary Istvánné, Bacskó Gyula, Szilvássy Eleonóra, vitéz Bányai Kálmán, Jánossy Pálné, Jánossy Róza, Halmágyi Sándorné, Tóbel Ferencné 4—4 P, Szolnok. Resz József, Resz Józsefné, Röpfer Nándorné, Szabó Béláné, Hajdu Lászlóné, Kovács Nándor, Kovács Nándorné, Renner Lászlóné, Oldall István, Oldall Istvánné, Kontraszty Julia, Csilik Mihályné, Szurgyi Pál Rákóczi-falva, Thiel Bernát, Thiel Bernátné, Oláh József, Csizmadia Mária, Mohács László, Mendelényi Elvira, Dercsenyi Ilona, Jászárokszállás, Markóth Dezső, Markóth Dezsőné, Lőrincz Dezső, Vida Gyula, Vida Gyuláné, Horváthné D. Ibolya, Kiss Sándor, Turi Margit, Nagyne K. Piroska, Bagi Antal, Tiepliczky István, Homok, vitéz Bakos Dénes, Barócsiné B. Ilona, Friedrich Ferenc, Friedrich Ferencné, Hengárten Józsa, Hárting Nándor, Karácsonyi Virgil, Lörenthey Oiga, Lótos Ferenc, Lótos Ferencné, Maliska Károly, Nagy Ferenc, Nagy Ferencné, Péterffyiné B. Beatrix, Racskó János, Ruzsinszky Jusztinára, Sztavenyik Vilma, Tólas Ernő, Torbánc G. Anna, Racskó Jánosné, vitéz Voloncs Ferenc, vitéz Voloncs Ferencné, Jászárokszállás 2—2 P. Szathmáry Lajos 4 P, Nagykőrű. Méhes Gyula 5 P, Dévaványa. Tóth Erzsébet 3 P, Kiszujszállás. Nyilas György 3 P, Jánosbuda. Szalay Irma 4 P, Pusztakengyel, Réfiv Károly 10 P, Szelevény. Senkolyiné M. Vilma 12 P, Pusztakengyel. Nagyne V. Gizella 10 P, Jászládány, Pintzer József 24 P, Törökszentmiklós. Bodonyi József 4 P 50 f, Jászapáti. Timpfál Ilona 4 P, Tiszabó. Töröcsik Mária 3 P, Jánosbuda. Timpfál Ferenc 5 P, Timpfál Mária 5 P, Tancos György 4 P, Kőtelek. Ferenczy Ella 3 P, Jászfelsőszentgyörgy. Kiss Ida 4 P, Pusztakengyel. Gál János 4 P, Kiszujszállás. Gulyás Károly 4 P, Kunszentmárton. Dudinszky Elek 7 P, Szelevény. Tüske Aranka 4 P, Jászládány. Horváth Pál 10 P, Jászfelsőszentgyörgy, Tippmann Gizella 7 50 P, Tippmann Ilona

7 50 P, Törökszentmiklós. Makkár László 12 P, Makkár Lászlóné 12 P, Szelevény. Vitárius Endre, Kiss Károly, Kiss Károlyné, Borkóles Béla 2—2 P, Sided Etel, Imriak József 3—3 P, Jászberény. Hommer Lászlóné 8 P, Jászapáti. Kakuk István 4 P, Törökszentmiklós. Czranitzné G. Szeréna 4 P, Vezseny. Mohács Albert 3 P, Pusztakengyel. Kretmár Margit 4 P, Pusztagyenda. Blaskovits Margit 8 P, Fegyvernek. Kun Lajosné 3 P, Karczag. Kövesdy László 4 P, Jászládány. Glodeák Béláné 2 P, Körmeny. P. Julia 10 P, Mezötúr. Ilinczy Mária 2 P, Horváth Ilona 10 P, Törökszentmiklós. Szabó Ilona 2 P, Jászfelsőszentgyörgy. Bagi Ferenc 8 P, Jászládány. Kovács Róza 5 P, Kunszentmárton. Fehér József, Fehér Józsefné, Pataky Julia, Vágner Anna 2—2 P, Kovács Imre 3 P, Stepankó Ilona 8 P, Törökszentmiklós. Koncza Ilona 4 P, Tiszaróff. Boross Katalin 4 P, Karczag. Lukátsné R. Etel 8 P, Tenkepuszta. Koncz Pálné 9 P, Fegyvernek. Bozsíkné K. Margit 10 P, Kunszentmárton. Módos Jenő, Jancsó Kajetánné, Sztipits Bódogné, vitéz Farkas Tivadarné, vitéz Nagy Lajosné, Czifra Sándor, Tóth Piroska 1—1 P, Ferenczy Kálmán, Ferenczy Kálmánné, Ürmösy Ferencné, Vajay József, Szabó Tivadarné, Gyurián Ferencné, Csernay Károlyné, Rákossné Ss. Emma, Gojzer György, Brindáné L. Mária. Pál Lajosné, Csomor Irén, Koltay Anna, Tamás Erzsébet 2—2 P, Gombkötő Janka 4, Szolnok. Báthor Mária Besenyszög, Véghegyi Amand Jászládány, Kürthyne P. Mária Czibakháza 2—2 P. Molnár Leó 5 P, Pusztataksony. Sándor Irén, Pauka Margit 4—4 P, Szolnok. Kun Lajosné 3 P, Karczag. Bogdy Béla 2 P, Ferenczy Ella 6 P, Jászfelsőszentgyörgy. Szőke Kálmán 8 P, Tiszaszentimre. Kovács Róza 12 P, Kunszentmárton, Zala József 4 P, Zala Józsefné 4 P, Jászládány. Neumann Andor 4 P, Jászapáti. Schiesler Hugó 2 P, Vámos Gusztáv 2 P, Szajol. Gyurkicza Miklós 4 P, Müller Lipót 4 P, Szolnok. Kovács Imre 1 P, Jankó Károly, Jankó Károlyné 2—2 P, Törökszentmiklós. Hajós Rezső 4 P, Szolnok, Koncz Pálné 9 P, Fegyvernek. Szabó Ilona 2 P, Jászfelsőszentgyörgy. Fehér József, Fehér Józsefné, Pataky Julia, Schmidt Nándor, Perger Viktor, Wagner Anna 2—2 P, Törökszentmiklós. Petricsek Mária 4 P, Kőtelek.

Temetkezési díj címen: Zelenka Mártonné 1 P 20 f, Veress Mihály 3 P 60 f, Szolnok. Sczaghammer Gyuláné 1 P 20 f, Győr. Borsódyne L. Aranka 4 P 80 fillér, Subaly József, Subaly Józsefné 1-20—1-20 P, Szatmáry Lajos 4 P 80 f, Nagykőrű. Csernyé K. Kária 4 P 20 f, Pauka Margit 4 P 80 f, Szolnok. Zala József 7 P 20 f, Jászládány. Petricsek Mária 1 P 20 f, Kőtelek.

Temetkezési egyletbe belépett: Csernyé K. Mária, Dr. Rimóczyne, Benrád Ida, Szolnok, Schiesler Hugó, Vámos Gusztáv, Szajol, Angyal Mária Tiszaföldvár.

ROTH DEZSŐ, SZOLNOK

Telefon 113.

Plac-1er.

Legnagyobb ruhtár
közigazgatási, ügyvédi,
iskolai, közjegyzői, pénzügyi,
és más hivatalos nyomtatványokból,
irodai felszerelésekből, írógépekből és
írógépzálogokból. **Üzleti könyvek gyára.**
Dobozgyártásban készülnek az elismerten legjobb
kereskedelmi, patent, raktári és gyógyszerészeti dobozok.
A vidéken legjobban berendezett hőműködészelem készíti a
legtartósabb kivitelű könyvkötéseket, a legegyszerűbből
a legkényesebb izést is keletgő dugmáig.
Könyvnyomdám elegáns, teljesen kiválóan, a
legolcsóbb árak mellett készíti: füzeteket,
könyveket, röplapokat, táblázatokat,
lakodalmi és bál meghívókat
és minden fajta hőmü-
nyomdai munkát.

Könyvnyomda. * Üzleti könyvek gyára.

Ifjusági és tanítói könyvtárak
számára alkalmas könyvek
kedvező fizetési feltételek

mellett kaphatók

ROTH DEZSŐ
könyvesboltjában, Szolnok.

**A Vármegyei Tanítótestület által kiadott „ÉRTESÍTŐ
KÖNYVELÉSRE” kapható. Ára netto 24 fillér.**

TELEFON 113.

ROTH DEZSŐ

Tankönyvek

Tanszerek

Hőnyvhőfészek

Ngomlatványok

SZOLNOK

Új üzlethelyiségem
a régi mellett ugyanab-
ban az épületben van.

XXVII. évfolyam.

5-6. szám.

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYEI

NÉPMŰVELÉS

Felolvasó szerkesztő:
Greczmayer Károly

Felolvasó kiadó:
Cslky Ernő

Szolnok, 1934. május-június hó.

ROTH DEZSŐ KÖNYVNYOMDÁJA SZOLNOK.

Raktáron van és azonnal szállítható:

- Iskolai nyomtatványok.**
645. Helyreállítás elszámolás
64. Bútorész...
647/a. Állami ele. népisk., óvodai gondnok. (együttes) költségvetés, külv.
647 b. Állami elemi népisk., óvodai gondnok. s. (együttes) költségvetés, belv.
648. I. Kimutatás beiratási díjakról
649. II. Kimutatás egyesadóról, 5%, 3%-os pótdáváltságról
650. III. Kimutatás a készpénz- és terményhozajárulásról
651. IV. Kivonat a berszerződésből
652. V. Kimutatás lapítványok jövedelméről
653. VI. Kivonat köcsöntörleszt. tervezetből
654. VII. Kimutatás hitoktatási díjak megállapításához
955. VIII. Kimutatás fűtési és irodai átalány megállapításához
656. IX. Kimutatás tűzifa mennyiségéről és értékéről
657. Átvételi elismervény anyagokról
658. Napszámjegyzék
- 659/60. Népisikolai helyi tanmenet A), J) belv. B) külv.
661. Könyvtári költségvetés
662. Könyvtári pénztári napló és számadás*
663. Állami elemi iskolai (kisdédóvodai) anyagszámadási könyv. Kötve, 5 évre
663. Áll. elemi isk. (kisdédóvodai) anyag-számadás*
665. Kimutatás ingyen-tankönyvekről
666. Iskolai pénztári napló A) minta
667. Köz. isk. számadás
668. Népisikolai költségvetés
669. Isk. alapvagyron-számadás
671/b. Statisztikai kimutatás
672. Berszerződés bérbeveendő épületek számára
675. Posti feladókönyv
688. Javadm. jegyzőkönyv tanítók részére
690. Elbocsátó-levél
691. Beirási díj kezelési napló*
803. Iktatókönyv
804. Iktatókönyv, kötve, tárgymutatóval ellátva
805. Tárgymutató
824. Állami elemi iskolai és óvodai számadás, (teljes példány)
824/a. Állami elemi iskolai és óvodai számadás, bevételi belső iv
824 b. Állami elemi iskolai és óvodai számadás, kiadási belső iv
824/c. Állami elemi iskola is óvodaszámadás kötve
829. Elemi iskolai értesítő-könyvecske
830. Népisikolai (elemi) bizonyítvány. Merített papíron
844. Tisztiorvosi bizonyítvány
947. Órand elemi iskolák számára (1 iv = 2 példány)
948. Nyugta (ánvitó) fizetésekről (1 iv = 2 példány)
950. X. Kimutatás
1. a. Kimutatás

- Leltári nyomtatványok.**
915. Leltári napló (1 sz. minta)*
916. Szakleltár (2. sz. minta)*
917. Szobaleltár (4. sz. minta)
940. Könyvtári szakleltár (3. sz. minta)*
941. Szelejztési jegyzék (5. sz. minta)*
942. Árverési jegyzőkönyv (6. sz. minta)

- Nyomtatványok az 1921. évi XXX. törvények végrehajtásához.**
1. m. Tankötéles törzskönyvi lapja
2. m. Kísérőlevél törzskönyvi lap átküldéséhez
3. m. Óvó- és tankötéles korba lépő gyermekek bejelentése
4. m. Beköltözött gyermekek bejelentése
5. m. Végleg elköltözött gyermekek bejelentése
6. m. Kivonat a születési anyakönyvből
7. m. Kivonat a halálozási anyakönyvből (szep. 1-101.)
8. m. Kivonat a halálozási anyakönyvből (aug. 31-ig).
9. m. Jelentés
10. m. Kimutatás iparos- és kereskedőtanoncok számában az előző évi szeptember 1. óta bedított változásokról
11. m. Értesítés tanoncviznyba lépő tan-kötélesről
12. m. Értesítés tanoncviznyból kilépett tanoncokról
13. m. Egyéni lap
14. m. Értesítés az iskolából kilépett tan-kötéles gyermekről
15. m. Kimutatás az október 15-ig beirt tanulókról
16. m. Felhívás a be nem iratkozott gondviselőjéhez
17. m. Kimut. törzskönyvezett tankötélesekéről
18. m. Feljelentés beiratás elmulasztásával elkövetett kihágásért
19. m. Felhívás hivatalból való beiratásra
20. m. Értesítés hivatalból való beiratásról
21. m. Kötelező nyilatkozat felmentéshez
22. m. Orvosi jelentés és engedély
23. m. Kimutatás igazolatlanul mulasztó gyermekéről
25. m. Feljelentés a negyedszer, vagy ennél több ízben elkövetett kihágásért
26. m. Figyelmeztetés oktatás meghosszabbítására
27. m. Figyelmeztetés magánvizsgálatra jelentkezés tárgyában
28. m. Nyilvántartó-napló kirótt büntetés-pénzkeről*
29. m. Nyilvántartó-napló kirótt bírság-pénzkeről*
30. m. Ftvételi napló*
31. Haladási napló*
32. m. Mulasztási napló
33. m. Anyakönyvi napló
34. m. Bírságolás
35. m. Pénznapló büntetés-pénzkeről*

- Önálló gazdasági és gazdasági ismétlő-iskolák számára.**
- A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium 1922. évi 139.109. sz. rend. előirt 1-41. mintájú nyomtatvány
703. Félévi je entés
33/a. Anyakönyvi napló
A lelvétei, mulasztás és haladás céljára
703. Félévi je entés
33/a. Anyakönyvi napló
A lelvétei, mulasztás és haladás céljára

- Kisdédóvodák számára.**
724. Felvételi napló.*
726. Mulasztási napló*
727. Haladási napló puha kötésben
728. Bizonyítvány nyári menházakat vezető dajkák részére
729. Bizonyítvány állandó menházakat vezető dajkák részére

- Iparos- és kereskedőtanonciskolák számára.**
746. Költségvetés
748. Felvételi napló*
749. Tanulmányi napló*
750. Előmeneteli és mulasztási napló*
751. Anyakönyvi törzslap
752. Iparostanonciskolai bizonyítvány
754. Értesítő (ellenőrző) könyvecske
757. Kereskedőtanonciskolai bizonyítvány
758. Zárószámadás

A jegyzékben felsorolt nyomtatványok a fennálló törvényeknek és miniszteri rendeleteknek megfelelően készültek és azok használata kötelező.
A nyomtatványokat előnyösen számított nettó áron számítjuk és postai útdíjjal küldjük meg.
A megrendelésnél ajánlatos a nyomtatvány megnevezése előtt álló raktár- vagy mintaszámot is, valamint a külső vagy belső ívet is pontosan megjelölni.
A megrendeléseket beérkezésük napján késedelem nélkül elintézzük.
A *gal jelölt nyomtatványokhoz külső iv (borítékiv) is kapható.

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYEI
NÉPMŰVELÉS

A vármegyei tanítóegyesület, a kir. tanfelügyelőség, s a vármegyei iskolán kívüli népművelési bizottság HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Laptulajdonos: Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei Áll. Tanítóegyesület. <i>Nyomatott Raib Dezső hángyongomláiban, Szolnokban (Mossuth-ter.)</i>	FELELŐS SZERKESZTŐ: GRECZMAJER KÁROLY. FELELŐS KIADÓ: CSIKY ERNŐ.	Megjelenik négyhavonta. <i>Elnökök: Mih. és ruhámások Csiky Ernő egyesületi nevezetűkhöz. A lap szellemi részét gondozza Kölcsey Mih. a szerkesztőség címező-útján: Szolnok, újságosi lakás. Hát nem adom vissza.</i>
---	--	---

BIHARY ISTVÁN.

Vármegyénk közszeretében álló vezető kir. tanfelügyelőjéhez a Magyar Ifjusági Vöröskereszt Egyesület Elnöksége a következő iratot intézte:

Nemesebb generációt nevelni, az ember-szeretetet, az egymáson való segítés, fenkölt gondolatát a fogékony gyermeki szívbe csepeg-tetni, a szebb, a boldogabb jövőt munkálni és előkészíteni minden igyekezete.

„A Magyar Ifjusági Vöröskereszt Végrehajtó Bizottsága figyelembevéve nagyságos Bihary István urnak, Jász-Nagykun Szolnok vármegye vezető kir. tanfelügyelőjének a Magyar Ifjusági Vöröskereszt körül szerzett kiváló érdemeit, őt azoknak méltó elismeréséül az ezüst emlékéremmel tüntette ki. Budapest, 1934. évi május hava. Albrecht kir. herceg s. k. a Magyar Ifjusági Vöröskereszt tiszteletbeli elnöke, Simon Elemér s. k. a Magyar Ifjusági Vöröskereszt végrehajtó bizottságának elnöke.”

Őszinte szeretettel üdvözlöztük őt ez alkalommal is. Örül a lelkünk, ha kiváló Vezérünk értékes munkásságának elismerését látjuk. Kitüntetése mellé odahelyezzük tapitói lelkünk szeretetének, ragaszkodásának és nagybecsülésének kifejezését. Az öröme a mi örömünk is. És készséggel követjük őt tovább is azon az uton, amelynek végéről a szebb, a boldogabb jövőnd képe csillan felénk.

Közgyűlésünk.

Értekes és szép elismerése ez annak a több évi, celtudatos és kitartó munkásságának, amelyet vármegyénk minden szepért és nemesért lelkesülő vezető kir. tanfelügyelője e téren is kifejtett

Ezévi — immár LIV. — rendes közgyűlésünket június 6-án tartottuk Szolnokban, a vármegyeháza dísztermében. A szép számmal megjelenő tanítószágon kívül meghívtelték jelenlétükkel gyűlésünket számosan a közeletvezetők közül, így: Alexander Imre alispán ur ömeltósága a vármegye részéről, dr. Kiss Gábor arvaszéki ünök Szolnok város és a „Szolnoki Ujság” képviseletében, Hajós Ryszó kórházi lelkész, Galla Endre, az Áll. Tanítók Orsz. Egyesületének elnöke, vitez Csorba Odön a „Kalász kiküldötte” stb.

Az ő fáradhatatlan buzgósága, erélye és kitartása eredményezte azt a kedvező helyzetet, hogy ma a vármegyénk minden el. iskolájában ugy városok, mint falun és tanyán megalakult és működik az Ifjusági Vöröskereszt, amely áldásos munkásságával nemcsak nemesíti a lelkeket, de sok, nagyon sok könnyet is töröl le a nélkülözök szeméről.

Megjelent dísztagunk, ami szeretett vez. kir. tanfelügyelőnk: Bihary István, ki az egész gyűlés alatt a legmelegebb érdeklődést tanusítva hallgatta előadóink és hozzászólóink gondolatmegnyilatkozásait s gazdagított a elményünket megszívlelendő tanácsokkal, amikor hozzá-

Az Ifjusági Vöröskereszt benne oly melegszívü megértőre és támogatóra talált, aki nem kímélt munkát, nem ismert fáradtságot, hogy a nemes célkitűzés százszázalékig valóra váljék.

szólásában megragogytatta mindenkor lebilincselő ékesszólását.

Ferenczy Kálmán ünnepi megnyitójában a magyar hazát mindenekfelett szerető, áldozatkész tanítólélek tárult meg a megjelentek előtt. Rámutatott a mai idő reánkisülyösödő voltára, de kiemelte azt is, hogy a mi összejövételünk nemcsak panaszok felsorolása, hanem erőkeresés, hogy minden nehézségen át megharcolva élhessünk apostoli elhivatásunknak. Reámutatott a két nap előtti trianoni évfordulóra, melyhez újabb memento a baranyai magyar harang elnémulása. Erő kell, hogy ne harangok némuljanak, hanem újak szólaljanak s hirdessék a magyar élniakarást. Ehhez kapcsolta felhívását, amikor a névmagyarosítási tevékenységben való cselekvő munkára kérte a vármegyei tanítószövetséget.

Megnyitója után szíves szeretettel üdvözölte a gyűlésen megjelenő vendégeket s tagtársakat, majd bejelentette, hogy az Országos Tanító Szövetség elnöke: *Rákos István* kir. tanácsos, valamint diszelnökünk: *Keszthelyi István* írásban jelentették be elmaradásukat s tolmácsolták jókívánásaikat.

Tóth Ferenc titkári jelentésében az egyesület évi munkásságát ismertette. (A jelentést eredetben hozzuk lapunk más helyén.)

Galla Endre az Áll. Tanítók Országos Egyesülete képviselőjében tartott tartalmas előadást. Ismertette a tanító jóléti intézményeket. Meggyőző erővel hirdette azoknak jelentőségét s kiemelte, hogy mily bámulatos erőt képviselnek azok, ha a tanítók valamennyien cselekvőleg támogatják. A tanítói szerelmek kapcsán állást foglalt a helyettes tanító intézmény ellen. Számszerűleg kimutatta az a hátrányt, amit ez a reánkénzve semmiképp sem kívánatos kezdet okoz. Miután egy évtizedig is visszavetheti a tanítót amugy is szerény előhaladásában, a közgyűlés határozatban kérte az Országos Szöv. vezetőséget, hogy ennek eltörlését illetékes helyen szorgalmazza.

Tóth Ferencné élénk érdeklődés mellett tartott előadást az óvónői sérelmekről. A női lélek megérző gyengédségével esetelte a Trianon után még fájóbban érzékelhetőbb gyermek-

nyomort, melynél fájóbb sebet nem tud találni, melynél mélyebb sérelme senkinek sem lehet, ki e haza szülőtte. Ügyes eszme-futtatással érintette az óvodák számának elégtelenségét, a dajkakérdést, a VIII. fiz. oszt. megnyitásának halaszthatatlanságát, majd határozati javaslatot terjesztett elő, melyben a III. Tanügyi Kongresszus immár feledésbe merülő határozatait igyekszik a feledés homályából kiemelni.

Hajós Rezső kórházi lelkész indítványozta, hogy új óvodák építkezésének lefedésére javasoljuk az örökösödési illeték felemelését.

Bihary István vez. kir. tanfelügyelő meleg szeretettel méltatta a titkári jelentés során kiemelt *Bodor Lajos* kisújszállási ref. ig. tanító érdemeit, ki nemcsak alelnöke egyesületünknek, elnöke a Heves-Nagykunsági Ref. Tanítóegyletnek, hanem akit a Kultuszminiszter Ur önagyméltósága is kitüntetett, amikor lehetővé tette, hogy az Akadémia br. Wodianer díját ez évben Neki ítélte. *Bodor Lajos*, ami büszkeségünk, meghatott szavakkal köszönte meg ezt e diszes helyről megisméltendő elismerést.

Ferenczy Kálmán elnök örömmel hirdette ki a választmány javaslatát, mely a bírálatbizottság előterjesztésére ézevi pályamunkák írói közül vitez *Asztalos Sándor* nagyrévi közs. tanítót jutalomban és dicséretben, valamint *Sikolya Albert* tiszaföldvári tanítót jutalomban öhajtsa részesíteni. Az előterjesztéshez a közgyűlés örömmel járult hozzá s különösen jól esett a „Kalász” képviselőjének vitez *Csorba Ödönnek* hozzászólása, ki felajánlotta, hogy a „Kalász” részéről felajánlja a jutalmat a dicséretben részesített pályamunka írójának.

A közgyűlést elnök záró szavai után a megjelentek a Szózat elénkiesésével fejezték be.

Titkári jelentés az LIV. évi rendes közgyűlésre.

Elmúlt évi közgyűlésünk célkitűzése ez volt: Egységessé kell tenni a tanítószövetséget, mert kétségek között ingadozó nemzetet csak az egységben sarjadó erők tudnak a megpróbáltatásokból kiemelni s csak egységes akarattal lehet nagyra lennünk. Ezt a célkitűzést szolgáltuk

az elmúlt esztendőben s fogjuk szolgálni mindenkör, mert a magyar egység, a magyar igazság fog bennünket az ezersztiendős határokhoz juttatni s tudja majd a visszaszerzett országot megtartani.

Nézzük most már, hogy mint szolgáltuk ezt a célkitűzést egyesületünk az Országos Szövetséggel és mint tagjainkkal szemben.

Egyesületi lapunkban annak idején beszámoltunk tevékenységünkről, melyet a karácsonyi szövetségtanácsi gyűlésen fejtettünk ki, a tanítói egység megteremtése érdekében. Örömmel jelentjük, hogy sikerült az ellentéteket kiküszöbölni s ideiglenes egység megteremtésével a jövő szilárd alapját lerakni.

Ugyanitt kell megemlékeznem a Szövetség elnökségének fáradhatatlan munkásságáról, melyet mindenkor lankadatlanul teljesít, hogy a tanítószövetség anyagi sérelmeinek orvoslását illetékes helyen állandóan kérje s ezzel a tanítói nemzetnevelői munka folytonosságát biztosítsa. — Amint tudjuk, ez a hálátlan szerep nem arat felülről mindig babérokat a szöv. vezetői részére, sőt — mint a közelmúltban is — a legmagasabb előjárónk bizonyos lelkicsínylést váltotta ki. Mi odaseregjünk vezető osztályosainkhoz, kik szerelminket az ország színe elé tárták, végezzék munkánkat kitartással, mert mi — fizetésnél köztudomásúlag apostolok — sohasem csekély fizetésünkért, hanem mindenkor nemzeti s emberi eszményekért lelkesedve végezzük elhivatásos munkánkat.

Vármegyei egyesületi életünkben az egység megteremtését szolgáltuk elnökünk névmagyarosítási tevékenységére. Mi mindenkor érzékeny műszerként vesszük át az eszményi elgondolásokat. Sérelmesnek tartjuk, hogy magyar állampolgárok, kik gyermekkoruktól csak magyarul beszéltek — s igen gyakran nem is tudnak más nyelvet — ragaszkodjanak idegenhangzásu nevékhöz, mert valamely ősi idegenből származott hozzánk, s ezzel ellenségeinknek alkalmat adjanak arra, hogy a névből kiindulva kétségbe vonhassák magyarságukat. Elnökünk iskolájánál igen szép eredményt ért el s hasonló tevékenységre buzdította a kartársakat is járásköri gyűléseinken. Mi itt is kérjük Kartár-

sainkat tanítótestvéri szeretettel, hogy:

1. változtassák meg idegen hangzásu nevéket,
2. igyekezzenek a gyermekek után, ugyanezt az iskolakötelesek szülőinél is szorgalmazni,
3. szíveskedjenek az eredményt elnökségünknek jelenteni.

Az egység célját szolgálja egyesületünk által forgalomba hozott anyák lapja is. Járásköri gyűléseinken foglalkoztunk az anyák lapja ismertetésével. Célunk az, hogy a vármegye minden tanulója olcsó és egységes ajándékkal lepje meg anyák napján édesanyját és édesapját s közvetve: a tanítói közösség szolgálataiba állítandó Tanítói Otthon alapot gyártsa. Ennek a mozgalomnak a sikere Kartársaink jóindulatától függ. Ha a Kartársak oly igyekezettel szorgoskodnának ez ügyben, mint ezt a vez. kir. tanfelügyelő ur támogatta, amiért jelen alkalommal is leghálásabb köszönetünket nyilvánítjuk, akkor erkölcsi és anyagi tekintetben is irányt szabna vármegyénk tanítóinak ez irányú felkészültsége.

A vármegyei irkák használatával kapcsolatban pénztárosunk ad összegszerű felvilágosítást. Itt csak arra kérjük a Kartársakat, hogy szíveskedjenek meg kövessék, melyeket nem önös érdekeink, hanem — a vármegyei tanítószövetség közös érdekében ismétlünk és ne elégedjünk meg ideális javaslatok egyhangú elfogadásával, hanem cselekvő hozzásegítéssel is igazolják, hogy van érzékük a jócselekedetek nemes gyakorlásához.

A tanítói lélek összehangolását szolgálják a járásköri gyűlések. Örömmel jelentem, hogy ez évben mind az öt járáskör önálló gyűlést tartott. A köri gyűléseken megjelentek értékes előadások és tartalmas felszólalások után gyarapíthatták tapasztalataikat. Így:

Április 24-én Mezőtúron Korda Julia mezőtúri áll. óvónő Kenyeres Elemérol, személyesen az anyák napjától, Horváth Imre mezőtúri áll. tanító elméleti és öz. Debó Sándorné mezőtúri áll. tanítónő gyakorlati előadása a szépirás tanításáról. Kókai Béla mezőtúri r. k. igazgató a földrajz és történelem tanításának magagyűjtötte szemléltető eszközöiről,

Váradi József mezőúri áll. tanító a II—VI. oszt. fiukézimunka anyagának bemutatásával tartott értékes előadást.

Április 28-án Kisujzálláson Varga István ref. tanító anyák napjáról, Nagy Ferenc ref. tanító „Az új tanterv és a középiskolába járó tanuló” címen tartott előadást, míg Szabó Elza és Bornemissza Anna ref. tanítónők tornagyakorlatokat mutattak be.

Május 5-én Jászberényben Németh Mária áll. tanítónő az anyák napjáról érkezett. Benyovszky Ida áll. tanítónő szemléltette felolvasásában embertársaink iránti szeretetünk nyilvánítását, Racskó János áll. tanító énektanítást mutatott be, majd Hajmási József gyakorlati torna bemutatása zárta be a gyűlést.

Május 16-én Tiszaföldváron Sikolya Albert áll. tanító a tananyagbeosztásokról és óra-rendekről, Tyepitzky István áll. tanító pedig az anyák napjáról adott elő. (Kiemelkedett az immár másodikban megrendezett énekverseny sikere, mikor is a tiszaföldvári belterületi áll. el. isk. vívta ki Erődi-Harrach Tihamér országgyűlési képviselő ajándékát, a pompás selyemzástól vándordíjat, Movik János áll. tanító karnagy fáradtságát nem ismerő lelkes, teletseges munkássága révén).

Május 18-án Szolnokon Gojzer György áll. tanító gyakorlati földrajz tanítása, Sztipitsné Szlifka Teréz áll. tanítónő értékes felolvasása a pályaválasztás tévedéseiről, végül előadásom az anyák napjáról szolgált tárgysorozatul. Köszönjük az előadóknak a közösségért vállalt áldozatos munkájukat s kérjük kedves Kartársainkat, hogy a jkőri elnökök felkérésére vállalják mindenkor szívesen a kiténtető előadói tisztet.

Örömmel jelentjük, hogy egyesületünk elnökét, Bodor Lajos kisujzállási ref. igazgató-tanító kartársunkat a Magyar Tudományos Akadémia a Wodiáner díjjal tüntette ki. Ez alkalomból szűkebb hazája s a tanítói közület képviselői május 13-án meleg ünneplésben részesítették. Mi a vármegyei Á. T. E. részéről most is tanítótestvéri jókívánatainkat tolmácsoljuk.

Elnökségünk résztvett az Orsz. Szöv. gyűlésein, sőt — mint lapunkban annak idején beszámoltunk — elnökünk személyes agilitása

erőteljesen hozzásegített bennünket az egység alapjainak megszilárdításához.

Az elmúlt év júliusában az Eötvös alap közgyűlése ünnepies formában emlékezett meg elhunyt kiválóságainkról, mely alkalommal gróf Apponyi Albert méltatása emlékbeszédem utján történt. Ugyancsak előadást tartottam a Kalász karácsonyi választmányi gyűlésén.

Emlékezzünk halottainkról! Ez évben megkímélt bennünket a Mindenható tagtársunk gyászolásától, de fájdalommal tölti el bennünket dr. Kenyeres Elemér a Kisdédnevelés és Petróczy István a Néptanítók Lapja szerkesztőinek elhunytja. Mindketten avatott bajnokai voltak a szakajtónknak. Fáradhatatlanul munkálkodtak ügykörükben s most, hogy a halál elragadta őket szerető közelségünkben, hisszük, hogy lelkük továbbra is láradoz a magyar nevelői lélek-egység megteremtéséért s a magyarság eszmei célkitűzéseinek megközelítéséért.

Legyen velük Isten megáldó szeretete!

Igen tisztelt közgyűlés!

Megköszönjük velünk munkálkodó kartársainknak ezévi munkálkodását s kérjük, hogy álljanak mellénk mindannyian, kiket a Gondviselés e vármegye nevelőmunkáisaivá avatott. A bizalmat, melyet a múlt évi választásnál nyilvánítottak irántunk, lelkes együttműködéssel gazdagítsák. Ne feledjék el, hogy az eötvösi elgondolás által megvalósított tanítóegyesületi élet a tanítói lelkiség megnyilatkozási lehetősége. A tankerület a maga vezetőjével összehozza hivatalosan a tanítóegységet, de a lelki közösség tábora a vármegyei általános tanítóegyesület, mely hivatását igazán akkor teljesítheti, ha összehangoltan nyilatkoztatja meg a tanítói lelkiséget és eszmei közösségbe forrasztja a hivatalos fölötteseinket, mint ahogy nálunk gyakorlatban is érezzük a felettesi megértés jótékony hatását. Az eszményekérti lélek-lángolás ihlet bennünket kezdeményezésre, hivatali feletteseinket támogatásunkra és vágyunk, kérésünk: hogy ez késztesse Kartársainkat is az együttműködésre.

Ehhez kérjük Isten segítségét... s kérem a jelentés tudomásul vételét.

Szolnok, 1934. július 6-án.

Tóhelyi Ferenc
titkár.

Járási iskolai énekverseny Tiszaföldváron.

J. N. K. Szolnok vármegye Általános Tanító Egyesülete tiszai alsó-járásának köre f. évi május hó 17-én tartotta meg. gyűlést Tiszaföldváron. A gyűléssel kapcsolatban folyt le Bihary István vez. kir. tanfelügyelő által rendezesített énekverseny is, amelyen a járás tíz iskolája vett részt. E fontos tanügyi megmozdulást széleskörű érdeklődés kísérte, amelyen megjelent Bihary István vez. kir. tanfelügyelőn kívül dr. Erődi-Harrach Tihamér országgyűlési képviselő, Patrubby István főszolgabíró, Mazurek Béla testnevelési felügyelő, Gaál Lajos ref. lelkész, Matkovics Sándor rk. plebánus, Jeszó János és Zákó Dezső főjegyzők és még az érdeklődők nagyszáma, a társadalom minden rétegéből, mintegy háromszázan.

A gyűlés végeztével a járás községeinek kis dalosai fegyelmezett sorokban haladnak az lpartestületi Székház felé, ahol a gyermeki életük feledhetetlen emléke zajlik le. A kipirult arcuk, csillogó szemük, elárulja lelkük belső izgalmát, amelynek kitörését csak a nagyszerűen fegyelmezett akarat tud korlátok közé szorítani.

A bíráló bizottság elfoglalja helyét s egymásután hangzik fel a kis magyar dalosok ajkáról, a két és három szólamú kötött és szabadonválasztott versenydarab.

A verseny lefolyása felejthetetlen emléket hagyott a hallgatóság lelkében is. A gyermekek tökéletes munkája, fegyelmzettisége, a legszebb tanúbizonyságai annak a nagy teljesítménynek, amelyet a tanítói kar végzett. Az a haladás, amely a múlt évi eredménnyel szemben is tapasztalható, bizonyosága annak, hogy a magyar dal szeretete megtalálta az utat egy a gyermekek, mint a vezető tanítók lelkéhez egyaránt.

Nehéz dolga volt a bíráló bizottságnak, a sok jó közül, a legjobbat kiválasztani. Csak halvány árnyalatok figyelembe vételével lehetett megejteni a döntést s így első lett a Móvik János áll. tanító által vezetett Tiszaföldvár belterületi áll. el. iskola. Repdeső örömmel ve-

szel át a győztes csapat a dr. Erődi-Harrach Tihamér országgyűlési képviselő által ajándékozott gyönyörű selyemzástól és a csapat minden tagja részére az ezüst éremet. A Tiszaföldvár-összülő-i áll. el. iskola, mint a verseny második helyezetteje a Vármegyei Iskolánkülvül Népművelési Bizottság értékes serlegét kapja. A harmadik helyezést a zselévenyi rk. el. isk. növendékei nyerték el s ezzel megnyerik Tiszaföldvár község vándordíját. Negyedik versenyben a kunszentmártoni áll. iskola, amely a tiszaföldvári áll. el. iskola gondopkájának vándordíját, cibakházai áll. el. isk. mint ötödik helyeztet a dr. Erődi-Harrach Tihamér országgyűlési képviselő ezüst serlegét veszik át boldog örömmel.

Bihary István vez. kir. tanfelügyelő lelkesítő beszéde zárta be a magyar dal e szép ünnepét, amely a dalon keresztül a magyar hazs szeretetére buzdította a kis gyermekcsereget. Beszédének hatása alatt, a jgyszeren csillogó gyermekszemekből a tettekre vágy, hit, bizalom, lelkesedés sugárzott ki.

Nekünk a megpróbáltatásokon és tengernyi szenvedéseken keresztülmenteknek olyan jól esett ott lenni és ezt nézni. Úgy tetezett, mintha őszre hajló lelkünkbe ismét visszatérne a napsugaras tavasz, amikor törhetetlen hittel hiszünk a magyar igazság feltámasztásában. Érezzük, hogy az ébredő magyar dallal együtt szietve jön felénk, fájó lelkünk sóvárgó álma, amikor a csiki erdők gyöngyvirága a Tatra csarfa lombja, a Bánát buzakalászos kószoruja mind-mind ismét magyar lobogót feznak ékesíteni. És míg ezt magunk előtt látjuk szemünkben könnyek csillognak, fájó bus magyar könnyek.

S. J.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. vallás és közokt. miniszter ur 77,664/1934. VII.a. főosztály az. rendelkezete alapján pályázatot hirdetek tanítók fia gyermekeknek a szegedi Szent Gellért Konviktusba való felvétélre, az 1934/35. tanévre.

A vallás és közokt. miniszter ur fenti rendelkezetevel az 1934-35. iskolai év 10. hónapjára egy-egy gyermek után 200 pengő államszéglyt

engedélyezett az Állami Tanítói Internátusok Alapjának terhére.

1. Felvételre pályázhatnak olyan fiú tanító gyermekek, akiknek szülője állami, községi, érdekeltségi iskolánál működik és akinek gyermeke polgári vagy középiskolába, kereskedelmi iskolába vagy tanítóképző intézetbe jár s akinek lakóhelyén ilyen iskola nincs.

2. A felvételhez mellékelni kell:

a) gyermek születési bizonyítványát;
b) az utolsó iskolai bizonyítványát;
c) az igazolást, hogy a tanító a folyamodás idejében nyilvánossági joggal bíró népiskolának rendes tanítója;

d) igazolni kell a harctéri szolgálatot, ha erre hivatkozás történik;

e) mellékelni kell a családi értesítőt, amelyből hitelesen megállapítható az ellátásra szoruló gyermekek száma;

f) igazolni kell, hogy milyen iskolák vannak a felvételt kérő alkalmaztatásának helyén;

g) igazolni kell, milyen távol van a tanya, község attól a legközelebbi várostól, ahol legálább középfokú iskola van.

3. A felvételt kérő folyamodvány és ennek mellékletei bélyegmentesek. (A vall. és közokt. miniszter ur 63.888—932. VIII. f. sz. rendelete alapján. Budapesti Közlöny 1932. évi 148. sz.)

4. A felvételnél figyelembe vételnek a különös méltánylást érdemlő egyéni és családi körülmények (pl. kiváló közszolgálat, harctéri szolgálat, nehéz családi viszonyok stb.).

5. A felvételi kérvényt a szegedi Szent Gellért Konviktus igazgatóságához címezve a szegedi kir. tanfelügyelői hivatalba kell benyújtani.

6. A felvett gyermek köteles alkalmazkodni a Szent Gellért Konviktus szabályzataihoz.

7. A felvett gyermek után évi 125 pengő (havi 12 P 50 f.) fizetendő.

8. Pályázati határidő: 1934 augusztus 1.

9. A felvételtől az erre illetékes bizottság 1934. augusztus 4-én dönt s javaslatát jóváhagyás végett felterjeszti a vall. és közokt. miniszter urhoz.

Szeged, 1934 július hó 4-én.

Kiss Károly s. k.
kormánytanácsos,
kir. tanfelügyelő.

Szövetségi gyűlés.

Az Orsz. Tanítószövetség jul. 3-án tartotta szövetségstanácsi gyűlését. *Rákos István* elnöki megnyitójában hangoztatta, hogy megnyugtató volt a tanítóságra nézve a kultuszminiszternek a költségvetési vita során tett kijelentése, hogy öszre javítani fog a terményfizetéses tanítók helyzetén. A kultuszminiszternek az a véleménynyilvánítása azonban, amellyel helytelenítette, hogy a tanítók főiskolai tanítóképzést kívánnak és az elemi iskolai szakfelügyelővé előléptetett tanítónak a VI. fizetési osztályba való kinevezését akarják, bántó a tanítóságra nézve.

Goreczky Elemér kultuszminiszteriumi osztálytanácsos kijelentette, hogy a kultuszminiszter a tanítóság célkitűzéseit helyesli és kívánja azok megvalósulását. Mind az állami, mind a nem állami tanítóságnak a VII. fizetési osztályba való kinevezése rövid idő múlva megtörténik. Betöltésre kerülnek a megüresedett rendes tanítói állások is, ami viszont a betöltött rendes tanítói állások számának megfelelő számú segéd- helyettes tanító előléptetését is jelenti. És megtörténnek a kérelmezett áthelyezések is. A nem állami tanítóság fizetésének rendezése remélhetőleg szeptemberig befejeződik, amint azt a kultuszminiszter kilátásba helyezte.

Bozsik Béla a következő határozati javaslatot terjesztette a közgyűlés elé: 1. A szövetségstanács kéri a kormánytól a mai tanítóképző-intézetek megszüntetését, ezzel egyidejűleg pedig a gimnáziumi érettségéhez kötött főiskolai tanítóképzés törvénybe iktatását és megindítását. A szövetségstanács véleménye szerint a mi országunk viszonyainak legmegfelelőbb lenne, ha a főiskolai tanítóképzés az ország különböző vidékein elhelyezett tanítóképző-főiskolákon történnék. Ilyenekké a mai tanítóképző-intézetek, a meglévő állami, vagy vallásfelekezi jellegű teljes fenntartásával is átalakítandók. 2. Kéri a szövetségstanács, hogy azt a törvényjavaslatot, melyet a kultuszminiszterium a nyolcosztályos népiskola megvalósítására már régebben kidolgozott, haladéktalanul terjesszék a törvényhozás elé és emeljék törvényerőre. 3. Kéri a népiskolai szakfelügyelet megvalósítását oly módon,

hogy a népiskolai tanítást ellenőrző szakfelügyelők kizárólag csak 15—20 év óta működő kiváló tanítók lehessenek. 4. Végül kimondja a szövetségstanács, hogy meggyőződése szerint, a főiskolai tanítóképzés, a nyolcosztályos népiskola és a népiskolai szakfelügyelet megvalósítása nélkül nem lehet a magyar népműveltséget a mai viszonyok által megkövetelt színvonalra felemelni. A határozati javaslatot a gyűlés egyhangúlag elfogadta.

Földes Ferenc a tanítóság anyagi helyzetéről tartott előadást. Ugy ő, mint a tárgyhöz hozzászóló *Ormos Lajos* az állami költségvetés számadataiból összeállított táblázatokkal igazolták, hogy a tanítóság helyzete ma is rosszabb egyenlő iskolai képzettségű köztisztviselőknél. A gyűlés *Földes* javaslatát is elfogadta.

Az Orsz. Tanítószövetség tanyai bizottságának elnöke, *Csernai Máttyás*, hosszabb határozati javaslatában a tanyai és falusi tanítóság érdekében kívánja, hogy az internátusi alpból az önálló tanítói fiú- és leányközépiskolai internátusokat fölépítsék. A tanyavilág gazdasági és kulturális előhaladása érdekében kívánják az intenzív mezőgazdasági szakoktatás bevezetését az elemi és a továbbképző iskolákban. E munka megvalósításától az Alföld népének sorsa és jövője függ. A nagygyűlés ezt a határozati javaslatot is egyhangúan elfogadta.

Ferenczy Kálmán és Moldoványi Gábor javasolták, hogy az Orsz. Tanítószövetség írásban keresse meg a francia tanítóságot és mutasson rá Bartheou külügyminiszter történelemhamisítására és kérje meg a francia tanítóságot, hogy világosítsa föl erről az egész francia nemzet közvéleményét.

HIVATALOS RÉSZ

1304—934. sz.

Valamennyi áll. el. isk. Gondnokságának.

A telekkönyvi betétmásolatoknak hivatalos célra történő beszerzésénél a bélyeg- és díj-kötelezettség tekintetében felmerülő vitás kérdések kiküszöbölése céljából a VKM. ur 1300/934. eln. sz. rendelete alapján értesitem

a tek. Gondnokságot, hogy a 19649/1929. I. M. sz. rendelet értelmében tkvi betétmásolatokat bélyeg- és díjmentesen kell kiállítani ha a megkeresésében a cél, amelyre kérték, tüzetesen meg van jelölve és abból kitérni az is, hogy nincsen olyan személy, akire a másolási költség áthárítható lenne és ha a közölt cél a törvényes jogszabályok szerint bélyegmentességre is jogosult.

Kérem, tehát a tekintetes Gondnokságot, hogy a betétmásolatok beszerzésénél mindenkor hivatkozzék a fenti igazságügyminiszteri rendeletre és arra, hogy a betétmásolat kizárólag a m. kir. államkincstár érdekeit szolgáló célra szükséges.

Szolnok, 1934. május 12-én:

Biháry István s. k.
vez. kir. tanfelügyelő.

1317—934. sz.

Tárgy: Gazd. irányu továbbképző iskolák államségélye.

Valamennyi állami és nem állami gazd. irányu továbbképző iskola tek. Gondnokságának, Iskolaszékének

Allamshelyén.

A gazdasági irányu továbbképző (ismétlő) népiskolák tanítói óradíjainak részbeni fedezésére államségély engedélyezése iránti kérvények benyújtási határidejét a vallás- és közoktatásügyi Miniszter ur az 1934. évi 216/3. sz. alatt kelt rendelettel (megjelent a keb. Hivatalos Közlöny 1926. évi 8. számában) november hó 30-ban állapította meg.

Az államségélyekre rendelkezésre álló hitelnek az arra reászoruló iskolák között leendő igazságos és méltányos felosztásához szükséges, hogy valamennyi segélykérvény egyidőben álljon rendelkezésre, miért is a kérvényeknek a kir. tanfelügyelőséghez való benyújtási határidejét az 1934—35. tanévtől kezdődően február hó 1-én, a kérvényeknek a kir. Tanfelügyelő ur részéről való együttes felterjesztésének határidejét a VKM. ur 73100—934. sz. rendeletével pedig február hó 15-ben állapította meg.

A kérvények az 1902. évi 665/0. sz. rendelettel kiadott Szervezet 25. §-ában meghatá-

rozott okmányokkal szerelendők fel és azok kiegészítésül még hiteles bizonyítvány is csatolandó a kivett állami adó összegéről és az azok utáni községi pótdadó százalékaról.

A benyújtott kérvények összesítve, egy kimutatás keretében terjesztendők fel hozzám. A kimutatásnak az alábbi adatokat kell tartalmaznia:

1. Sorszám.
2. Az államsegélyért folyamodó község (város) neve.
3. Az iskola gyakorlóterületének nagysága.
4. A beiskolázott továbbképző (ismétlő) tankötelesek száma.
5. A gazdasági tárgyakat tanító tanerők neve, annak megjelölésével, hogy tanítói gazdasági tanfolyamot végeztek-e, vagy csak jogosítvány alapján tanítanak-e?
6. Az egyes tanerők hány osztályban, heti hány órában tanítják a gazdasági tárgyakat?
7. Az eszedékes tanítói óradíj összege tanerőként külön-külön.
8. A községi pótdadó százaléka.
9. Jegyzet.

Azok a községek (városok) azonban, ahol a tarca a tanító óradíjak lefedésére az iskola szervezésekor kötelezettséget vállalt, csak az említett Szervezet 2. §-ának 5—10. pontjában felsorolt okmányokat tartoznak kérvényükhöz mellékelni.

Tekintettel arra, hogy a hiányosan benyújtott kérvények az ügykezelést igen megnehezítik, felkérem címet, hogy az ilyen kérvényeket jelen rendeletre való hivatkozással saját hatáskörében utasítsa vissza.

A megállapított határidő után beérkező kérvények részéről tárgyalás nélkül utasítandók vissza, annál is inkább, mert a hitel felosztása után, már amugy sem állana módjában segínyt nyújtani a vallás- és közoktatásügyi Miniszter urnak.

Szolnok, 1934. június 12-én.

Bihary István s. k.
vez. kir. tanfelügyelő.

1629—1934. sz.

Valamennyi el. isk. Tek. Igazgatóságának.

Felhívom figyelmüket a VKM. urnak a reformiráshoz szükséges toll beszerzése tárgyában 58 924/933. VI. szám alatt kiadott rendeletére.

Megjelent a Néptanítók Lapja 1934. évi 9. számában.

Szolnok, 1934. június 16.

Bihary István s. k.
vez. kir. tanfelügyelő.

1630—1934. sz.

Valamennyi el. népisk. Tek. Igazgatóságának.

A nagyméltóságu vallás és közoktatásügyi m. kir. Miniszter ur folyó évi 50700/934. VI. számú rendeletével a Tanterv és Utasításban közölt óraterv helyesbítését rendelte el. Ezen rendelet a Néptanítók Lapja folyó évi május 1-én megjelent számában megtalálható. Felhívom hogy a. elrendelt helyesbítést eszközölje.

Szolnok, 1934. június 16.

Bihary István s. k.
vez. kir. tanfelügyelő.

1868—1934. sz.

Tárgy: Pedagógiai szemináriumi könyvtár gyarapodása.

Valamennyi elemi iskolai Tanító urnak.

Értesítem Tanító urat, hogy a VKM. ur a Pedagógiai Szemináriumi Könyvtárunk részére f. évi június hó 13-án kelt 54748/934. VI. ü. o. számú rendeletével az alábbi könyveket küldette meg:

44. sz. ifj. Arató István: Vádak és tények.
45. sz. Dezső Lipót: Magyar hazám.
46. sz. Drózd Gyula: Helyesírás és nyelvi magyarázatok a III. osztályban.
47. sz. Eckhart Ferenc: Magyarország története.
48. sz. Éltes Mátyás: A gyermeki intelligencia vizsgálata.
50. sz. Greguss Pál: A növények csodálatos élete.
51. sz. Kmetykó János: Testnevelési vezérkönyv.

52. sz. Bátky Zs. Györfly I. Visky K.: A magyarság néprajza.

53. sz. Marcell Mihály: Az egyéniség összetevői.

54. sz. Népoktatási Szemle. 1933/34. évi.

55. sz. Szenes Adolf: Tréfás számtani feladatok.

56. sz. Undy Mária: Magyar kincsesláda. I—II. kötet.

57. sz. Benkő András: A magyar ifj. vöröskeresztes csoportok munkakönyve.

58. sz. Dr. Sikorsky J. A.: A gyermek lelki fejlődése.

59. sz. Gömbös Gyula élete és politikája.

60. sz. Pedagógiai szeminárium folyóirat 1933. évi.

Felhívom Tanító urat, hogy a könyvtárból úgy a már előbb, mint most közölt műveket önképzése céljából tanulmányozásra, a Hivatalos Közlöny 1932. évi 8. számában közölt módosítások szerint, vegye ki.

Szolnok, 1934. július 4.

Bihary István s. k.
vez. kir. tanfelügyelő.

MIREK

Kinevezés. A M. kir. vallás és közoktatásügyi Miniszter Jász-Nagykun Szolnok vármegye Iskolánkívüli Népművelési Bizottsága tagjaivá az 1934. évi szeptember hó 1-től az 1937. évi június hó 30-ig terjedhető 3 éves népművelési időszak tartamára Aczél József jászárokszállási apát plébános, Móczár Miklós jászberényi áll. tanítóképzői igazgató, Soós József dr. kisújszállási ny. reáligmn. igazgató, Gaál István törökszentmiklósi ref. lelkész és Kádár Kálmán fegyverneki gard. isk. igazgatót kinevezte.

Tiszakürti Dalárda a Balatoni II. Országos Dalosversenyen. Örömmel adunk hírt a Tiszakürti Dalárda balatoni pünkösdi dalversenyén való sikeres szerepléséről, ahonnan a dalárda a kezdők csoportjában a második díjat, Siófok község-serlegét hozta el. A sikeres szereplés mellett nagy elismeréssel kell lennünk azért, a szívós kitartásért, mellyel a tetemes költségeket előteremtették és Tiszakürt község közönségének áldozatkésztségéért, mely nélkül a tiszakürti dalosok talán soha sem láthatták volna meg a Magyar Tengert. Sokszoros jelentősége van e kirándulásnak, mert a dalosok hazatérve érzéseikben és ismeretekben annyit gazdagodtak, hogy az a község közszellemére is kihatással lesz. Az évek óta dolgozó karnagyának, *Boris Ferenc ref. igazgató tanítónak* külön is gratulálunk.

A Tanítók Ferenc József háza a nyár folyamán rendelkezésre áll az Eötvös-alap tagjainak úgy elszállásolás, mint élelmezés tekintetében. A szállás díjakat az Eötvös alap ismételtlen mérsékelte s különösen a hosszabb tartózkodásra érkezőket nagyobb kedvezményben részesíti. A szállásdíj egy napra 1 P 50 f, de minden további nap csak 1 P 30 f. A 10 napra előfizető 12 pengőt, a 30 napra előfizető 32 pengőt fizet. Ugyanilyen mértékben csökkentek a különszobák díjai is. Különösen kedvezményes a teljes ellátás díja, amely 10 napra csak 25 pengőbe kerül. (Szállás és naponta háromszori étkezés.) Érdeklődjenek az igazgatóság (Budapest, VIII. Szentkirályi-utca 47. sz.) készséggel küld részletes ismertetőt. Tekintettel arra, hogy a kedvezmény csak tagoknak nyújtható, kívánatos, hogy akik még nem tagok, az Eötvös-alap titkárságánál (Bp. VIII. Szentkirályi-u. 47.) már most jelentkezzenek felvételre, hogy tagsági igazolványukat még a nyár előtt megkaphassák. Évi tagsági díj 4 P. Pártoló tag nem tanító is lehet.

A Madarak és Fák ünnepélye. A Besenyszög-szörői-fokorui-, tenkei és szentiváni pusztai községi elemi népiskolák növendékei a „Madarak és Fák Ünnepé”-t f. hó 16-án Szolnokon a Mórca-ligetben tartották meg. Az ünnepet rendező tanítói kar az ünnepélyre a kir. tanfelügyelőséget is meghívta és a hivatal egy kiküldötte ott meg is jelent. A résztvevő kir. tanfelügyelő örömmel állapította meg, hogy a besenyszögi községi tanítói kar a Madarak és Fák napja ünnepének nagy jelentőségét keltezőképpen méltatják és a lakosságra is annyira megtudták becsületelni és kedveltetni, hogy a szülők önként, áldozatkészséggel jelentékeny

számban kocsifogatókat bocsátottak a tanítók rendelkezésére és a tanulók Besenyszög határáról kocsikon jöttek be Szolnokra. A kirándulást összekötötték Szolnok város megtekintésével, ami a tanulók újabb hasznos okulására szolgált. A tantestület tagjai buzgó fáradozással az ünnepély tárgyával kapcsolatos szindarabokat, szavalatokat énekeket stb. tanítottak be a tanulókkal, akik azokat sikeresen elő is adták.

A kir. tanfelügyelő ur *Rab Ilona, Soltiné Nyirtek Erzsébet, Lukácsné Rovny Etelka* és *Bálint Béla* besenyszögi községi tanító kartársaknak buzgó és önzetlen fáradozásukért őszinte elismerését fejezte ki.

Nyugdíjazás. Komáromy Erzsébet szolnoki áll. ovónót, Zóbelné Farkas Anna tiszaföldvári áll. tanítónőt és Vermesné Bárány Anna kunszentmártoni áll. tanítót a miniszter ur saját kérésére nyugdíjazta.

Névváltoztatás. Tóbel Ferenc szolnoki cukorgyári tars. tanító, a vármegyei ált. tanítóegyesület titkára, belügyminiszteri engedéllyel, családi névére *Tóhelyi* re változtatta.

Köszönetnyilvánítás. A Vallás-és Közoktatásügyi Miniszter ur a tiszaföldvári Róm. Kat. Nőegyletnek 150 P. értékű ruhaadományáért köszönetét fejezte ki.

A jászapáti katolikus főgimnázium sorsa. A Jász községek kétszáz tagu küldöttségét vezette Hegedüs Kálmán, a jászapáti kerületi országyűlési képviselője és Borbély György főispán Hóman Bálint vallás és közoktatásügyi miniszterhez. Kiss Antal, Jászapáti község főjegyzője előadta a jász községek egyetelmű kérését, hogy a kultuszminiszter a jászapáti katolikus főgimnáziumot tartsa fenn.

A kultuszminiszter megígérte, hogy a kérdést a legnagyobb jóakarattal fogja elintézni, a köyetkező tanévre mindenesetre változatlanul fenn fog maradni az intézet és csak a későbbi általános rendezés keretében lehet majd szó némi változásról, ha ezt a kermány általános közoktatási politikája indokolja. Mindenesetre nagy súlyt fog fektetni arra a küldöttség által kifejezett kívánságra, hogy az intézet az általános közérdeknek megfelelő formában mindenesetre fennmaradjon.

Megnyitották a soproni ifjusági üdülöházat. A Magyar Vöröskereszt vitéz Simon Elemér orsz. elnök kezdeményezésére Sopronnak egyik legszebb részén, a Városi Erdőben ifjusági üdülöházat épített. A modern kivitelű szép üdülöház most nyílt meg. Ötvenegy pestkörnyéki lányka ér-

kezett elsőnek, akik öt hetet töltenek az ideális nyaralóhelyen.

Pályamunkák. A díjat nem nyert pályamunkák a jelige bemondása mellett átvehetők Roth Dezso könyvesboltjában.

Nyugtázások. *Tagdíj címén:* Kövesdi László 6 P. Jászladány, Kürthyne P. Mária 4 P. Csibakháza, Szabó Ilona 4 P. Jászfelsőszentgyörgy, Molnár Leó 6 P. Pusztataksony, Ilinczy Mária 9 P. Törökszentmiklós, Prókayné G. Irén 2 P. Fegyvernek, II. Kiss Teréz 4 P. Kenderes, Koncza Ilona 4 P. Tiszaroff, Véghegyi Amand 4 P. Jászladány, Fehér József, Fehér Józsefné 6—6 P. Pataky Julia, Wagner Anna 2—2 P. Törökszentmiklós, Soós József, Soós Józsefné, Kopa Györgyné, Movik János, Kerekes Eszter, Illyés Margit, Angyal Mária, Zóbel Istvánné 2—2 P. Sikolya Albert 4 P. Tiszaföldvár, Szalai István 4 P. Pusztakengyel, Horváth Ilona 10 P. Törökszentmiklós, Iklódy Zsuzsanna 4 P. Jászkisér, Jankó Károly, Károlyné 4 P. Pusztatényő, Timpfél Ilona 4 P. Tiszabó, Dudinszky Elek 8 P. Szelevény, Tüske Aranka 2 P. Jászladány, Háló Malvin, Kiss Anna, Lőrincz János, Vass Kálmán, Tömösközy József, Szőlösy János, Mészáros Kálmán, Somogyi Erzsébet, Kozák Antal, Toth Teréz, Beer Jenő, Incze Béla 8—8 P. Gyöngyösi József, Gyöngyösi Józsefné, Szanyi Ferenc 4—4 P. Mezőtur, vitéz Tamásy Imre 4 P. Kunhegyes, Elekes Kálmán 4 P. Törökszentmiklós, Vitérus Endre 2 P. Kiss Károly 4 P. Kiss Károlyné 4 P. Borkóles Béla 3 P. Imrisek József 2 P. Vénusz Mária 20 P. Lélek Kálmán, Kálmánné 8 P. Jászberény, Markóth Dezső, Markóth Dezsőné, Lőrincz Dezső, Vida Gyula, Vida Gyuláné, Horváthné D. Ibolya, Kiss Sándor, Turi Margit, Nagyné K. Piroksa, Trepliczky István, Bagi Antal 2—2 P. Tiszaföldvár, Mihályfalvi József, vitéz Fodor Béla, Török Lőrincz, Rátkay Lajos, Farkas Jenőné Nagy Julianna, Teleky László, Öllös Árpád, Tury Lajos 2—2 P. Turkeve, Balássy Ferenc, Balássy Ferencné, Baloghné F. Irma, Barabás Irén, Bátky Antal, Bátky Antalné, Érpárti Mária, vitéz Iványi Károly, Kovács Ilona, Ledniczky Andrásné, Martikány István, Rosznyák Gézané, Schaller Jenőné, Schmidt Pálné, Szabó József, Tompos Lászlóné, Vas József, Szabó Róza 4—4 P. Kunszentmárton, Herskó Mózes 4 P. Karcag, Bathó Róza, Bennyovszky Jolán, Skoda Mária, Vásárhelyi Mária, László József, Kupits Ferenc, Jankovich Béláné, Mocsári József, Németh Mária, Mihalik Kálmánné, Ring Károlyné, Bennyovszky Ida, Józsy Ferencné, Blénessy Jenőné, Báthory Vilmosné, Szentiványi Béláné, Ruzs János, Markscheid Károlyné, Szilágyi Józsefné, Perényi Margit, Szegedi Jánosné, Koháry Vilma, Ring Károly 4—4 P. Jászberény, Zeller Ferenc 5 P. Kunszentmárton, Greczmájer Károly 8 P. D. Mészáros Gyula, Gyuláné 8 P. Szolnok, Török Jolán 4 P. Szanda, vitéz Asztalos Sándor 30 P. Nagyrev, Lélek Kálmán 4 P. Lélek Kálmánné 4 P. Jászberény, Kovács Imre 3 P. Törökszentmiklós.

Temetkezési díj címén: Sipos Béla, Béláné 2 P 40 f. Nagyköőr, Orosz György, Gyöngyösi 2 P 40 f. Tóhelyi Ferenc 4 P 80 f. Varga Gyuláné 1 P 20 f. Szolnok.

ROTH DEZSŐ, SZOLNOK

Telefon 113.

Plac-téc.

Legnagyobb raktár
közigazgatás, ügyészség,
iskolák, közegyesülések, pénzügy
és más hivatalos nyomtatványokból
irodai felszerelések, irógépek és
irógépszámból. **Üzleti könyvek** egész
Dobozgyűjtemény készülék az elismert legjobb
kereskedelmi, patent, raktári és győgykezelési feladatok.
A vidéken legjobban berendezett könyvtárakhoz képest a
legtartósabb kivitelű könyvtárakból, a leggyorsabbtól
a legkényesebb üzleti és kiskereskedelmi üzletekig.
Könyvtárakban elegendő, ezeken kívül, a
legújabb drak mellett kézi és
könyveket, röplapokat, táblázatokat
lakodalmi és ball meghívókat
és minden fajta könyv-
nyomtatványt.

Könyvnyomda. • Üzleti könyvek egészre.

Ifjusági és tanítói könyvtárak
számára alkalmas könyvek
kedvező fizetési feltételek
mellett kaphatók.

ROTH DEZSŐ
könyvesboltjában, Szolnok.

A Dármegyei Tanfelügyelőség által kiadott „ÉRTESÍTŐ
KÖNYVÉLSZÉNE” kapható. ROTH Ára netto 24 fillér.

TELEFON 113.

ROTH DEZSŐ

Tanönyvek

Tanszerek

Hőngyhölések

Nyomtatványok

SZOLNOK

Új üzlethelyiségem

a régi mellett ugyanab-
ban az épületben van.

XXVII. évfolyam.

7-8 szám

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYEI

NÉPMŰVELÉS

Felolós szerkesztő:
Greczmajer Károly

Felolós kiadó:
Csíky Ernő

Szolnok, 1934. szeptember-október hó.

ROTH DEZSŐ KÖNYVNYOMDÁJA SZOLNOK.

ROTH DEZSŐ, SZOLNOK

PIAC-TÉR. KÖNYV- ÉS PAPIRÁRUHÁZ TELEFON 113.

Raktáron van és azonnal szállítható:

- Iskolai nyomtatványok.**
- 64. Újreállítás elszámolás
 - 647 a. Állami elemi népisk., óvodai gondnoks. (együttes) költségvetés, külv
 - 647 b. Állami elemi népisk., óvodai gondnoks. (együttes) költségvetése, belvi
 - 648. I. Kimutatás beiratási díjakról
 - 649. II. Kimutatás egyesadókról, 5%, 3 1/2-os pótdáváltságról
 - 650. III. Kimutatás a készpénz- és terményhozjárulásról
 - 651. IV. Kivonat a bérszerződésből
 - 652. V. Kimutatás lapítványok jövedelméről
 - 653. VI. Kivonat kölcsöntörleszt. tervezetből
 - 654. VII. Kimutatás hitoktatási díjak megállapításához
 - 955. VIII. Kimutatás fűtési és trodai átalány megállapításához
 - 656. IX. Kimutatás tűzifa mennyiségéről és értékéről
 - 657. Átvételi elismervény anyagokról
 - 658. Napszámjegyzék

- 915. Leltári napló (1. sz. minta)*
- 916. Szakleltár (2. sz. minta)*
- 917. Szobaleltár (4. sz. minta)

Nyomatványok az 1921. évi XXX. törvények végrehajtásához.

- 1. m. Tanköteles törzskönyvi lapja
- 2. m. Kisdérelvél törzskönyvi lap átküldéséhez
- 3. m. Óvó- és tanköteles korba lépő gyermekek bejelentése
- 4. m. Beköltözött gyermekek bejelentése
- 5. m. Végleg elköltözött gyermekek bejelentése
- 6. m. Kivonat a születési anyakönyvből
- 7. m. Kivonat a halálozási anyakönyvből (szept. 1-től.)
- 8. m. Kivonat a halálozási anyakönyvből (aug. 31-ig.)
- 9. m. Jelentés
- 10. m. Kimutatás iparos- és kereskedőtanoncok számban az előző évi szeptember 1. óta beírt változásokról
- 11. m. Értesítés tanoncviznyba lépő tan kötelesekről
- 12. m. Értesítés tanoncviznyból kilépett tanoncokról
- 13. m. Egyéni lap
- 14. m. Értesítés az iskolából kilépő tan kötelese gyermekekről
- 15. m. Kimutatás az október 15-ig beírt tanulókról
- 16. m. Felhívás a be nem iratkozott gondviselőjéhez
- 17. m. Kimut. törzskönyvezett tankötelesekről
- 18. m. Feljelentés beiratás elmulasztásával elkövetett kihágásért
- 19. m. Felhívás hivatalból való beiratásra
- 20. m. Értesítés hivatalból való beiratásról
- 21. m. Kötelező nyilatkozat felmentéshez
- 22. m. Orvosi jelentés és engedély
- 23. m. Kimutatás igazolatlanul mulasztó gyermekekről
- 25. m. Feljelentés a negyedszer, vagy ennél több ízben elkövetett kihágásért
- 26. m. Figyelmeztetés oktatás meghosszabbítására
- 27. m. Figyelmeztetés magánvizsgálatra jelentkezés tárgyában
- 28. m. Nyilvántartó-napló kirott büntetéspeizerkről*
- 29. m. Nyilvántartó-napló kirott bírság pénzerkről*
- 30. m. Felvételi napló*
- 31. Haladási napló*
- 32. m. Mulasztási napló
- 33. m. Anyakönyvi napló
- 34. m. Bírságolás
- 35. m. Pénznapló büntetéspeizerkről*

Önálló gazdasági és gazdasági ismétlő-iskolák számára.

- A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium 1922. évi 139.109. sz. rend. előírt 1-41. mintájú nyomtatvány
- 703. Félévi jelentés az elemi iskolai felvételi, mulasztás és haladási napló használatandó
- 33/a. Anyakönyvi napló
- A felvételi, mulasztás és haladás céljaira

Kisdévodák számára.

- 724. Felvételi napló.*
- 726. Mulasztási napló.*
- 727. Haladási napló puha kötésben
- 728. Bizonyítvány nyári menházakat vezető dajkák részére.
- 729. Bizonyítvány állandó menházakat vezető dajkák részére

Iparos- és kereskedőtanonciskolák számára.

- 746. Költségvetés
- 748. Felvételi napló*
- 749. Tanulmányi napló*
- 750. Előmeneteli és mulasztási napló*
- 751. Anyakönyvi törzslap
- 752. Iparostanonciskolai bizonyítvány
- 754. Értesítő (ellenőrző) könyvecske
- 757. Kereskedőtanonciskolai bizonyítvány
- 758. Zárószámolás

A jegyzékben felsorolt nyomtatványok a fennálló törvényeknek és miniszteri rendeleteknek megfelelően készültek és azok használata kötelező.
A nyomtatványokat előnyösen számított nettó áron számítjuk és postai utánvétellel küldjük meg.
A megrendelésnél ajánlatos a nyomtatvány megnevezése előtt álló raktár- vagy mintaszámot is, valamint a külső vagy belső ível is pontosan megjelölni.
A megrendeléseket beérkezéskor napján késedelem nélkül elintézzük.
A *gal-jelű nyomtatványokhoz külső ív (borítékív) is kapható.

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYEI NÉPMŰVELÉS

A vármegyei tanítóegyesület, a kir. tanfelügyelőség, s a vármegyei iskolán kívüli népművelési bizottság HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Laptulajdonos: Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei Ált. Tanítóegyesület.
Nyomtatott Róth Dezső (Könyvnyomda) szolnoki (Kisszék-ter.)

FELELŐS SZERKESZTŐ:
GRECZMAYER KÁROLY.
FELELŐS KIADÓ:
CSIKY ERNŐ.

Megjelenik héthavonként.
Előzetési díj és reklamáció Cziky Ernő egyesületi pénztárához, a lap szállítói részére vonatkozó közlemények a szerkesztőség címére. Szolnok, utóiratok: Budapest, Múzeum-utca nem adható vissza.

Az óvónők sérelmei.

Irta és a Várm. Ált. Tanítóegyesület közgyűlésén felolvasta Tóhelyi Ferencné.

Igen tisztelt Közgyűlés!

Talán nem is tartják sokan alkalomszerűnek a mai gazdasági helyzetben, ha mi óvónők is hallatjuk panaszunkat. De akkor, amikor a Kultuszminiszter ur öngyméltósága a költségvetés tárgyalása során — kormány dédelgetett fejtezte ki, mi is fájdalmunkat kell, hogy nyilvánítsuk, mert a nyílt levelemben, melyet a Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetsége küldött meg az ország törvényhozóinak, benne van az óvónőknek is, a részünkről jogtalannak és időszerűnek egyáltalán nem mondható, sérelme. Igaz, hogy nehéz időket élünk! Érezzük ezt mi is! Talán még jobban, mint sorsunk bírálói és irányítói. Érezzük személyes nélkülözéseink és tanítványaink nyomorának szemlélése folytán. Meggyőződés, hogy minél nehezebb idők következnek egy nemzetre, annál őszintébben kell megnyilatkoznunk, sebeinket kitergetnünk, hogy a kellő orvosszer utján egykezzünk minden sebet a lehető leghatékonyabban orvosolni. Ha nehéz a mai helyzet, ne tegyük azt nehezebbé, sőt bizonytalanná!

Mi óvónők három irányú sérelmet szenvedünk. Először: sérelmes részünkre a reánk bízott gyermekek testi-lelki szükségleteinek mostoha kielégítettségét látunk; másodsor: az óvodák épületeinek s helyiségeinek korszerűtlen, sokszor egészségtelen volta, avagy

kihaználása; harmadszor és csak utóljára személyes anyagi sérelmeink.

Nem kívánok hosszadalmas fejtegetésbe bocsátkozni, csak érintem röviden az egyes csoportot.

I. Az óvóköteles gyermekek testi-lelki szükségleteinek mostoha kielégítettségé.

Tudjuk, hogy a megváltozott viszonyok közepette a nemzet azon rétege, amelyért főképp alkotják az óvodákat, ma igen szűkös helyzetben van. A munkásosztály nagyrészt munkanélküli, s ha dolgozik is, oly csekély munkabért kap, hogy csak lemondásról közele tud a legszükségesebbekről gondoskodni. Érezzük ezt az év minden szakában, de különösen télen, amikor a városok és falvak ellátatlanjai rongyokba burkolódzva bujnák össze sokszor emberi otthonnak nem is nevezhető odokban, hogy némiképp felmelegedjenek. — Amellett nélkülözik a vallás vigaszát. A háborúk forradalmak megmétélyezték lelkeket gyűlölettel gondolnak sokan azokra, akik meleg otthont, meleg ételt élvezhetnek. Azonban bármily esetek is, gyermekeik vannak kiket megmérgez szüleik téves gondolkozása gyűlöletet hirdető szava, Istent káromló beszéde. Ily környezetből is kapunk gyermekeket és akik még óvodába sem küldik, vagy küldhetik, azoknál még az a remény is veszendőbe megy, hogy legalább a kisdévodá nevelő ereje a szeretet világát hinthetné a rossz környezetben sanyilódó gyermek lelkébe. Sokak lehetnek erről írni, beszélni. A magyar családvédelemnek erős harcot kell már itt is megvívnia. Sokszor édesanyát pótolhat az óvoda, a vázolt

környezetből kiragadott gyermekek részére. Gyakran itt hintődik el a vallás, a hit iránti érdeklődés, Isten szeretése, ami aztán egy életen át erősségévé válik a gyermekből fejlődő embernek.

Nemrég oly terv vetődött fel, hogy az ovodákat a kultuszminisztérium hatásköréből átteszik a belügyminisztérium hatáskörébe. Talán az előbb érintett tapasztalatok érelték e tervet. Mielőttünk nem mondható rokonszenvesnek. A mi feladatunk elsősorban gyermeknevelés, ha az csak játékosan, szórakoztatva is történik. A népiskolai alaptörvény megalkotásánál a tanítói és óvónői képzés időre nézve egyezett, mert mindkettő 2 évfolyamra terjedt. De nem csak időre egyezett, hanem a képzés minőségére is rokon területen mozgott. Időközben a tanítóképzés emelkedett, de ugyan-csak emelkedett — ha jóval később is — az óvónői képzés is. A kettő közötti rokonság ma is erőteljes. Igaz, hogy a kisdedovánál a mai kor már sok egészségügyi beavatkozást igényelt s a tömeg elszegényedése miatt erőteljes szociális munkásságot is szükségel. De ezt nemcsak az ovodások igénylik, hanem ugyan-csak reautáltak a népiskolai tanulók is. Tehát nem megoldás az, hogy más minisztérium hatáskörébe utalják az ovodákat. Az igazi megoldás látszólag az lenne, ha az állam gondoskodna minden kiskorú reászorult testi-lelki gondozásáról. Ez oly horderejű kérdés, melyet politikusainknak kell eldönteniök. — Egyéni véleményem, hogy nem miniszteriumi hatáskörök rendezése, hanem a hatékony családvédelem rendezné e kérdést. Erősítsék meg a magyar család létét! Tegyék lehetővé, hogy minden magyar apa tisztas, becsületes munkával kereshesse meg a mindennapi kenyerét, melyet Isten mindenki számára bőven ad a kenyértermelő nemzetnek s akkor nem kell majd e szociális probléma megoldásán vajudni. Mindenesetre ehhez krisztusi gondolkodás és a felebaráti szeretet élése szükséges. Ez az egyedüli megoldása a ma szociális bajainak, mely oly igen nehéz feladat elé állít bennünket is kisdednevelői tevékenységünk gyakorlásában.

II. A kisdedovoda épülete és helyiségek

ügyében is sok és súlyos panaszunk van. Igen számos az olyan ovodai épület, ami higiéniai szempontból kifogásolható. Nedves fal, apró ablakok, rosszul világított termek, folyosótlan épületek, elhanyagolt poros padlózat és főképp a tulsufaltság. Hiába írja elő az 1891. évi 15. t.-c. 6. §-ának idevágó rendelkezése, hogy egy teremben 80 gyermeknél nem lehet és minden gyermekre legalább nyolctized négyzetméter terület essék, a gyakorlatban igen szomorú eredmények igazolják, hogy mi még igen messze vagyunk 1891-től, noha 1934-et írunk. Nemzetnevelési szempontból biztosítani kell ovoda cselekvőképességét! Ezt pedig a tulsufaltság gátolja! Meg kell állapítani azt a határt, amelynél több gyermeket felvenni nem szabad. Üdvös az, ha minden óvóköteles szorgalmas ovodalátogató, de ez csak az eseiben lehetséges, ha megfelelő számú ovodával rendelkezünk. Amint tulsufolják az ovodát, már is veszélyeztetjük a célt s ezzel együtt gátoljuk a gyermekek egészséges fejlődését s az óvónő munkáját annyira megnehezítjük, hogy egészségileg csakhamar összeroppan s munkára képtelenné válik.

Kivánatosnak tartom az ovodai felszerelések állandó kiegészítését és pótlását. A mai nehéz gazdasági helyzetben nem lehet jóformán semmit sem áthárítani a szülőkre, viszont azt sem lehetséges, hogy a gyermeküknek csak az értelmét foglalkoztassuk. A korszerű fejlődés igen szép eredményt ért el a gyermekek foglalkoztatásával, munkáltatásával kapcsolatban, de mindezt — sajnos anyagiak híján — nagyrészt nélkülözni kényszerülünk. Ahogy az évéshez az étel szükségyszerű követelmény, úgy kívánja az ovoda a megfelelő felszerelést és kézimunka anyagot.

Idesorozom a dajkakérdést is. Sok kívánivaló van e téren is. Legcélravezetőbb lenne, ha állandó, kinevezett dajkák lennének. Kinevezést csak az kaphatna, aki gyakorlatilag alkalmasnak bizonyult. Gyermekek- és ovodaszereztetők dajkánál sokban könnyebb az óvónő helyzete, míg a megnevelő dajka csak szükségtelen bosszuságnak lesz gyakori okozója. Igaz, hogy a megnevelőt el lehet küldeni

de az újból alkalmazottnál a betanítást előlrol kell kezdeni.

E kérdés kapcsán érintem a dajkák után fizetendő társ. biztosítási járulék kérdését. A Kisdednevelők Országos Egyesülete sokszor kérte már ennek a rendezését, de tudommal máig sincs véglegesen rendezve. A fenntartók nem vállalják a járulék reájuk eső részét. A dajkák nem szívesen csorbitják meg ezért fizetésüket s az óvónők nem vállalhatják ezt a reájuk nézve jogtalan terhet. Gyakorlatban most azután vagy az óvónő fizeti a sajátjából, vélvén, hogy egyszer majd a fenntartótól megkapja, vagy pedig a járulék erejéig csorbitott fizetést kap a dajka. Mindegyik megoldás igazságtalan s rendezésre szorul.

III. Az óvónők személyes anyagi sérelmei kapcsán elsősorban emlitem azt a jogos panaszra adó méltánytalanságot, hogy még most sem nyitották meg részünkre a VIII. fizetési osztályt. A képzést felemelték közel 10 eszendeje 4 évfolyamra, azonban a fizetés maradt a régiben, azaz a közszolgálat többi ágazataival együtt még csökkentett is. Lényegileg emelkedett a képzés ideje s kevesbedett a fizetés. Sérelmes részünkre a helyettesi intézmény. Az igazat megvallva ez sem más, mint burkolt fizetés csökkentés. A helyettesi alacsonyabb fizetés éve hátráltatják végeredményben a fizetésben való előhaladásunkat. És mi: a III. Egyetemes Tanügyi Kongresszuson a VII. fiz. osztály megnyitására ábrándoztunk, a valóságban pedig ugyancsak leépítettünk. Sérelmes részünkre a nyári szünet kérdése is. Egészségi szükséglet a nyári szünet engedélyezése. Igaz, hogy kapunk télen egy havi szabadságot, csak az a baj, hogy nem vagyunk oly anyagi körülmények között, hogy ezt az előkelő időben juttatott szabadságidőt valahol a délvidéken egészségünk felújítása végett eltölthessük. — Intézményesen kell arról gondoskodni, hogy minden óvónő nyári szabadsághoz jusson. Régi óhajunk még a betegsegélyezés hatékonyabb rendezése. Ahogy a vasut, a posta gondoskodott alkalmazottainak beteggondozásáról, mi is kérjük a velük hasonló gondoskodást.

Ezek lennének röviden a mi sérelmeink,

melyekkel az igen tisztelt közgyűlés szíves türelmét igénybe vettem. Mi óvónők a vármegyei Általános Tanítóegyesület közgyűlésén nem igen hallattuk panaszunkat. Az idő mostohasága azonban készlet bennünket arra, hogy felhasználjuk a közösségben rejlő erkölcsi erőt. Együtt vagyunk a munkában s hiszem, hogy tanító kartársaim együtt lesznek velünk jogos panaszaink orvoslásának kihangsúlyozásában. Örömmel kell megemlékeznem ismételten az Orsz. Tanítószövetség megértó bajtársiságáról, melyet velünk szemben mindenkor tanusított s kérjük, hogy ezután is viselje szívén az óvónők sorsát.

Tisztelettel kérem az alábbi határozati javaslat elfogadását.

A J.-Nk.-Szolnok vármegyei Ált. Tanítóegyesület IV. évi közgyűlése kéri az Országos Tanítószövetséget, hogy a III. Egyetemes Tanügyi Kongresszus Kisdednevelési Szakosztálya által elfogadott határozatok megvalósítását a lehetőség szerint szorgalmazza s különösen tartsa napirenden:

a VIII. fizetési osztály megnyitását az óvónők részére;

a helyettes és lehetőleg a segédóvónői állásoknak a megszüntetését;

a nyári szünet biztosítását

a tanító és óvónői gyógykezelés korszerű megvalósítását, valamint új ovodák létesítését, melynek pénzügyi fedezésére az örökösödési illeték felemelése szolgálhatna.

Az Orsz. Tisztviselő Betegsegélyző Alap átszervezése.

A kormány régi terve, hogy az Orsz. Tisztviselői Betegsegélyző Alapot átszervezze, elérkezett a beteljesüléshez. Megjelent ugyanis a rendelet, amely részletesen szabályozza az igényjogosultak körét, a fizetendő járulékokat és az OTBA által nyújtott szolgáltatásokat.

Joga van eszerint a tisztviselőnek kórházi, klinikai ápolásra, tödőbeteg gyógyintézeteki kezelésre, műtéti segélyre, gyógyászati segédessz-

közökre, fizikális és vizgyógyintézeti kezelésre, betegszállítási, gyermekágyi és temetési segélyre.

Ezeket felül ingyen orvosi és kedvezményes szakorvosi kezelést is nyújt. A szakorvosi ellátást a budapesti rendelő intézetben vehetik igénybe a tisztviselők csekély díj fizetése ellenében.

Az ingyen orvosi és kedvezményes szakorvosi kezelés azonban csak azoknak a tényleges és nyugdíjas tisztviselőknek jár, akiknek havi fizetésük illetve nyugdíjuk 300 P-nél kevesebb. Ezzel szemben november 1-től fel-emelik az OTBA járulékot 50 százalékkal.

Az új rend november 1-én lép életbe, akkor kezdi meg működését a budapesti rendelő intézet is.

A Központi Illetményhivatal október hó folyamán minden igény jogosult tisztviselő részére igazolványt küld, melynek alapján a szolgáltatásokat igénybeveheti. Ezzel megszűnik az eddig szokásban volt záradékolás szükségessége.

Köztudomású, hogy az Orvosszövetség éles harcot indított az OTBA szolgáltatások kibővítése ellen. Megtiltotta tagjainak, hogy az Orsz. Tisztviselői Betegsegélyző Alapnál állást vállaljanak. Évek óta folyt az eredménytelen tárgyalás az Orvosszövetség és pénzügyminiszterium között és hátráltatta a tisztviselők beteg-ellátását és szolgáltatások kiterjesztését.

Kétségkívül nem ez lenne az ideális megoldás. A szabad orvosválasztás mindnyájunk közös érdeke. Ez azonban a járulékok még tetemesebb emelését vonná maga után. A sok fizetéscsökkentés miatt pedig már úgy is nagy a nyomoruság a tisztviselő családokban. A levonásokat nem lehet tovább emelni.

A pénzügyminiszter látva az OTBA át-szervezésének sürgős szükségességét és elodáshatatlanlanságát és a tárgyalások sikertelenségét, kiírta a pályázatot a tiszteletdíjas OTBA állásokra.

Vármegyénkben 1 főorvos vezetésével 13 körzeti orvos fogja ellátni november 1-től az igény jogosult tisztviselők orvosi kezelését.

Az Eötvös Alap Biztosítási Osztálya.

Az Eötvös Alap vezetősége alapszabályának 3. §-ában meghatározott célkitűzésének megfelelően alkalmat kíván nyújtani, hogy tagjai nemkülönbön mindazon pályatársak, akik a Vallás és Közoktatásügyi Miniszterium főhatósága alá tartoznak a maguk és hozzátartozóik részére — külön befizetés ellenében — temetkezés és egyéb segítséget biztosíthassanak.

Ezért az Eötvös Alap Biztosítási Osztályt állított fel, amely Temetkezési Segély Osztályra, Családbiztosítási Osztályra és Takarékosztályra tagozódik.

A jövő útjai kifürkészhetetlenek és mindnyájunknak gondolnunk kell arra, hogy halálunk után hozzátartozóinkra esetleg nélkülözések és gondok várnak. Emberi kötelességünk tehát, hogy családunkra ne rójunk olyan terhet, melynek sulya alól idejekorán mentesíthetjük szeretteinket. Az Eötvös Alap gondoskodott arról, hogy fillérek megakarítása után a gyász fájdalmas órájában anyagi segítség álljon a hátramaradtak rendelkezésére.

Az Eötvös Alap Biztosítási Osztálya a *vigasztaló szavak helyett a megvigasztaló cselekedetet nyújtja.*

De módot kíván adni arra is, hogy a mai nehéz időkben szinte észre sem vehető anyagi kötelezettség mellett, minden pályatársunk önmaga részére nyugodt öregkort, gyermekei számára pedig jövőt biztosíthasson.

Csatlakozzék mindenki az Eötvös Alap temetkezési és takarékbiztosítási akciójához, mert ezzel nemcsak önmagáról és családjáról gondoskodott, hanem az Eötvös Alap segélyforrásainak a gyarapításához is hozzájárult!

A Biztosítási Osztály úgy a tényleges, mint a nyugdíjas pályatársaknak lehetővé teszi, hogy a taggyűlésbe közvetlenül is bekapcsolódva jelentős mellékjövedelemhez juthassanak.

A közreműködni kívánók forduljanak az Eötvös Alap Biztosítási Osztályhoz.

Felkérjük kedves pályatársainkat, hogy az Eötvös Alapnak ezt a jóléti törekvését tekintsék

külön szívügyüknek, mert minden belépő tag a saját maga és családja biztosítása mellett a segélyezésre szoruló pályatársak özvegyeinek és árváinak egy-egy könnyét töröli le.

A Biztosítási Osztály az érdeklődőknek készséggel nyújt közelebbi felvilágosítást. — Címe: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 47.

ÚJ KÖNYVEK.

Számolástanítás az elemi iskola II. és III. osztályaiban. Irta: Bene Lajos. A múlt évben megjelent Számolástanítás az I. osztályban című vezérkönyv folytatása ez a két kötet, amely most jelent meg a közismert kiváló tanügyi író tollából. Mint az I. osztályé, úgy ezek is azt a célt szolgálják, hogy utmutatást adjanak, miképp lehet a gyermek érdeklődését felkeltve, annak cselekvő részvételével, a számolást megkedveltetni, a számfogalmakat megrögzíteni és őket logikus gondolkodásra megtanítani. — Részletes utasítást ad az illusztris szerző a tananyag feldolgozására és az írásbeli számolás megtanításának mikéntjére.

Jól ismeri a gyermek lelkét és felfogó képességét és ehhez szabja azokat a módszeres tanítói eljárásokat, amelyek az eredményes munka feltételei. Nagy gyakorlati tudás nyilvánul meg a tanítási vázlatában is, amelyek nagyon megkönnyítik a tanító munkáját. Mintatanításaiban a számolás és mérés elválaszthatatlanságát is szemlélteti. Nemcsak a II. és III. osztályok tanítói, de mindnyájan haszonnal forgathatjuk. Ára osztályonként 80 f. Kapható a Szerzőnél Budapest, III. Aldás-u. 9. (Csekkasz.: Bene Lajos, Budapest. 39.365) (gk)

Békes vármegye iskolán kívüli népművelésének II. Évkönyve. Békes vármegye törvényhatósági iskolán kívüli népművelési bizottsága Évkönyvben számol be utóbbi hat esztendő munkásságáról. A díszes kiállítású, hatalmas, albumalakú könyv felöleli és ismerteti azt a céltudatos nemzetnevelő munkásságot, amelyet a bizottság kifejtett. *Tanító József* népművelési titkár hozzáértő gondosságát dicséri az értékes mű, amely bemutatja vármegyéje népművelésé-

nek fejlődését, történetét és hű képét adja 13 esztendő kitaró munkásságának. 710 számozott példányban jelent meg e II. Évkönyv amelyben Karácsony Sándor, Dr. Korniss Géza, Herczeg Ferenc, Dr. Ravasz László és Dr. Bibó István értékes tanulmányain kívül mintátanmeneteket is találunk. Táblázatok, rendezetek és utmutatások egészítik ki, a kiállítás tekintetében is kiváló munkát. (gk)

Az integritás gondolata a nevelő-tanítói munkában. Irta és összeállította: Kolombán István. A Magyar Tanítók Ötthona a revíziós gondolatnak a nevelésben és tanításban való érvényesítésére vezérfonalat öhajított juttatni a magyar tanítóság kezébe. Pályázatot írt ki. A bíráló bizottság Kolombán István székesfehérvári el. isk. igazgató tartalmas tanulmányát ítélte legjobbnak, amely méltán részolgált az elismerésre. Nagy szeretettel, hozzáértéssel és emelkedett felfogással megírt igaz érték ez. Részletes, ötletes és gyakorlati. Tanácsot, utasítást ad, hogy mi módon érvényesíthetjük az integritás gondolatát az oktatásban és nevelésben. 135 irrendenta és hazafias vers teszi teljessé a közel 200 oldalas munkát. Ára 2 P 50 f. — Megrendelhető a szerzőnél Budapest, II., Szalag-u. 15. *Királdy Károly.*

HIVATALOS RÉSZ

226—934. sz.

Az áll., közs., izr.- és uradalmi elemi iskolák Tantervének

Állomáshelyükön.

Értesítem, hogy a vett értesítés szerint a vall.- és közoktatásügyi Miniszterium illetékes ügyosztályának rendelkezéséhez képest a kir. Egyetemi Nyomdában új nyomtatványok készültek az alábbi mintákból:

644. r. sz. Összesített részletes helyi tanmenet az osztatlan, vagy osztott és részben osztott elemi népiskola I—VI. osztálya részére. (Küliv 4, beliv 8 heti beosztással) Ára ívenként 12 fillér.

644/a r. sz. Ugyanaz egy-egy osztály

számára egy tanévre összefűzve (1 kül 5 beliv) 90 fillér.

645. r. sz. Órarend a részben osztott népiskolák részére 04 fillér.

646. r. sz. Órarend az osztatlan népiskolák számára 04 fillér.

Ezek az új nyomtatványminták a Tanterv és Utasítás irányelveinek érvényesítése mellett az összes gyakorlati követelmények figyelembevételével készültek és mint ilyenek, az iskolai adminisztráció lényeges megkönnyítését, illetve egyszerűsítését célozzák.

Szolnok 1934. augusztus 23.

Hiv. főnök szab.

Dr. Kovács János
kir. tanfelügyelő.

*Az áll. el. isk. Tekintetes Igazgatóságának
Állomáshelyükön.*

Értesitem, hogy a Népiskolai Egységes Vezérkönyvek sorozatában a 12. kötet *Drózdgyula: Helyesírás és nyelvi magyarázatok a IV. osztályban* c. vezérkönyv megjelent. Ára: 5 pengő 40 fillér.

Ugyanezen sorozat 6. sz. kötete, a *Quint—Drózd: Beszéd és értelemgyakorlatok tanítása a II. oszt.-ban* c. vezérkönyv, melynek első kiadása teljesen elfogyott, új kiadásban megjelent, tehát ismét kapható. (Leszállított ára 6 pengő).

Szolnok, 1934. augusztus 23.

Hiv. főnök szab.

Dr. Kovács János
kir. tanfelügyelő.

2320—934. sz.

*Valamennyi áll. el. és gazd. isk. Gondnokságának,
áll. ovoda Felügyelőbizottságának*

Állomáshelyén.

Felhívom a Tekintetes Cim szives figyelmét a kultuszminiszteri Hivatalos Közlöny f. évi július 1-én megjelent számában kiadott 1745/934. eln. sz. vkm. körrendeletre és felkértem, hogy annak azonnali, pontos végrehajtása iránt intézkedni sziveskedjék. A kívánt kimutatás nem hozzám, hanem közvetlenül a pénzügyminisztérium IV. b. főosztályába terjesztendő be.

Szolnok, 1934. augusztus 26.

Hiv. főnök szab.

Dr. Kovács János
kir. tanfelügyelő.

2466—934. sz.

Valamennyi el. isk. Tek. Tanítótestületének!

Bene Lajos kir. s. tanfelügyelő „Számolástanítás az elemi iskola I., II., III. osztályában” címen megjelent munkáira figyelmüket felhívom. Célja e vezérkönyvei megírásával az volt, hogy a tanítói kar részére gyakorlati utmutatásokat nyújtson, tanításokban, tanítási vázlatokban módszeres eljárásban mutatta meg, hogy a számolástanítás nehezebb részein miképpen kell eljárni, hogy a célul kitűzött fogalmak kialakuljanak, a gyermekek jól, biztosan és gyorsan tudjanak számolni.

Mint hogy a tanítói kar, e munkát sikeresen használhatja, annak megszerzését ajánlom.

Az I. osztály részére irt számolástanítás vezérkönyvnek az ára 1 pengő 20 fill., a II. osztályé 80 fillér, a III. osztályé szintén 80 fill. Megrendelhető a szerzőnél. Leghelyesebb, ha a kívánt vezérkönyv árát a megrendelő, Bene Lajos Budapest 39.365. számú postatakarékpénztári csekkszámlára befizeti, mely után a kívánt könyvet bérmentesen megküldi.

Szolnok, 1934. szeptember 13.

Bihary István s. k.
vez. kir. tanfelügyelő.

2527—934. sz.

Valamennyi el. isk. Tek. Igazgatóságának

Értesitem, hogy Széppudvary László nagykanizsai áll. tanító „Évzáró tornaünnepélyek” címen igen jól használható vezérkönyvet irt és adott ki.

Tankerületem tanítói karának figyelmébe ajánlom azzal, hogy a szerző a könyvet 2 P 20 fill. beküldése után bérmentesen megküldi. Címe: Nagykanizsa Nagyrác-utca.

Szolnok, 1934. szeptember 19.

Bihary István s. k.
vez. kir. tanfelügyelő.

1137—50/934. sz.

*Valamennyi el. isk. Tekintetes Gondnokságának
Iskolaszékének.*

A VKM ur 69.220/934. sz. rendeletével egy bizonyos mennyiségű történelmi és földrajzi szemléltető képet bocsátott rendelkezésemre, hogy azokat a szükséglethez képest, az iskolák között szétosztassam.

A szétosztás eredményéről folyó évi április hó folyamán, a kész Átvételi elismervények csatolásával 1137/934. szám alatt azzal értesítettem a Gondnokságokat és Iskolaszékeket, hogy amennyiben a képek kiküldésére postai költség rendelkezésemre nem áll, a képeket 4 héten belül alkalmilag vitessék ki, vagy a kiszállításnak alkalmasabb módját közöljék.

Az iskolák teljesen ingyen kapják az értékes és szükséges szemléltető képeket és mégis több iskola még mai napig sem vitette, illetve nem kérte kiküldeni a képeket.

Amennyiben nekem, az Átvételi elismervények felterjesztése kapcsán, a képek szétosztásáról a VKMiniszter urnak el kell számolnom, felkérem a tek Gondnokságokat és Iskolaszékeket, hogy a kiküldött elismervényeket lebélyegezve és aláírva, ezen körlevellem megjelenésétől számított 8 napon belül terjesszék be, hogy a képeket az iskola költségére postán kiküldhessem.

Ennek elmulasztása esetén e nagy kedvezménytől elesnek és magukra vessenek, ha majd saját költségükön lesznek kötelesek azokat beszerezni. A fenti határidő után a megmaradt képeket azon iskolák között osztom szét, amelyek örömmel veszik át.

Szolnok, 1934. szeptember 19.

Bihary István s. k.
vez. kir. tanfelügyelő.

MIREK

Halálozás. Sulyos csapás érte Bene Lajos kir. s. tanfelügyelőt, lapunk főmunkatársát. Leánya Bruckner Lipót Antalné szül. bikfalvi Bene Jolán okl. tanítónő, életének 32. évében hosszas szenvedés után, a f. é. augusztus 9-én Budapesten elhunyt. Adjon a Mindenható békés nyugodalmat a korán elköltözöttnek, az ittmradottaknak erőt a megpróbáltatás elviselésére. A jó Isten küldjön vigaszt a gyászolóknak és csepegtessen írt a fájó sebekre.

Névváltoztatás. Totola József szolnoki Sipos-téri áll. isk. igazgató Tenkey-re, Richter

József szolnoki Rákóczi-uti áll. isk. igazgató Tarján-ra változtatta családi nevét belügyminiszteri engedéllyel.

Nyugdíjazás. Hajagos Róza jászladányi rk. és Zábrák János kunhegyesi ref. el. isk. tanítókat saját kérésükre nyugdíjazta a Miniszter ur.

Az iskolán kívüli népművelés szakmokban. Vármegyénkben az iskolán kívüli népművelés munkája, a céltudatos és gondos irányítás mellett, hatalmas arányokban fejlődik. Az elmúlt tanévben 6441 népművelési előadás volt a vármegyében. Volt ezenkívül 9 helyen analfabéta tanfolyam melynek órászáma 840 volt. Ezeket megtanult írni olvasni 189 felnőt. Ennek beszámításával eddig a vármegye területén 4898 felnőtt tanult meg írni olvasni. Volt 13 ismeretterjesztő tanfolyam is, 331 hallgatóval, az általános ismeretterjesztő, a gazd. irányu, a gyakorlati és ügyességi, a növevelési és egyéb tanfolyamokon 392 hallgató vett részt. A különböző műkedvelő és hazafias előadások és ünnepélyek száma 1015. A könyvtárak is hatalmas forgalmat mutatnak. A kb. 15000 kötetből álló könyvtárakat közel 10.000 főnyi olvasótábor használta a tanév folyamán 32.700 esetben. Beszélő számok ezek! Aljünk meg itt egy pillanatra és hajtsuk meg az elismerés lobogóját e hatalmas nemzetnevelő munkásság vezéreire és közkatonaik elött.

Kinevezés. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur Szakács János mezőturi és Ürmössy Sándor Ilona szolnoki állami tanítókat illetve tanítónőt a VII. fizetési osztályba nevezte ki. Gratulálunk! Kinevezte továbbá: ifj. Vajay József és Kovács Kálmán mezőturi Kelemen Margit nagyköri, Szalgyiné Mendel Sarolta és Varga Erzsébet törölszentmiklósi áll. isk. helyettes tanítókat segéd tanítókká.

Athelyezés. Király Ferenc nagyköri gazd. isk. igazgatót Egerbe, Sámberly Imre makói gazd. isk. szaktanítót Nagyköribe, igazgatói minőségben, László Alice nagyköri gazd. szaktanítónót Abonyba, Szabó Sarolta gazd. szaktanítónót Nagybjomból Mezőtúrra és Tar-nay Mária gazd. szaktanítónót Mezőtúrról

Nagykörtübe *Klenner Blanka* gazd. szaktanító-nőt Kiskunhalasról Szolnokra helyezte át a miniszter ur. Az állami elemi iskoláknál áthelyezettek: *Mohács László* Jászárokszállásról Cibakházára, *Cs. Incze Antal* Nagymágocsról Jászárokszállásra, *Rátkay György* Cibakháza-Egyeshalomról Fülöpszállásra, *Szász József* Fülöpszállásról Cibakháza-Egyeshalomra, *Gaál János* Kisujszállás Kontantanyáról Mezőzomborba, *Hajagosné Csiky Izabella* Pásztórol Kunszentmártonba, *Nagy Flóra* Mezőtur-Pusztapórol Sarudra, *Bagolyné Karácsonyi Ilona* Orosháza Rákóczi-telepről Mezőtur-Pusztapóra. *Lőrincz Dezső* Tiszaföldvár-Homokról Örkénybe, *Kálmán Katalin* Örkényből Tiszaföldvár-Homokra, *Rónai Gyula* Tiszasüly-Fiuágról Sarudra, *Radványi Elvira* Tiszasülyről Sarudra, *Józsa Erzsébet* Törökszentmiklós Sűrüdülőről-Tiszasülyre, *Fazekas Mária Edit* Próniafalva-Szankсарokról Törökszentmiklós—Sűrüdülőre, *Papp Imre* Biharugrárol Törökszentmiklós-Tenyőujfaluba, *Vajda Géza* Kóspallagról Törökszentmiklós Ujballadára, *Tápay László* Abony-Nagyjárásról Törökszentmiklós—Ujballára, *Varga Erzsébet* Törökszentmiklós-Surjánról Törökszentmiklós-Kengyeltenyőszigetre, *Nagy Irén* Hódmezővásárhely-Óthalomról Törökszentmiklós-Surjánra, *Tamás Erzsébet* Szolnokról Pest-szentlőrincre és *Szabóné Schäffer Valéria* Rákóczi-falváról Szolnokra. *Komáromy Mária* áll. segédvónó Maglódról Szolnokra helyeztetett át.

Kartársak szives figyelmébe. A nyugtázások rovatában csak a hó 5-ig kézhezvett összegek szerepelnek. Ha tehát a küldemény később érkezett be, úgy az csak a következő számban lesz nyugtázva. Kérjük tehát a Kartársakat, hogy így esetekben a következő lapszám nyugtató rovatát is kísérik figyelemmel. — Díjbefizetések „Jász-Nagykun-Szolnok vármegye Általános Tanítóegyesület, Szolnok” címre 57480. számú postatakarékpénztári csekk-számlára eszközölhetők.

Temetkezési Egylet tagjainak figyelmébe! Felkérem a tagokat, hogy a f. év szeptember havában meghalt özv. Doroghyné, Oroszi Gizella tag után járó illetéket az egye-

sület pénztárába befizetni szivesek legyenek. Felnőtt tag 1 P 20 fillért, 6 éven aluli tag 60 fillért fizet. Szolnok, 1934. évi október 1-én. Tisztelettel *Csiky Ernő*, egyes. pénztáros.

Nyugtázások: Tagdíj címen: Báthor Mária 2 P Besenyszög, Glodeák Béláné 2 P Mezőtur, Dudinszky Elek 4 P Szelevény, Kiss Kálmán 4 P Tiszaföldvár, Vitárus Endre 2 P, Kiss Károly 4 P, Kiss Károlyné 4 P, Borköles Béla 1 P, Várhegyiné, B. Anna 1 P, Gesztesi Etel 4 P, Imrefalvi József 3 P, Várhegyi György 2 P Jászberény, Kövesdy László 4 P Jászladány, Szabó Ilona 2 P Jászfelsőszentgyörgy, Zeller Ferencné 12 P, Zeller Ferenc 8 P Kunszentmárton, Molnár Leó 6 P Pusztataksony, Véghelyi Ármánd 6 P Jászladány, Illiczky Mária 5 P Törökszentmiklós.

Temetkezési díj címen: Kiss Kálmán 2 P 40 f. Tiszaföldvár, Komáromi Erzsébet 2 P 20 f. Szathmáry Lajosné 1 P 20 f., Horváth Jolán 1 P 20 f., Vajay Józsefné 1 P 20 f., Dr. Rimóczy Józsefné 2 P 20 f., Ferenczy Sándorné 1 P 20 f., Muhy Mária 1 P 20 f., Muhy Sándorné 1 P 20 f., Csiky József 1 P 20 f., Koszka József 2 P 40 f., Csiky Ernő 2 P 40 f. Szolnok.

Saját és a Vármegyei Tanítóegyesület érdekeit szolgálja,

ha a tanulókkal a „Jász-Nagykun-Szolnokmegyei” *Irkák-at* használtatja, mert a forgalom 5 százaléka a Tanítói Otthoné!

Ajánlatot és mintákat készséggel küld:

ROTH DEZSŐ könyvesboltja

Szolnok, Gorove-utca 15.

Telefonszám: 113.

ROTH DEZSŐ, SZOLNOK

Telefon 713.

Legnagyobb ruhár

Piac-ter.

közigazgatási, ügyvédi,
iskolai, közjegyzői, pénzügyi
és más hivatalos nyomtatványokból,
irodai felszerelésekből, írógépekből és
írógépalkalmakból. Üzleti könyvek gyára.
Dobozgyártásban készülnék az államien legjobb
kereskedelmi, patenti, rakomány és gyógyszerészeti dobozok.
A vidéken legjobban berendezett könyvnyomtatásban készíti a
legtartósabb kivitelű könyveket, a legegyszerűbből
a legkényesebbé terjedt és kiegészítő díszművekig.
Könyvnyomtatásban elegáns, széles kivitelben, a
legolcsóbb árak mellett készít kinyitásokat,
könyveket, röplapokat, táblázatokat,
lakodalmit és bál meghívókat
és minden fajta könyv-
nyomdatást munkái.

Könyvnyomda. * Üzleti könyvek gyára.

Ifjúsági és tanítói könyvtárak
számára alkalmas könyvek
kedvező fizetési feltételek
mellett kaphatók

ROTH DEZSŐ

könyvesboltjában, Szolnok.

A Vármegyei Tanfelügyelőségtől által kiadott „ÉRTESÍTŐ
KÖNYVÉLSZNE” hapható. 2008 Ára netto 24 fillér.

TELEFON 113.

ROTH DEZSŐ

Tanfolyamok

Tanszerek

Hőnyvhőtések

Nyomtatványok

SZOLNOK

Új üzlethelyiségem
a régi mellett ugyanab-
ban az épületben van.

XXVII. évfolyam.

9-10. szám

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYEI

NÉPMŰVELÉS

Felelős szerkesztő:
Greczmajer Károly

Felelős kiadó:
Csiky Ernő

Szolnok, 1934. november-december hó.

ROTH DEZSÓ KÖNYVNYOMDÁJA SZOLNOK.

ROTH DEZSŐ, SZOLNOK

PIAC-TÉR.

KÖNYV- ÉS PAPIRÁRUHÁZ TELEFON 113.

Raktáron van és azonnal szállítható:

945. Helyreállítási elszámolás
646. Bűfőreállítás
847. a. Állami elemi népisk. óvodai gondnok. (együttes) költségvetés, külív
647 b. Állami elemi népisk., óvodai gondnok s. (együttes) költségvetés, belív
648. I. Kimutatás beirattási díjakról
649. II. Kimutatás egyenesadóról, 5%,
3/10-os pótdáváltságról
650. III. Kimutatás a készpénz- és terményhozadjárulásról
651. IV. Kivonat a bérszerződésből
652. V. Kimutatás a pitványok jövedelméről
653. VI. Kivonat kölcsöntörleszt. tervezetből
654. VII. Kimutatás hitoktatási díjak megállapításához
955. VIII. Kimutatás fűtési és irodai átalány megállapításához
656. IX. Kimutatás tűzfiz. mennyiségéről és értékéről
657. Átvételi elismervény anyagokról
658. Napszámjegyzék

915. Leltári napló (1. sz. minta)*
916. Szakleltár (2. sz. minta)*
917. Szobaleltár (4. sz. minta)

Nyomatványok az 1921. évi XXX. törvények végrehajtásához.

1. m. Tanköteles törzskönyvi lapja
2. m. Kiserőlevél törzskönyvi lap átküldéséhez
3. m. Óv- és tanköteles korbá lépő gyermekek bejelentése
4. m. Beköltözött gyermekek bejelentése
5. m. Végleg elköltözött gyermekek bejelentése
6. m. Kivonat a születési anyakönyvből
7. m. Kivonat a halálzási anyakönyvből (szep. 1-től.)
8. m. Kivonat a halálzási anyakönyvből (aug. 31-ig.)
9. m. Jelentés
10. m. Kimutatás iparos- és kereskedőtanoncok számára az előző évi szeptember 1. óta beállott változásokról

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium 1922. évi 139.109. sz. rend. előírt 1-41. mintájú nyomtatvány

724. Felvételi napló.*
726. Mulasztási napló*

745. Költségvetés
748. Felvételi napló*
749. Tanulmányi napló*

A jegyzékben felsorolt nyomtatványok a fennálló törvényeknek és miniszteri rendeleteknek megfelelően készültek és azok használata kötelező.

A nyomtatványokat előnyösen számított nettó áron számítjuk és postai utánvétellel küldjük meg.
A megrendelésnél ajánlatos a nyomtatvány megnevezése előtt álló raktár- vagy mintaszámot is, valamint a külső vagy belső ível is pontosan megjelölni.

A megrendeléseket beérkezéskor napján késedelem nélkül elintézzük.

A *gal jelölt nyomtatványokhoz külső ív (borítékiv) is kapható.

Iskolai nyomtatványok.

- 659.6 Népiskolai helyi tanmenet A), L) belív B) külív
661. ~~...~~
662. Könyvtári pénztári napló és számadás kötve
663. Állami elemi iskolai (kisdóvodái) anyagszámadási könyv. Kötve, 5 évre
663. Áll. elemi isk. (kisdóvodái) anyagszámadás*
665. Kimutatás ingyen-tankönyvekről iskolai pénztári napló A) minta
666. Közs. isk. számadás
668. Népiskolai költségvetés
669. Isk. alapvagyonszámadás
671/b. Statisztikai kimutatás
672. Bérszerződés bérbveendő épületek számára
675. Posti feladókönyv
688. Javadaalmi jegyzék könyv tanítók részére
690. Elbocsátó-levél
691. Beirattási díj kezelési napló*

Leltári nyomtatványok.

940. Könyvtári szakleltár (3. sz. minta)*
941. Selejtézési jegyzék (5. sz. minta)*
942. Arverési jegyzék könyv (6. sz. minta)

11. m. Értesítés tanonevviszonyba lépő tanulókról
12. m. Értesítés tanonevviszonyból kilepő tanulókról
13. m. Egyéni lap
14. m. Értesítés az iskolából kilepő tanulókról
15. m. Kimutatás az október 15-ig beírt tanulókról
16. m. Felhívás a be nem iratkozott gondviselőjéhez
17. m. Kimul. törzskönyvezett tankötelesekről
18. m. Feljelentés beirattás elmulasztásával elkövetett kihágásért
19. m. Felhívás hivatalból való beirattásra
20. m. Értesítés hivatalból való beirattásról
21. m. Kötelező nyilatkozat felmentéshez
22. m. Orvosi jelentés és engedély
23. m. Kimutatás igazolatlanul mulasztó gyermekekről
25. m. Feljelentés a negyedszer, vagy ennél több ízben elkövetett kihágásért
26. m. Figyelmeztetés oktatás meghosszabbításra
27. m. Figyelmeztetés magánvizsgálatra jelentkezés tárgyában
28. m. Nyilvántartó-napló kirótt büntetés-pénzkeről*
29. m. Nyilvántartó-napló kirótt bírság pénzkeről*
30. m. Félvételi napló*
31. Haladási napló*
32. m. Mulasztási napló
33. m. Anyakönyvi napló
34. m. Bírágólap
35. m. Pénznapló büntetés-pénzkeről*

Önálló gazdasági és gazdasági ismétlő-iskolák számára.

703. Félévi je entés
33/a. Anyakönyvi napló
A felvétel, mulasztás és haladás cöljaira
az elemi iskolai felvételi, mulasztás és haladási napló használandó

Kisdóvodák számára.

727. Haladási napló puha kötésben
728. Bizonyítvány nyári menházakat vezető dajkák részére
729. Bizonyítvány állandó menházakat vezető dajkák részére

Iparos- és kereskedőtanonciskolák számára.

750. Előmeneteli és mulasztási napló*
751. Anyakönyvi törzslap
752. Iparostanonciskolai bizonyítvány
754. Értesítő (ellenőrző) könyvecske
757. Kereskedőtanonciskolai bizonyítvány
758. Zárószámadás

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYEI

NÉPMŰVELÉS

A vármegyei tanítóegyesület, a kir. tanfelügyelőség, s a vármegyei iskolán kívüli népművelési bizottság HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Laptalajdonos: Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei Áll. Tanítóegyesület.

Nyomatott Roth Dezső hángyaprendelőben, Szolnokon (Hosszú-út.)

FELELŐS SZERKESZTŐ:
GRECZMAJER KÁROLY.
FELELŐS KIADÓ:
CSIKY ERNŐ.

Megjelenik kéthavonta évi.
Előzetesen díjak és reklámokért kelték Ernő egyesületi pénztárához, a lap szellemi tartalma vonatkozásában a szerkesztőség címére. Szolnok, újkir. iskola épületében. Helyreállítását nem vállaljuk.

Az élelmesség határa.

Korunk felismerte az erkölcsi nevelés fontosságát. Az iskolai nevelés tengelyévé tette. Nincs, aki ez ellen szólni vagy tenni akarna szándékosan, de azért megtörténik, hogy a legjobb akarat, a legnemesebb szándék mellett is mutatkoznak apróbb jelenségek, amelyeket figyelmen kívül hagyni nem szabad, mert a nevelésünket eltéríti a helyes útról s épen az ellenkezőjét erjük el, mint amire törekedünk. A nevelőnek nagyon előrelátónak, körültekintőnek kell lennie, hogy el ne kerülje a figyelmét semmi olyan, ami kitérített céljának elérésében akadályozza vagy korlátozza.

A mai nehéz időkben, amikor az életért nehéz harcot kell vívunk, a családok körében mind sürűbben halljuk és tapasztaljuk, hogy a szülők, a gyermekekhez közelebb álló rokonok, ismerősök igyekeznek a gyermeket irányítani, sarkalni, sőt hajszozni, hogy legyen élelmes. Az élelmességet külön elismerés, dicséret kíséri. Hogy mit értenek élelmesség alatt, azt különbözőképpen lehetne meghatározni, de általánosságban úgy foglalhatjuk össze, hogy a gyermektől megkívánják, hogy mindent éber figyelemmel kísérjen s igyekezzen a maga részére minden előnyt biztosítani; szerezzé meg mások előtt, mások elől a jelentkező erkölcsi és anyagi javakat. Hogy milyen utakon és módokkal jut ezekhez, azt nem nagyon vizsgálják, a fontos az, hogy az élelmességéről bizonyosságot tegyen.

Nem épen mai keletű ez a törekvés, csak most kezd erősebben kiűtközni, szembetűnővé válni. A régebben így nevelt gyermekek em-

berré fejlődve, az élelmességük olyan területen mozognak, hogy azokat nem minden esetben lehet hízgelősen minősíteni.

Ha valaki az élelmesség határát megszuja az azt meg is tartja, nem terjed tovább a gondosságnál, figyelmességnél, éberségnél, szendjen van. Ha azonban az a törtéetében, túlkedésben, könyöklésben, mások elgáncsolásában, leszorításában nyilvánul meg, a nevelőnek részen kell állni. A figyelmeztetéssel, rendszertartással, szükség esetén fegyelmesséssel a kötelessége megakadályozni a káros irányú élelmességet. Az iskolának nemcsak a gyermekekkel, de a családdal szemben is vannak kötelességei. Ha azt állapítaná meg a tanító, hogy a család nevelői eljárásának káros következményeit nem látja, kötelessége a szűbket is felvilágosítani az élelmességre nevelés káros következményeiről.

Önző emberekre, akiknek a közérő nincs tisztult fogalmuk, akik a magánérdekeket a közérdek alá nem tudják helyezni, akik a jog, igazság és méltányosság ellenére mindent maguknak akarnak megszerezni, akik nem riadnak vissza semmitől, hogy mások elől elhalásszanak, elharácsoljanak minden lehetől, azok az emberek a társadalom, a nemzet igazi építő munkásai közé nem számíthatók.

Ha mi ezeket tudjuk és látjuk, hogy az élelmességre nevelés határát igen könnyen át lehet lépni, ami után baj és vezetéles következik, szavunkat fel kell emelnünk.

Szükségeseznek és célravezetőnek találám, hogy az iskolák szülői értekezleteken foglalkozzanak az élelmességre neveléssel olyan

alakban, hogy a szülőket tájékoztassák erről a kérdéstről. Meg kell világítani több oldalról ezt a kérdést, hogy tisztán lássák s ne jussanak olyan helyzetbe, hogy a nemes törekvésünek hitt eljárásukkal nemhogy hasznot, hanem kárt csináljanak. Meg lehet és meg kell érteni, hogy nekünk a társadalomban olyan egyénekre van szükségünk, akik a maguk boldogulása mellett a mások boldogulásának is tudnak örülni. Szociális érzésű és gondolkodású, becsületes emberekre van szüksége az új Magyarországnak, akik szeretetben, egyetértésben, egymás megsegítésében lesznek nagyok és erősek.

Bene Lajos.

ARANY ABÉCE.

Van egy fejezet a bibliában, a címe: Arany abéce. De itt nem erről lesz szó, hanem olyan arany abécéről, melynek betűit magyar szívek vésték a magyar haza oltárára. Magyar neveket fogok most én itt felsorolni, melyek viselői immár százszázalékos magyarok. Azzá tette őket magyar szívük s magyarrá lett nevük. Lelkük egészen magyar volt eddig is, de hiányzott a ragyogó külső: a név, mely a tiszta magyarságot mutatja. Ezek a nevek is magyar szépségek, úgy mint minden tett, mit magyar szív s magyar lélek alkotott. Látni őket: gyönyörűség, hallani zenei élvezet. Magyar szív szülte a neveket s a szív, mely létrehozta, egyszerre testvértünké tette viselőiket.

Üdvözöllek benneteket, drága szép magyar neveik! Üdvözöllek, kedves magyar tanító testvéreim, akik most már ez új, szép neveket viseltek! Téves volt az a név, amit eddig viseltek: Hiszen igaz, eddig is magyar lelkek volt, de idegen boríték volt rajta a név s az nem volt méltó magyar szívetekhez.

Köszönet érte, hogy immár letették a hamis külsőt s helyette egész lélekkel, nyílt homlokkal, teljes magyar szívvel: *magyar névvel* mutatkoztok be.

Jertek a magyar testvéri otthonba! Jertek a szent magyar haza kebelére! Testvérek vagyunk immár: Testvérei vagytok a magyar

névben s az áldotkés, pirosló magyar vérben, mit az anyaföldtől kapunk mindnyájan, kik itt élünk. Itt, ahol magyar őseink egy évezrede pihennek s ahol haló poraik immár egyesült a szentté vált magyar rögökkel.

De hagyjuk a szavakat. Beszéljenek a tettek és azok gyümölcsei: a szép magyar nevek!

Magyar nevet viselnek már: Antalázy (Tájerling) József Jászberény, Bányai (Babinszky) László Cibakháza, Bátky (Blickling) Antal Kunszentmárton, Érpárti (Hoffmann) Mária Kunszentmárton, Gyomai (Gojzer) György Szolnok, Gesztesi (Schidek) Etelka Jászberény, Göndör (Nemcsik) Margit Mezőtúr, Gyarmatiné (Gyuriánné) Kindlovics Margit Szolnok, Ince (Lurtz) Béla Mezőtúr, Imrefalvy (Imrisek) József Jászberény, Kerényi (Klanszky) Sándor Rákóczi falva, Mérki (Merk) Andor Tiszakürt, Magyarai (Markscheidi) Károly Jászberény, Méhes (Müller) Gyula Dévaványa, Módos (Novothny) Jenő Szolnok, Magor (Mogor) István Szolnok, Mogyorósi (Movik) János Tiszaföldvár, Mohácsi (Menczel) Mihály, Nyilas (Novák) György Jánoshida, Padányi (Pauka) Margit Szolnok, Sávai (Neubeller) János Kisújszállás, Sarkadi (Szeszták) Dezső Mszállás, Szentirmai (Mihalik) Kálmán Jászberény, Szombatfalvy (Guelminó) Béla Jászberény, Szigeti (Vlaskovics) Jenő Jásztelek, Tarján (Richter) József Szolnok, Tenkey (Totola) József Szolnok, Tóhelyi (Tobel) Ferenc Szolnok, Ujvárosy (Ficza) Gyula Jászapáti, Várhegyi (Wittmann) György Jászberény.

Mily gyönyörű névsor, mily ragyogó ez a magyar abéce!

Dr. Kovács János.

A IX. egyetemes tanítógyűlés.

November 8-án este a magyar rádió a budapesti Mátyás templom orgonáját ismertette. A közvetítés végén Sugár Viktor művészi játékaival a „Himnusz” fennsleges akkordjait szárnyaltatta világgá, miközben a beszélő, Koudela Geza dr., szinte megihletett elragadtatásában nyilvánította a mélységes magyar vágyat, azt, hogy *mi lenne, ha a magyar lélek is egy*

fősleges orgonaként összehangolódva élne elhivatását.

Ez a gondolat megszálta lelkemet. Behatolt bennsömbe s önkéntelenül is arra gondoltam, hogy az eljövendő IX. egyetemes tanítógyűlés a 19.000 magyar tanító lélekorgonájaként nyilatkozhatna meg, sőt csak úgy nyilatkozhat meg.

Tudom, hogy mi, tanítók is benne élünk a turáni közömbösség, megnemértés lélekromboló, sárföldhöz tapasztó önkivületében, mert mi is magyarok vagyunk; de ugyanakkor megdönthetetlen hittel érzem, hogy a tanítólélek érzékelhetetlen mélyében romlatlan az isteni szikra. Vallom, hogy mi tudunk lelkesedni, tudunk összetartani, ha lelkünket megérinti az isteni erőáramlás, az eszményekérti hevülés. Tudunk! mert a mi életünk: önfeláldozás. Miamagunkat, lelkikincseinket, ideg-és életerőnket hivatásunkért áldozzuk. Hivatásunk a magyar jelen előkészítése a magyar jövő számára.

Megfogta lelkemet a művész-pap próféta kijelentése és mint egy a 19.000 magyar népnevelő közül, úgy fordulok Hozzátok Jász-kun tanítótestvérek. Gondolkozzunk az eljövendő egyetemes tanítógyűlésről. Cseréljessük a gondolatokat, tisztítsuk a regisztereket, hangolódjunk, hogy majd a magyar tanítólélek-orgonájának megszólalásakor összehangolódva, minél nagyobb számban legyünk készen arra, hogy vezetőink útján hozzájárulásunk a magyartanítólélek fegyelmezett, harmonikus megnyilatkozásához.

Tóhelyi Ferenc.

IMÁK.

1. Tanulás előtt.

Mindenható Atyánk! szent nevedben kérünk, hogy mai munkánkban légy a segítségünk.

Vezérelj bennünket hasznosra és szépre, ne vágjunk máshova, csak Hozzád az égbe.

Aldd meg tanítóink, áldd meg apánk-anyánk s add vissza — könyörgünk — szétdarabolt hazánk!

Te vagy reménységünk, Te a boldogságunk, Tehozzád rebejük magyar imádságunk:

„Hiszek egy Istenben . . .”

2. Tanulás után.

Háldt adunk Néked, édes jó Istenünk munkánk végeztével most, hogy hazamegyünk.

Érje didő kezéd kedves szüleinket, segítő kegyelmed minden testvérünket.

Kívánjuk, hogy hazánk minden kis gyermeke imádjá az Istenet és egymást szeresse.

Te vagy reménységünk, Te a boldogságunk, Tehozzád rebejük magyar imádságunk:

„Hiszek egy Istenben . . .”

TÓHELYI FERENC

Levél a Jézuskához.*

Karácsonyi jelenet egy felvonásban.

Ira: vitéz Asztalos Sándor.

Játszható színpadon: szin egy polgári szoba, középtáján asztal három székekkel, néhány butor darab és egy karosszék Anna néni számára.

Színpad nélkül is előadható az említett butorokkal.

SZEMÉLYEK: Mama

Béla, 9 éves	} gyermekei	
Manci, 8 éves		
Jóska, 6 éves		
Juci, 10 éves	} testvérek, vendégek	Manci
Berci, 8 éves		

Anna néni, menekült sokon.

1. jelenet.

Anna néni, Béla.

Béla (egy széken az asztalnál ül és egy könyvből olvas fennhangon) Krassnahorka vára még most is teljesen ép. Büskén tekint szét a sziklatetőről a hatalmas fényökkel benőtt, gyönyörű hegyeken. Alig változott. Ha belépünk a kapun, szinte várjuk a kuruc vitézeket, kik dévajkódva évdődnek a vártán. Mintha a vár még mindig a 8 kezükben volna. Nagyt csalódva pillantok meg a kapumélyedésben az öreg kulcsa aláatos alakját . . . — (más hangon) Anna néni! Tudja mit? Megkértem apukát és akkor a nyáron nem a Balatonra, hanem Krassnahorkára fogunk menni nyaralni. Akkor én minden nap láthatom ezt a gyönyörű várat. Ugye jó lesz?

Anna néni (később időse, szelíd, nagy jószágot kitéjező asszony, a karssékban ül, köt vagy hímest a hallgatja a fia olvasását) Édes kicsi bohó fiacskám. Oda? Fej? Mi most nem mehetünk.

Béla De miért? Apukámnak van pénze. Én 8 szeretem engem. Ha nagyon megkértem, elvisz. Ugy szeretném látni azokat a nagy hegyeket. Igaz, hogy ottan csupa karácsonyfiából vannak az erdők? Igazán olyan nagyok azok?

*Első díjat nyert pályamunka.

Anna néni Bizony, fiam, vannak olyan magasak is, hogy túlnőnek a templom tornyán.

Béla És őikék is vannak az erdőben? És mókus is? (felugrik, tapsol) Anna néni, oda el kell mennünk, muszáj. Én megkérem apukát, meglátja elvissz minket.

Anna néni De mondtam már, kicsikém, oda most nem mehetünk. Nem lehet.

Béla (szomorúan) De miért nem? Nincs vasut?

Anna néni Hogyne volna. Van. Ut is van. A vár is meg van, mint akkor volt. Csak... csak ez a vidék nem a miénk.

Béla Azt tudom. De látja Anna néni, a Balaton se a miénk és mégis szabad volt odamenni. Apuka megfizetett a szobáért és mi ott laktunk.

Anna néni Hiszen az itt is lehetne. De más baj van. Tudod, fiacskám, hogy apukád hőskatoná volt..

Béla (büszkén közbevág) Bizony. Vitézzé is avatták. Arany, ezüst érme is van. Olyan szépen csillognak és úgy csillognak, mikor apuka felteszi. Ő nagy hős volt. Olyan sok muszájt levágott!

Anna néni Tudom, szívecském. Hát látod, mivel apád odavaló Pozsonyba, a csehek nagyon haragszhatnak rá. Talán ha átmenne a határon, el is fogják. Börtönbe is zárnák... .

Béla (megbotránkozva) Az én apukámat. Azt nem. Ő nem csinált semmit.

Anna néni Nem úgy zárnák be, mint aki lop, hanem azért, mert tudják róla, hogy nagyon szereti a magyar hazát. A csehek pedig elvették mindazt a gyönyörű vidéket, ahol azok a szép hegyek vannak.

Béla És mondja, Anna néni, mi sohase mehetünk oda?

Anna néni (elgondolkozva) De igen... igen... majd egyszer... valamikor... majd ha miénk lesz újra.

Béla Hát akkor miért adtuk oda?

Anna néni (sóhajtván) Dehogy adtuk, dehogyan adtuk. Hej! ha a magyarok akkor nem veszekednek egymás közt s a katonák nem dobálják el a puskákat, sohasem lett volna az az övük...

Béla És ők nem adják vissza?

Anna néni Nem tudom, nem hiszem. Legalább is nem akarják. De lehet, hogy vissza kell adniok. Isten tudja. Az is lehet, hogy úgy kell erőszakkal elvenni, lehet hogy így, lehet hogy úgy, de annyi bizonyos, hogy egyszer még a miénk lesz.

Béla Mondja Anna néni, sokat elvettek a magyaroktól?

Anna néni Bizony sokat. Nagyon, nagyon sokat. Sokkal többet, mint amennyi megmaradt. Kétszer annyit. Majd tanulni fogod. De nemcsak a csehek, a románok, a szerbek is. Isten tudja, jutok-e én még valaha haza... (maga elé) Haza... oda a szép kék hegyek közé... Rajec... Zsolna... a Vág... azok a gyönyörű hegyek. Ott van eltemetve édes anyám. (szekendőt vesz elő, szemé-

törölgeti) Azelőtt? Minden karácsonykor koszort vittünk a sírjára. Szép borostyánkószort. Most? most semmit. Most nem lehet. Tizenöt éve nem is láttam (lehajol és magában szokog).

Béla (hitetlen felugrik, átkarolja Anna néni) Anna néni, édes Anna néni, ne sírjon.

Anna néni Nehezen tudod ezt megérteni.

Béla Ne busuljon Anna néni, nemsokára másképp lesz. Ugye már nem sír?

Anna néni (kissé röstelli érzékenyülését, letöröli könyveit, felkel s kimegy, utközbén) Vedd fiacskám a könyvedet, olvass magadban tovább, én majd utána nézek a könyháznak (el).

Béla (egy darabig utánanéző Anna néni) majd lassan leül, kezébe veszi a könyvet és olvas).

II. jelenet.

Béla, Mancsi, Jóska, Juci, Berci, később Mama.

Mancsi, Jóska, Juci, Berci (egymásután berontanak a szobába, egyenesen Bélának esnek, Mancsi beszélt) Csakhogy itt vagy! Ugy kerestünk mindenfelé. Mond csak Béla, ugy-e nem igaz? Juci azt mondja, hogy nem is a Jézuska hozza a karácsonyfát, hanem úgy vesszük.

Béla (csodálkozva néz a gyerekekre).

Juci Menj te pocok, látszik, hogy nem vagy olyan nagy nő, mint én. Hogy es még elhissi.

Jóska (Jucinak) Menj, te hazudós, majd bolond lesz az anyukám, meg az apukám annyi pénzt kiadni, aztán meg mikor hoznák azt a karácsonyfát?

Berci De én láttam sok karácsonyfát a piacon. És az emberek vették.

Mancsi (töblényesen) Na igen, ez úgy van, hogy ahol csupa rossz gyerek van és a Jézuska nem akar hozni karácsonyfát, hát vesznek pénzért.

Béla (a zsvájra befogja a fülét) Jaj, hagyjatok már olvasni.

Mancsi (rángatja Béla kezéből a könyvet) Nem! Addig nem olvasol, míg meg nem mondd, hogy igaz-e az, amit Juci mond vagy sem.

Juci Én pedig tudom. Mert igenis úgy van. Benéztem a kulcslyukon és láttam, mikor a mama díszítette a fát. Most is azért küldtek el hozzátok, hogy ne legyünk otthon.

Béla Szép kislány vagy! Fúj! Kulcslyukon benézni, leskelődni, hallgatóni...

Juci (vállat vonva) Bánom is én. Különbö is nem látta senki.

Mancsi (oktatólag) De az Istenke látta. Ő mindent lát. Biztosan nektek is csak azért vette a karácsonyfát anyukád, mert olyan rossz vagy, hogy a Jézuska nem akart hozni. Ugye Béla!

Béla Lehet. Valószínűleg! (mérgesen) De hagyjatok már olvasni!

Juci (egy darabig meglepetten néz Mancsira; aztán

egyszerre éktelen bömbölésbe kezd és az asztalra hajolva sűrű Nem is igaz! Én nem vagyok rossz! És csak ráfogás.

Mama (belelépve összeacsapja a két kezét és méltatlankodva) Az Isten szerelmére, édes gyermekeim, ne csináljatok ilyen éktelen lármát. — Ha ilyen rosszak vagytok, a Jézuska nem fog hozni semmit... .

Mancsi (diadalmasan közbevág) No, ugy-e! Ugy-e, hogy a Jézuska hozza. (anyjához) Képzeld mama, ez azt mondja (Jucira mutat), hogy a papa, meg a mama csinálja a karácsonyfát. Nem is a Jézuska hozza. Ilyeneket beszélni.

Mama Mindenesetre azoknak, (magához vonja Mancsit megcirógatja) akik jó gyerekek, azoknak a Jézuska intézi a karácsonyi ajándékukat. (éltéken folytatja) De ha ti ilyen nagy lármát csináltok, a másik szobában meg szanaszét hagyjátok a játékokat, fölfordítjátok az egész lakást, akkor aligha lesz abból a karácsonyból valami. (Jucihoz fejcsóválva) Te meg kislányom, már akkora nagy vagy, hogy lehetne annyi eszed, és nem incselkednél ezekkel a kicsinyekkel. Okosabb volna, ha játszanátok valamit... .

Béla (belelép) Engem se hagynak olvasni, pedig olyan szépet olvasok.

Mama Legjobb lesz, ha kint összerakjátok a játékokat, aztán leülök és irtok levelet a Jézuskának. Este majd készsülök az ablakba. Nál egy-kettő, rendet csinálni!

Mancsi Gyertek Juci, Berci, csináljunk rendet! (mindhárman el.)

III. jelenet.

Mama, Jóska, Béla, később Mancsi, Juci, Berci.

Jóska De anyuka, én még nem tudok levelet írni nekem akkor nem hoz a Jézuska semmit?

Mama (megsimogatja Jóska buksiját) Ej, dehogyan nem! Persze hogy hoz! Megkérd szépen Jucit vagy Mancsit, azok majd leírják a levelet. Te meg Béla, kérjél édesapádtól papírokat és ceruzákat. (Béla meg olvas) Ejnye, usten. A könyvet ráérez elolvasni később is. Különbö is nem illik akkor olvasni, amikor vendég van a háznál.

Béla (vontatottan felkel, becsukja a könyvet és félre teszi) Igenis anyukám, akkor kérek papírokat. (el)

Mama Nos kis Jóska, hát mit szeretnél az Jézuskától?

Jóska (fontoskodva) Én? Én egy nagy, nagy villamost. Meg egy liftet. És... egy igazi nagy, nagy autót. (gyorsabban) Tudja anyuka, amelyik tőthőffőlni is tud. De igazán. Aztán meg egy nagy vasutat. És sok sinet... .

Mama (közbevág) Sint. Vágányt. Így kell azt mondani, kisfiam.

Jóska Hát igen, ast.

Mama Nem lesz az sok, kisfiam? Nem gondold? **Jóska** Neeem! Tudja anyuka, a Jézuskának olyan sok mindene van, neki az semmi. Kérek még egy kocsit is igazi lóval. Aztán anyukát elviszem kocsizni. Ugye jó lesz?

Mama (nevetve megcirógatja) Jó, jó, kibogarsz.

Béla (belelép) Itt a papíros.

Mama Hát csak légy okos. Te vagy az én nagy fiam.

Vágd tel a papírosokat s mindenkinek adjál egyet. **Mancsi** majd megírja a Jóskaét is. Így legalább csendben lesznek, nekem még igen sok dolgom van. Eszalatt talán már meg is írtt a sorska.

Béla (hízeleget) Ugye a csöbök az enyém lesz.

Mama (indulva) Jó, jó, tiétek lesz. Csak jók legyetek. Panaszt ne hallják. (el)

Béla (késsel vagdálja a papírokat) Hányan is vagytok? (ujjain számolja) Juci, Berci, Mancsi, Jóska, én, hml a Marinak is készítetek egyet, meg is Anna néniének is.

Mancsi (Jucival, Bercivel élénken beszélve beszélnek) Gyerekek, én egy hajás babát kérek, amelyik ha lefektetik elalszik.

Juci Az semmi. Nekem olyan lesz, amelyik ha megnyomják, azt mondja papa, mama.

Jóska Te Mancsi, anyuka mondta, hogy írd meg az enyimét is. Ird bele a villamost, az autót, és igazat.

Mancsi Vári. Majd előbb az enyimet. (asztalhoz ülnek, nekigyűrődve írnak, Béla a karácsonyfát huzza az asztalhoz. Jóska kétszögbe van esve)

Jóska (sír) Nekem nem fog akkor hozni a Jézuska semmit...

Béla (aki eddig a ceruzáját rágta) Na gyere ide, majd én megírom Mancsi levelet.

Jóska (szómmel, rángatja Béla karját) A lovacskát ki ne feleljéd!

Juci Te, én bolton játékok is kérek.

Berci Ujjé, az nem is lányoknak való.

Juci Mit tudsz te. Láttam én már bolton lámpát is sokat.

Mancsi Az nem is olyan jó játék. Én még könyvet szeretnék.

Berci Könyvet? Az unalmas.

Béla Azt éppen nem mondhatnám. Én nagyon szeretek olvasni.

Jóska (egyre rángatva Bélát) A vasutat is beleírd? Mutasd, hol van!

Béla (nevetve) Ugyan eréd, te bolygó. Huz te még nem tudsz olvasni. Most még idehívom, hogy Jóska s ezzel már kész is. Most szépen össze-hajlítjuk, így ni, aztán majd az ablakba tesszük. Most majd az enyimet írom.

Jóska Igazán mindent beleírtál? Igazán? Akkor készö-nöm.

Béla Szívesen öcskös. (Maga elé nézve, rángja a ceruzát végt, mint aki tűnődik).

Manci Ide hallgassatok! Én egy ping pong játékot kérem. Ugye nagyszerű.
Berci Éljen! Én is nemsokára kész vagyok.
Manci Én már össze is hájtóm, így, most benyomkodom, így szokták az angyalok is.
Juci Né nagyon örül, mert már én is kész vagyok. Hanem olyant kértem, hogy azt soha ki nem találod.
Manci Mit itál? Mutasd.
Juci Hoogyis ne! Visszem is már haza és beteszem az ablakba.
Manci Csak nem akartok már menni?
Juci Ötre otthon kell lenni.
Berci Várj még Juci, én még nem vagyok készen.
Juci Akkor siess mert itt hagylak.
Berci Nem lehet. Jézuskának szépen kell írni. Ha egyedül mész haza ugysis kikapsz. Én nem bánom.

IV. Jelenet.

Előbbiek, Mama és Anna néni, később Juci, Berci, Manci el.

Mama (élénken) Mennyire vagytok gyerekek. Siessetek, teríteni kell.

Berci Néni kérem én mindjárt kész leszek.

Manci Én már kész vagyok.

Juci Én is. (öltözködni kezd)

Anna néni (bejön, kezében egy nagy tálcá, rajta csészek, stb.) Helyet gyerekek, helyet az oszonnának. Teríteni szeretnék.

Berci (felugrik, nagy diadallal lobogtatja a levelet.) Hurrá! ez is kész.

Mama (látja Juci készülődését) Maradjatok már oszonnára.

Juci Kezit csókolom édes néni, mi már megyünk haza. Ot óráta otthon kell lenni, nagyon szépen köszönjük az oszonnát, de haza kell menni, mert a mama nagyon szigorú és akkor máskor nem enged el.

Mama Ja az más! Első a köteleesség. Sajnálom, ha tudtam volna, jobban stietünk. Hát csak menjetek, üdvözlöm édesanyátokat. Mancika kísérd ki a vendégeidet.

Juci Berci (elköszönnek) Kezit csókolom. (Mancival el)

Béla (utánuk kiállt) Szervuszatok.

Mama Ejnye Jóska, té mért nem köszönsz? Hát a leveled meg van e már?

Jóska Igen. A Béla megírta.

Mama Persze! Azért nem vagy most készen.

Anna néni (Béla fölé hajolva nézi, hogy mit írt) De hiszen te még semmit sem írtál!

Mama Akkor el az asztaltól fiacskám. Mert ha így haládsz, sohasem leszel kész. Pedig már itt az oszonna ideje.

Anna néni Hát olyan sokat akarsz kérni, hogy nem tudod leírni? Édes fiacskám, Jézuska a tulzott

kivánságokat nem szokta teljesíteni. Csak a szerény gyermekek kérése teljesül.

Béla (időközben feláll a elszedi a papírt) Hiszen éppen az a baj, attól félek, hogy amit én kérek, azt a Jézuska nem fogja teljesíteni, pedig oly nagyon szeretném.

Mama (aki időközben a karszékre ül) Na gyere ide kis fiam. Sugd meg az édes anyádnak, hogy mit szeretnél olyan nagyon. (Bélat odavonja, Anna néni teríti) Mi lehet az, amire azt hiszed, hogy a Jézuska nem fogja teljesíteni? Sugd csak meg nekem. (mosolyog) Majd én beszélek a Jézuskával Hátha mégis teljesülne?

Anna néni (terítés közben) Na már erre én magam is kíváncsi vagyok.

Jóska (táncolva) Én tudom, én tudom!... egy színházat akar.

Béla (legyint) Ugyan... dehogy!

Mama Na, gyorsan, ki vele. Tudod, hogy nem érek rá, még a diós és mákos patkó hátra van. Pedig ugye azt is szereti az én kis Béluskám, ha jól meg van töltve. Hát mi volna az az igen nagy kívánság?

Béla Én... nem is tudom. Én... csak azt szeretném, ha a Jézuska megcsinálná, hogy az a sok sok szép vidék, amit mitőlünk elvettek, megint a miénk legyen. Én... csak azt szeretném, ha visszakapnánk megint a régi Nagy Magyarországot! Ezt olyan nagyon szeretném...

Mama (meghatottan simogatja fia hajfürtjeit) Ird csak le kis fiam. És ha ti, és ha mi mindnyájan, akik ebben a kis országban laknak, mind ezt fogják kéérni, a Jézuskától, a jó Istentől, és ha mindnyájan jók lesztek, mindenki mindig teljesíti a kötelességét, akkor egész biztos lehetsz, hogy a Jézuska még ezt az igen, — igen nagy kérést is teljesíteni fogja.

Béla (örömmel) Hát leírhatom?

Anna néni Ird csak le Béluskám, tudom, hogy az a sok sok millió között, amit ma éjszaka a Jézuska kapni fog, ez lesz a legkedvesebb levél. (homlokon csókolja Bélat).

Függöny.

EGYESÜLETKI ÉLETT
 MEGHÍVÓ.

A Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei Általános Tanítóegyesület f. é. december 13-án délelőtt 9 (kilenc) órakor

VÁLASZTMÁNYI ÜLÉST

tart Szolnokon, a vármegyeháza baloldali kis-

termében, melyre az igen tisztelt választmányi tagokat szeretettel meghívjuk.

Tárgysorozat.

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Pénztári jelentés.
4. Pályázat kiützése.
5. Esetleges indítványok.

Szolnok, 1934. november 10-én.

Tóhelyi Ferenc s. k. Ferenczy Kálmán s. k. titkár. elnök.

Gyűlések.

Az Állami Tanítók Országos Egyesületének gyűlése. Az Állami tanítók Országos Egyesülete október hó elején választmányi gyűlést tartott Budapesten. A gyűlésen, melyet **Galla** Endre nyitott meg, igen nagy számmal vettek részt az ország minden részéről a választmányi tagok. A gyűlésen vitéz **Csorba** Ödön főtitkár tartott tartalmas beszámolót, amely feltárta a tanítószág egető bajait. Szóba került a helyettesi intézmény, a tanítógyermekök állandó mellőzése. Az internátus építés, az igazgatói jogkör és díjazás ügye és a nyolcosztályos népiskola kiépítésének ügye. A vezetőséget felhívta a választmány, hogy illetékes helyen tárja fel a panaszokat és sürgős orvoslást kérjen.

A II. képviselői közgyűlést november 17-én tartotta az ATOE. Közel 200 kiküldött velt részt azon s képviselte az 5000-nyi állami tanítószágot. A kultuszminisztert dr. **Boreczky** Elemér osztálytanácsos képviselte, aki felszólalásában a miniszter jóindulatát tolmácsolta. **Galla** Endre elnöki megnyitójában az állami tanító és óvónő helyzetét és feladatát vázolta a mai viszonyok között. Vitéz **Szereda** Béla igazgató beszédében azt fejtegette, hogy az új nemzetnevelés szempontjából a tanítói lélek nyugalma nagy szükség van. A törvényeket bölcs törvényhozók alkotják, akik mezzelátva a nemes célt nézik, de a végrehajtásban sokszor történnek hibák, amelyeket a jövő érdekében kölcsönös őszinteséggel kiegyenlíteni,

illetve megszüntetni elsőrangú nemzetnevelői kötelesség. A tanító éjszakájának nyugodtnak kell lenni, mert csak így tud mánap nagy célokért lelkesedéssel dolgozni. **Kerek** Péter az iskolafelügyeletről tartott estekezi előadást, amelyben körvonalazta a jövő szakfelügyelői lelkét és képességeit. Azt kívánja, hogy a tanítószág vezetőinek meghallgatásával történjen a kiválasztás. Vitéz **Csorba** Ödön beszámolt az egyesület évi működéséről. A közgyűlés utasította az elnökséget, hogy a helyes alkalmazás megazúnttatése, a tanítógyermekök alkalmazása, a főiskolai tanítóképzés, a nyolcosztályu népiskola, a sokgyermekes tanítócsaládok megsegítése, túlszűölt osztályok megosztása, valamint a VII. fizetési osztályba való kinevezéseknél a haditérdekem figyelembe vétele érdekében megfelelő előterjesztéssel éljen. A közgyűlés az összes jelentéseket és határozati javaslatokat elfogadta s az elnökséggel osztatlan bizalmáról biztosította.

HIVATALOS RÉSZZ

2970—934. sz.

Valamennyi nem áll. el. isk. iskolaszékének, aradalmi iskolának, nem áll. ovoda és menház Felügyelőbizottságának.

Felkérem a tek. Cimet, hogy a nem állami tanítézetek nyugdíjintézeti járulékaival kapcsolatos u. n. **novemberi bejelentést**, a szokásos előírt formában; blankettán, vagy annak másolatát pontosan kiállítva, aláírással és pecséttel kiállítva; hozzáam egy példányban legkésőbb november hó végéig okvetlenül betekjeszteni szívekkéddjék.

A novemberi bejelentéseket igazgató, vagy tanító (ovónő) nem írhátja alá. Bekerül csak az iskola, vagy ovodafenntartó törvényes képviselője.

A bejelentés homlokán hivatkozni kell az iskola (ovoda, menház) nyugdíjintézeti nyilvántartási számrá.

Figyelmestetem a tek. Cimet, hogy a bejelentésben az alkalmazottak személyi és szol-

galati adatai, továbbá az állás elfoglalás és az eltávozás adatait a legpontosabban írják be, nehogy a minisztériumban a hiányokat észrevételezzék, a mai főlétszám munkáinak többletet okoz.

A novemberi bejelentést azok az intézetek is tartoznak minden évben betérjeszteni, ahol személyi változás nem volt, tehát az egytanító iskolák és ovodák is.

Különböző nyilvántartási szám alatti intézetek egy jelentésbe nem foglalhatók. Viszont egy nyilvántartási szám alatti intézeteknek elégendő a bejelentést egy példányban kiállítani akkor is, ha különböző helyen, külön épületben vannak elhelyezve. Azok a fenntartók, akiknek a vezetése alatti több intézet egy közös nyilvántartási szám alá vétetett, csakis azt az egy közös nyilvántartási számot írják a Bejelentés homlokára.

Szolnok, 1934. október 11.

Bihary István s. k.
vez. kir. tanfelügyelő.

3084—934. sz.

Valamennyi elemi népiskola Tekintetes Igazgatóságának.

Dr. Ósz Béla kir. tanfelügyelő a Hivatalos Közlöny 1911—1932 éveiben megjelent rendeletekről betűrendes tárgymutatót állított össze, amelyet a Nagyméltóságú m. kir. VKM Miniszter Úr 52.311—933. sz. rendeletével megszerzésre ajánlotta.

Ezen munkát figyelmébe ajánlom azzal, hogy megrendelhető a szerkesztőnél. A megrendelés a következőképpen történik: bianco csekkklapon beküldendő 2 P 12 f. „Dr. Ósz Béla Budapest” 26.200 sz. postatakarékpénz-csekk számlára és akkor postafordultával megküldi a mutatót.

Szolnok, 1934. október 19.

Bihary István s. k.
vez. kir. tanfelügyelő.

3158—934. sz.

Valamennyi elemi, gazdasági irányú továbbképző és iparos tanonciskola Tekintetes Igazgatóságának!

Azoknak a fontos nemzetnevelési kérdé-

séknél a szem előtt tartásával, amelyek a tanulói fűsség lelki egészséggel, gondozását, valamint pályaválasztási tanácsok adását kívánják, 1934. évi október hó 15 napjával a mindkét nembeli tanulói fűsség lelki — higiéniai gondozása céljából a VKM ur 3186—934. ein. sz. rendeletével kísérletként *gyermeklélektani intézetet, nevelési és pályaválasztási tanácsadót szervezett.*

Addig is, míg az e tekintetben szerzett tapasztalatok alapján az intézet végleges szervezetének kiadása ügyében a VKM ur intézkedni fog, az ideiglenes szervezetről a következőképpen rendelkezem:

1. Az intézet címe és körbelyegzőjének felírata: „magyar kir. gyermeklélektani intézet. Nevelési és pályaválasztási tanácsadó. Budapest.”

2. Az intézet székhelye: Budapest, VI. ker. Bulyovszky-u. 26. sz.

3. Az intézet feladata:

a.) tanácsadás a családban és az iskolában nehezen nevelhető és oktatható, de különleges gyógypedagógiai elbánást nem igénylő gyermekek nevelésére vonatkozóan;

b.) megfelelő szakorvosintézményhez való utalás olyan esetekben, amikor megállapítást nyert, hogy a gyermek lelki rendellenességeinek oka testi rendellenésekre vezethető vissza;

c.) pályaválasztási tanácsadás (képeségvizsgálat).

d.) az önként jelentkezett tanárok és tanítók nevelési lélektani szempontok szerint való továbbképzése;

e.) a nevelési lélektani tudományok ápolása és önálló továbbfejlesztése;

f.) tudományos adatgyűjtés.

4. A magyar kir. gyermeklélektani intézet közvetlenül a magyar kir. VKM Miniszter főhatalmát alá áll.

5. A magyar kir. gyermeklélektani intézet élén igazgató áll, akit a m. kir. VKM ur — a kísérleti lélektani tudományok terén kiváló elméleti és gyakorlati működést kifejtett iskolai képesítésű szakértő közül biz meg.

6. Az igazgató az intézet felelős vezetője és összes szellemi és anyagi ügyének intézője.

Mint ilyen megadja a nevelési nagy pályaválasztási tanácsot, gondoskodik az intézet tudományos eredményeinek — az intézet nevének megemlézése mellett való — közzétételéről, a tanácsadó egész személyzetéről — ha ilyen még nem tettek volna — a hivatali titoktartási fogadalmat kivéve, a tanácsadó működéséről évenként legkésőbb minden év augusztus hó 15-ig napjával részletes jelentést tesz a m. kir. vallás és közokt. Miniszterhez felterjeszti,

7. Az igazgató mellett tanácsadó személyzet működik, melynek tagjai az intézeti orvos, valamint a m. kir. vallás és közokt. Miniszter ur által az egyes iskolafajok erre alkalmas tanárai, illetőleg tanítói közül szolgálattételre beosztott tanárok és tanítók.

8. A jelen rendelet 3. d) pontjában említett tanárokat és tanítókat (gyakorló pedagógusokat) a m. kir. vallás és közokt. Miniszter előzetes hozzájárulásával az intézet igazgatója veszi fel és osztja be az intézetbe.

9. Az intézetben legalább egy évig eredményesen működött gyakorló pedagógusok részére az intézet működési bizonyítványt állít ki. Amennyiben ily működési bizonyítvány állásban lévő tanárok részére állítatik ki, erről az illetékes tanügyi felügyeleti hatóságok is értesítendők.

Iskolai tanácsadó bizottságok vezetésével csakis az intézet által kiállított működési bizonyítvánnyal rendelkező tanárok és tanítók foglalkozhatnak.

10. A m. kir. vallás és közokt. miniszter előzetes engedélye alapján az intézet igazgatója különösen indokolt esetben nem pedagógus szakembereket is bevonhat az intézet munkásságába.

11. Az intézet igazgatója, orvosa, tanácsadó testülete és segédszemélyzete mellékfoglalkozást, (orvosi gyakorlatot, pedagógiai előkészítést vagy tanácsadást) csak a m. kir. Vallás és közokt. miniszter külön engedélye alapján vállalhat.

12. A nevelési és pályaválasztási tanácsadás — amennyiben nyilvános tanintézetbe járó rendes tanuló részére vétetik igénybe — ingyenes.

Amidőn a fentiekre az igazgatóságot tudomás és mihez tartás végett értesitem, egyben felkértem arra, hogy az újonnan szervezett, nemzetnevelési szempontból is fontos célkitűzésű, ennek az intézetnek munkásságát mindenben támogassák.

A VKM ur kívánatosnak tartja, hogy egyelőre a Fővárosi és környéki tanár (tanító) testületek tagjaiból legalább egy-egy tanár (tanító) különleges nevelési - lélektani képzésre az intézet igazgatójánál jelentkezzen.

Szolnok, 1934. október 23.

Bihary István s. k.
vez. kir. tanfelügyelő.

3187—934. sz.

Valamennyi elemi népiskola Tekintetes Igazgatóságának.

Móczár Miklós állami tanítóképző intézeti igazgató a népiskola V—VI osztályaiban is szükséges összes vegytani kísérleti eszközöket a lehetőség határáig leegyszerűsítette, illetőleg olyanokkal helyettesítette, amelyek olcsók és házilag is beszerezhetők. Így szerkesztette meg azt az „Olcsó népiskolai vegytani kísérletek” c. könyvecskéjét, amelyet 70 fillérért, azaz Hetven fillérért bérmentesen küld meg.

Megrendelést leghelyesebb egy eszközölni, hogy a 71686 sz. postatakarékpénzári csekk számlára a pénz beküldi.

A pedagógiai szemínáriumokon tartott előadásokból ismerik már Móczár igazgató urat. A tanítószög óhajának tette tulajdonképpen eleget, mikor ezt az anyagot könyv alakban is megjelentette és a tanítószögnek hozzáférhetővé tette.

Bezerzésre azért a legmelegebben ajánlom, Solnok, 1934. október 26-án.

Bihary István s. k.
vez. kir. tanfelügyelő.

3197—934. sz.

Valamennyi gazd. továbbképző iskola Igazgatójának

Allandóshelyén.

Vallás és közoktatásügyi Miniszter Ur í. hó 17-én kelt 46695—934. sz. rendeletével Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében a Jászvári

alsó, a jársági felső járások és Jászberény város területére *Németh Béla* járszadányi, a központi járás, valamint Szolnok város területére *Döme Sándor* szolnoki, a tiszai közép és tiszai felső járások, valamint Karcag és Kisujszállás városok területére *Pataky Sándor* kisujszállási, a tiszai alsó járás, valamint Mezőtúr és Turkeve városok területére *Vrannay Kálmán* turkevei gazdasági népiszkolai igazgatókat bízta meg azzal, hogy az 1934—35. tanévben a gazd. továbbképző iskolákat meglátogassák.

Felhívom, hogy fent nevezetteket ezen munkájukban támogassa és nekik a látogatáshoz szükséges felvilágosításokat adja meg.

Szolnok, 1934. október 27.

Bihary István s. k.
vez. kir. tanfelügyelő.

3401—934. sz.

Valamennyi iskola Tekintetes Igazgatóságának.

„*Karácsony estéjén*” címmel 6—12 éves gyermekek részére igen hangulatos, könnyen előadható melodramát szerzett *Murgács Kálmán*, az egyik legnépszerűbb zeneszerzőnk. Karácsony havában értékes műsorszámra lesz az iskolai és családi önnepélyeknek ez a Szabolcska Mihály örök emberi érzést kifejező, irodalmi súlyú versére szerzett szívet, lelket nemesítő munka, mely zongora, vagy harmónium kísérettel, izléses kiállítású füzetben jelent meg és 1,80 P. ért minden könyvkereskedésben kapható.

A füzetkét a vármegyei tanítóság figyelmébe és pártolásába ajánlom.

Szolnok, 1934. november 12.

Bihary István s. k.
vez. kir. tanfelügyelő.

3327—1934. sz.

Tárgy: A természetbeni járandóságoknak készpénzzel történt megváltása. *Valamennyi államsegélyes nem áll. el. iskolának.*

Teljes másolatban szíves tudomás és mihezértartás végett kiadom.

Másolat. „M. kir. vallás és közoktatásügyi Minisztertől. 75001—1934. VI. ü. o. sz. A 7210—1934. M. E. rendelet végrehajtása so-

rán a Pénzügyminiszter ur az iskolafenntartók által a helyi készpénzjárandóságoknak a m. kir. Központi Illetményhivatal utján való előlegezése tárgyában beadott kérelme elbírálásánál úgy határozott, hogy azon iskolafenntartók, kik a tanító részére eddig biztosított természetbeni járandóságokat készpénzzel megváltották, csak akkor kérhetik ezen összegeknek az Illetményhivatal utján való kiutalását, ha igazolják, hogy a természetbeni járandóságoknak készpénzzel való megváltására vonatkozó egyezség szabályszerű módon kötött meg. A fentiek alapján felhívom a kir. Tanfelügyelő urat, hogy ily esetekben hívja fel a folyamodó iskolafenntartókat, hogy a természetben kiszolgáltatott járandóságoknak részben, vagy egészben készpénzzel történt megváltására vonatkozó és az egyházi főhatóság által is jóváhagyott egyházközségi határozatot kérvényéhez csatoljan a kir. Tanfelügyelő ur utján a helyi javadalom újból való megállapítása céljából hoztam terjessze fel. Megjegyzem azonban, hogy a természetbeni járandóságoknak készpénzzel történő megváltásához csak abban az esetben járulhatók hozzá, ha az az államsegély eddigi összegének emelését nem vonja maga után, mert magasabb államsegély kiutalására költségvetési fedezettel nem rendelkezem. Budapest, 1934. október hó 29-én. A miniszter helyett: Dr. Petri Pál s. k. államtitkár. A kiadvány hitelűl: olvashatatlan aláírás s. k. miniszteri irodatiszt. P. H.

Szolnok, 1934. november 6.

Bihary István s. k.
vez. kir. tanfelügyelő.

MIREK

Miniszteri elismerés. Hosszú és érdemes szolgálatuk után, nyugdíjba-vonulásuk alkalmával *Sax Sarolta* mezőtúri és *Vozárik Antal* mezőtúri ref. tanítóknak, valamint *Józsa Gizella* turkevei közs. óvónőnek köszönetét és elismerését nyilvánította a Miniszter ur.

Lemondás. *Szabó Imre* tiszai ref. tanító állásáról lemondott.

Helyettesi megbízás. A rákóczi falvai áll. el. iskolához helyettesi minőségben *Kovácsné Blaskó Julianna* okl. tanítónő és *Szász Károly* rákóczi falvai ref. tanító nyertek megbízást.

Választás. A kunmadarasi ref. el. iskolához *Szűcs Géza* okl. tanító, a turkevei közs. ovodához *Palla Róza* óvónő választott meg.

Átosztás. *Czeplédi Éva* járszadányi helyettes tanítónőt a rákosligeti áll. elemi iskolához, *Antal Mária* urai áll. el. isk. helyettes tanítónőt a járszadányi el. iskolához osztotta át a Miniszter ur.

Kinevezés. A jánoshidai közs. el. iskolához a Miniszter ur *Mátray Antal* okl. tanítót nevezte ki segédtanítónak.

Házasság. *Dr. Gergely Ferenc* szolnoki ügyvéd és *Jánosy Róza* szolnoki áll. tanítónő nov. 21-én házasságot kötöttek. Sok boldogságot kívánunk!

Hitoktatói megbízás. *Dr. Hanauer A. István* váci püspök *Hajós Rezső* szolnoki újvárosi áll. isk. önálló rk. hitoktatót, megrendült egészségi állapotára való tekintettel, a saját kérésére felmentette ezen állása alól. — Helyére *Csőmöz Gáspár* rákoszentmihályi rk. lelkeszt nevezte ki önálló rk. hitoktatóvá.

A belügyminiszter is ellenőrzi a műkedvelői előadások műsorát. A belügyminiszter körrendelet intézett a műkedvelői előadások fokozottabb ellenőrzése tárgyában az alispánokhoz és a rendőrhatalóságokhoz. Eszerint a műkedvelői előadásra szánt színpadi terméket ezental az iskolán kívüli népművelési bizottságok elé kell terjeszteni főülbírálás végett. A bizottságok betűsoros kimutatást készítenek az alkalmas darabokról, s ezeket a bizottságok kötelesek a területükön működő elsőfokú rendőrhatalóság elé terjeszteni. December elsejétől a rendőrhatalóságok a műkedvelői előadásokat csak akkor engedélyezhetik, ha az az előadásra szánt színdarab a kimutatásban szerepel.

Kartársak szíves figyelmébe. A nyugtázások rovatában csak a hó 5-ig kézhezvett összegek szerepelnek. Ha tehát a küldemény később érkezett be, úgy az csak a következő

számban lesz nyugtázva. Kérjük tehát a Kartársakat, hogy ily esetekben a következő lapszám nyugtató rovatát is kizárják figyelemmel. — Díjbeíratások „Jász-Nagykun-Szolnok vármegye Általános Tanítóegyesület, Szolnok” címre 57480. számú postatakarépszintári csekk-számlára eszközölhetők.

Temetkezési Egylet tagjainak figyelmébe! Felkérem a tagokat, akik a I. év szeptember havában meghalt özv. *Dorogáné, Oroszi Gizella* tag után járó illetéket az egyesület pénztárába még nem fizették be, azt befizetni szívesek legyenek. Felnőtt tag 1 P 20 fillért, 6 éven aluli tag 60 fillért fizet. Szolnok, 1934. évi október 1-én. Tisztelettel *Csiky Ernő*, egyes. pénztáros.

Nyugtázások: Tagdíj címen: Kürthyné, P. Mária 2 P. Czibakháza, Szalay Irma 4 P. Pusztakengyel, Fehér József, Fehér Józsefné, Wagner Anna Pataki Julia 2-2 P. Törökszentmiklós, Feiszthamel Károly 4 P. Szajol, Hajós Rezső, 4 P. Szolnok, Zeller Ferenc 2 P. Zeller Ferencné 3 P. Kunszentmárton, Kocsis Ilon 8 P. Alsószászberek, Teleky Ella 4 P. Döme Sándor 4 P. Szolnok, Ajtay Gizella 4 P. Tiszaróff, Molnár Béla, 4 P. Mezőtúr, Renner József, 4 P. Szajol, Magyar Gyuláné 4 P. Budapest, Vitárius Endre 1 P. Kiss Károly 2 P. Kiss Károlyné 2 P. Jászberény, Vajtay Józsefné, Szathmáry Lajosné, Ferenczy Sándorné, Dr. Rimóczy Józsefné, Horváth Jolán, Muhy Mária, Csiky József, Koczka József, Csiky Ernő, Andersen Aladárné, Dr. Kovács Jánosné, Zelenka Mártonné, Veres Mihály, Haám Sándorné, Pethes Gyuláné, Nagy Károlyné, Hunyor Ilona Szolnok, Báthory Vilmosné, Perényi Margit, Skoda Mária, Skoda Ilona Bennyovszky Jolán, Bennyovszky Ida, Szilágyi Józsefné, Jankovics Béláné, Szentirmay Kálmánné, Magyar Károlyné, Vászahelyi Mária, Németh Mária, Szentiványi Béláné, Blénesy Jánosné, Kupics Ferenc, Mocsári József, Ruzs János, Szegedy Jánosné, Ring Károlyné, Józay Ferenczné, Koháry Ilona, László József, Ring Károly Bathó Róza 2-2 P. Jászberény, Kővesdy László 2 P. Járszadány, Kun Lajos

4 P. Szentiványi Béla 4 P. Jászberény, Ferenczy Ella 6 P. Bogyó Béla 2 P. Jászfelsőszentgyörgy. Ország Pál 1-20 P Budapest.

Temetkezési díj címen: Oroszy Viktória 1 P 20 f. Szolnok, Feisztammal Károly 2 P 40 f. Szajol, Kazai Benjámín 1 P 20 f. Magyar Gyuláné 1 P 20 f. Budapest, Szabó Ilona 1 P 20 f. Jászfelsőszentgyörgy, Halmos Andor 3 P 60 f. Szekszárd, Bihary István 3 P 60 f. Dr. Kovács János 2 P 40 f. Ssilvássy Eleonóra 1 P 20 f. Bacskó Gyula 8 P 40 f. Szolnok Körmendyné, P. Julia 1 P 20 f. Bogyó Béla 1 P 20 f. Jászfelsőszentgyörgy, Gyurkicza Miklós 1 P 20 f. Szolnok, Lótos Ferencz 6 P 60 f. Jászárokszállás, Pethes Gyuláné 1 P 20 f. Hunyor Ilona 1 P 20 f. Zelenka Mártonné 2 P 40 f. Veress Mihály 2 P 40 f. Veress Ilona 1 P 20. Szolnok, Soós József 2 P 40 f. Soós Józsiné 1 P 20 f. Sikolya Albert 1 P 20 f. Kopáné, L. Éva 1 P 20 f. Mogyorós János 2 P 40 f. Illyés Margit 1 P 20 f. Kerekes Eszter 1 P 20 f. Angyal Mária 1 P 20 f. Markóth Dezső 2 P 40 f. Vida Gyula 3 P 60 f. Kiss Sándor 1 P 20 f. Tjepliczky István Tiszaföldvár 3 P. Kürthy Jánosné 1 P 20 f. Cibakháza, Bezemek Jánosné 1 P 20 f. Esztergom, Molnár Lujza 2 P 40 f. Magyar Károly 3 P 60 f. Pálmai Károlyné 1 P 20 f. Jászberény, Glódeák Béláné 1 P 20 f. Mezőtur, Angyal Sándor 2 P 40 f. Egner Ilona 3 P 60 f. Cserny Béláné 1 P 20 f. dr. Gergelyné, J. Róza 1 P 20 f. Greczmájer Károlyné 1 P 20f. Császár Jánosné 2 P. Szolnok, Luif Otmárné 2 P 40 f. Szekszárd, Borsodi Vidorné 3 P 60 f. Nagykürü, Bedő Sámuelné 2 P 40 f. Kisújszállás.

Szolnokra érkezik ny. pályaudvarról: 9.29. 10.43, 15.39, 23.38.

Szolnokról indul Mezőturra: 8.49, 10.40, 16.21, 18.43, 23.49.

Mezőturról érkezik Szolnokra: 2.11, 7.40 9.56, 16.03, 18.04.

Szolnokról indul Karcagra: 1.43, 9.36. 11.00, 15.42, 16.40, 19.02, 23.05.

Karcagról érkezik Szolnokra: 1.52, 4.25, 7.21, 14.46, 14.31, 19.18.

Szolnokról indul Hatvanba: 5.10, 12.00, 13.40, 17.55.

Hatvanból érkezik Szolnokra: 6.30, 7.39, 15.11, 23.01.

Szolnokról indul Jászapátiba: 5.20, 12.00, 14.34, 18.23.

Jászapátiból érkezik Szolnokra: 6.30, 8.49, 15.11, 18.43.

Szolnokról indul Lakytelekre: 5.15, 10.00, 13.25, 19.25.

Lakytelekről érkezik Szolnokra: 7.30, 14.12, 15.36, 21.04.

Szolnokról indul Szentesre: 4.49, 13.25, 19.45.

Szentesről érkezik Szolnokra: 7.31, 16.11, 19.09.

Tájékoztató. A dült számokkal szedett számok gyors, vagy sebesvonatot jeleznek. *gal jelzett vonatok vasárnap nem közlekednek, a **gal jelzett vonatok hétköznapokon közlekednek.

Téli menetrend.

Szolnokról indul Budapest k.pályaudvarra: 1.00*, 2.00, 2.41, 3.29**, 4.33, 5.20, 7.51, 10.04, 14.34, 16.16, 18.12, 18.23.

Szolnokról indul Budapest ny.pályaudvarra: 7.50, 9.10, 14.54 19.22.

Szolnokra érkezik Budapest kpályaudvarról: 1.43, 2.28, 8.49, 10.40, 10.57, 14.22, 16.21, 17.42*, 19.35,** 18.43, 22.27, 23.49.

Saját és a Vármegyei Tanítóegyesület érdekét szolgálja,

ha a tanulókkal a „Jász-Nagykun-Szolnokmegyei” Irkák-at vezeti be, mert a forgalom 5 százaléka a Tanítói Otthoné!

Ajánlatot és mintákat készséggel küld:

ROTH DEZSŐ könyvesboltja.
Szolnok, Gorove-utca 15.
Telefonszám: 113.

ROTH DEZSŐ, SZOLNOK

Lejón 13.

Legnagyobb raktár

P. C.

és igazgatói, ügyelői,
iskolai, közegyező, pénzügyi,
és más hivatalos nyomtatványokból,
irodai felszerelésekből, írógépekből és
írógépszállagokból. **Üzleti könyvek számára.**
Dobozgyártásban készülnek az előmerítés legjobb
kereskedelmi, paténi, raktári és gyógyszerészeti dobozok.
A vidéken legjobban berendezett **könyvhirdészetem** készíti a
legtartósabb kivitelű könyvkötéseket, a legegyszerűbbtől
a legkényesebb izlést is kielégítő díszművekig.
Könyvnyomdám elegáns, izléses kivitelben, a
legolcsóbb árak mellett készíti a
könyveket, röplapokat, időlázatokot,
lakodalmi és bál meghívókat
és minden fajta könyv-
nyomdai munkát.

Könyvnyomda. ✦ Üzleti könyvek számára.

Ifjusági és tanítói könyvtárak
számára alkalmas könyvek
kedvező fizetési feltételek
mellett kaphatók

ROTH DEZSŐ
könyvesboltjában, Szolnok.

A Dármegyei Tanítótestület által kiadott „ÉRTESÍTŐ
KÖNYVDELSE” hapható. 2028 Ára netto 24 fillér.

TELEFON 113.

ROTH DEZSŐ

Tankönyvek

Tanszerek

Könyvhölésék

Nyomtatványok

SZOLNOK

Új üzlethelyiségem
a régi mellett ugyanab-
ban az épületben van.

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYEI NEPMŰVELÉS

1934. /27.évf./ . jan-dec. 1-10.szám.